TIPKIBASIM

(Süleymaniye Nüshası)

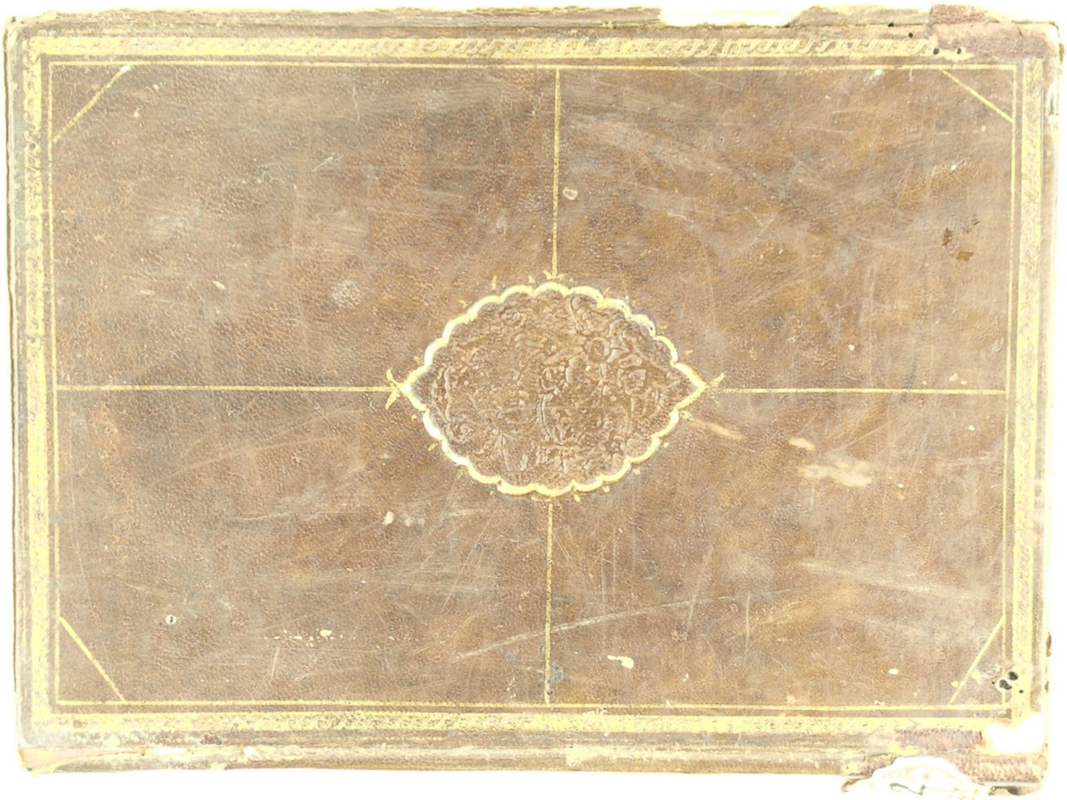

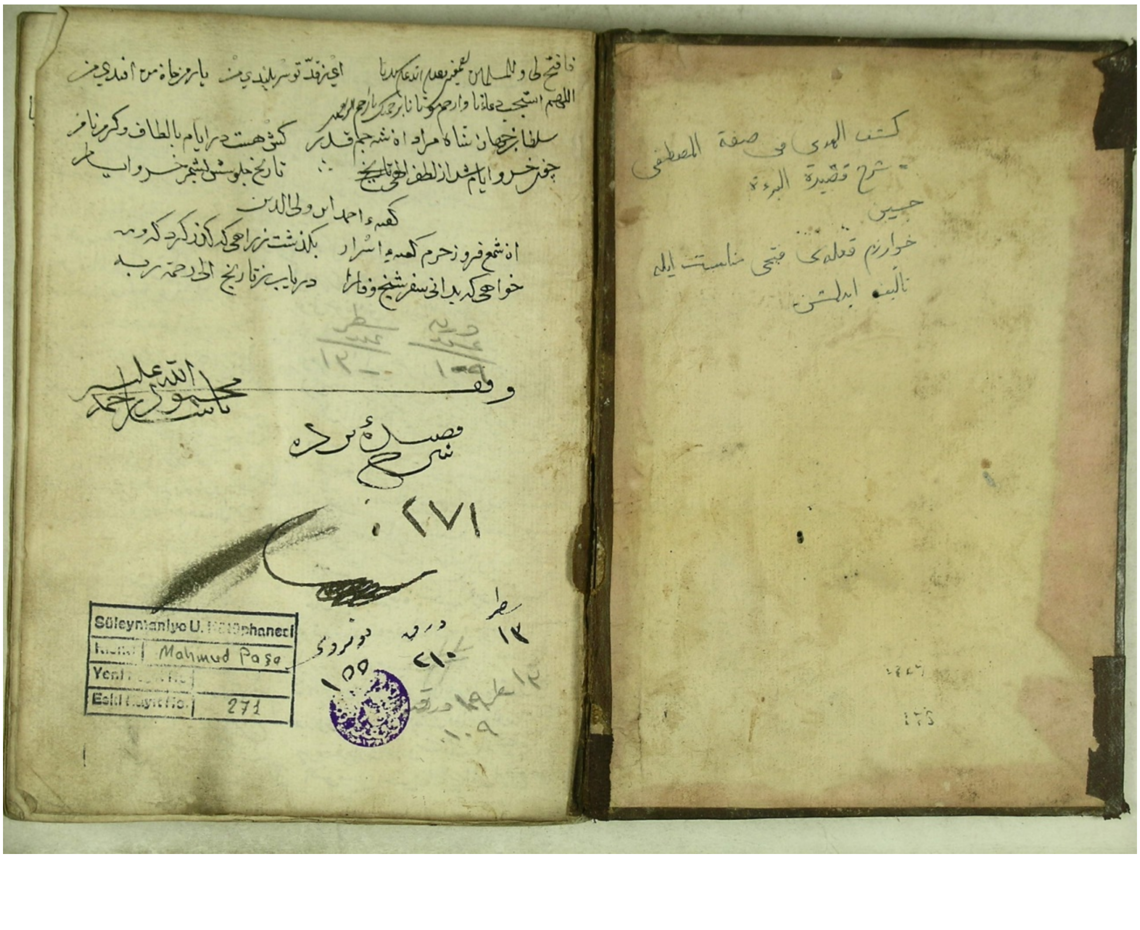
وقف
شرح قصيدهٔ برده
٢٧١
Süleymaniye U. Kütüphanesi
Mahmud Paşa
Eski Kayıt No. 271
كشف الهدى في صفة المصطفى
شرح قصيدة البردة

مرسـله

بو جهانه نی وفاده استمك رسم وفا
خواجه لولاك باتاج لعمرك زين دين
قان ابو بكر و عمر قنماه وحيدر هم حسين
قان ذا النون شفيق مالك دينار هم
جسر دنیا چوه خرابا باذی بنیاد دین
ای کوکل غفلتن اویغ صنقله فکر ایلهکم
کم کالورسه بو جهانه هرکز اولمز بایی زار
شو له قالمشدر نکو خیاط دهر اخ عادتی
تیغ خضرادکم بلدی نشاط بردوام
خاك داه تیره ده کیم اماه ورده اجل
بر عجوز تا زد بور وز کار بر حیل
نیچسینوك قانه رنك ایلمشدر جنکنی
ال الده الدر جهانی نکسه ابرز النیم
مرزنغ سبز فلکده هرکز اولدی خوشه چین
کرو فا فلسه نود هر دوه ادردی لحمده
نی بدل بر ذات ایدی جامع خصال مرضیه
زمرهٔ توحیدلجین فرد ادی ثابت قدم
قول الله فعلی موافق حق رضا سنده مدام
استانهٔ دولتی فردوس اعلیدن نشاه
همتی علیاسنه یکسان ایدی خاکله زر
الیقانی قلدی چون کم یوسفی علیه السلام
پاك دلسن چون صدف پاکیزه طلعت چون کوهر
ناکهان اندی قصدن طایرء قدسی عروج
کوکلر بو یتدی نه چرخ سپهر نیلکون
جاه و دل کریان اولب صیحوه صفت تا قلمر

چوه قرار اتمادی اول فخر عالم مصطفی
سیرکاه ایدی اه کا چرخ نه فوق العلی
قان شبلی و جنید و بایزید و با صفا
قان ابرهیم ادهم پیشوا اصفیا
فاعبروا یا اولی الابصار امین رهنما
بو کهن ویرانه کیم ییسرد ربفا
چوه کل محکم اساس اسم درد الفنا
کیدر ریرهن اخرادیسر دونا
بونش چوه نیش اولدی عیشی مکدر دایما
کر سلطاندین جهاندر کر فقیری بی نوا
بو خروش اولوب هرا راه ارده اولمشدر جدا
کراغ خود بیشر نداه هرکز اولمز اشنا
زنکنز الدی عنا کیم ایشدر هکی وغا
دانیه کندم کبی لحکدی جفاء اسیا
شهسوار روز محشر مقتدا اولیا
مرتضی و مصطفی خوسوز کردی دکشا
طاعتی زهد عملان اتقیا مقتدا
زینت اهل عبا شیخ مصلح الدین مصطفا
خاك پای جسم جاه چشمینه ایدی توتیا
بو نه وحدت تیم بو لمشدی وجود کیمیا
علو همت پرواز ایدوب صالدی جهانه بر صدا
شاه بازء قدسی ایدی ولدی رواه خلد بکا
دشتیء فرقت دردم نیشت فلك اولدی دوتا
چوه سفر قلدی جهاندن قطب عالم شیخ وفا
انس و جن وحش و طیر هم ملك ارض و سما

شمع ادی اصحاب اچنده قامسی پروانه وش قال الله زلی پر وبال وجان لری طولو جفا
ای دریغا قالدی اهل سلوکان رونقی اولدلر سرکشته حیران چون بلمز پیشوا
آه و واه ایله همیشه زار و کریان درقمو دل لرینده درد اولوب بر روز شب واحسرتا
وقت وصلتن خوش ده ایدی اولمسدر اخر دوا
ربنا بو نی کل خوشی ایدی المسدی زخم خاطر
باهر الراه تضرع و اخلاص بجناب شما فرستادیم

عادت دیرینهٔ دردمندان نفس
شربت شادی و در کون اجر زهر عنا
دینیتی دهر وجود یله حقیقتی عدم
حکم انکدر بلك انك بفضل الله ما یشا

تشنه زار وادی حیرت سوی بحر عطا فرستادیم
وانکه از بهر نجات دعا از زمین تا سما فرستادیم
بلانازل به پیشگاه قبول
این دعاها که ما فرستادیم

وار یوغ ایدر بوغی وار حاکم مطلقدر اول
یا الهی چوه ایوبدك اه نرده دنیی
رحمتوکه چوه سنك محتاج اولب ولدی رواه
روضهٔ رضواندن قلدیر اکیل منعم
باقی قالن یار اصحابینه وصبر جمیل
رحمت حق اولکشیه کم بو نظم ایشی

امر نز بو قالدی بهانه حکمته چوه وجسا
جمع قل دار البقاده جملهٔ یا مصطفا
روحنه وار خدایا بیك بیك تکه عطا
صدقله امین دینا عجاجتی اولسوه روا
جمله سینک چوه کیم اولمشدر تنی جانده جدا
جاه دلدن اوقیه مسکن بالولی دعا

وار السیه نقص خلل لطف کرده عفو ایده
کیم پریشان در ضمیری لاجرم ایدر خطا

دره
کیلر
طر

۱۰۹
۱۲

حمدی غرهٔ صبح ازل تیك شوارق انوار حق برله غرهٔ ثنامی
طرهٔ شام ابد تیك بوارق آثار وجه مطلق برله سطر حضرت
حق قدیم وجناب خالق حکیم کا کیم ذات احدیه سی وامثال
دین مقدس ومبرا تر ورنفی صفات ازلیه وابدیه سی فنا وزوال دین
منزه ومعرا ایرور ذات بیچونه بدایت یوق کبریاسینه حد غایت یوق
عقل حیران اینک کمالیندین فکر سهو تا بینک جلالیندن
وهم یولدا ایتمادیکا هرکز بولدی ادراکید بن حرف عاجز
قادر دانا وقاهر توانا کیم قدرت قاهره وحکمت باهره برله
ابداع مکونات واختراع موجودات قیلیب نوع انسانی اجناس
خلقدین کمال معرفت وجون اختیار قیلدی لقد خلق
الانسان علمه البیان طغراسی بیرله اینک منشور جلالین

۲

اظهار قیلدی بینه نوع انسان دین بعضنی وصافی
تبلیغ رسالت وابنای زواهر ابناء اوچون کمال
اصطفا وجمال اجتبا بیرلا مخصوص اندوردی نینک اسرار
ظاهر وسمی ولناس نفوس باس دین مصطفا واقتدار باهر وسن موافقت
رسوم خلایق دین مجلا ایتدی بیت
قیلدی رسل نی صاحب اقبال اینت تا بو یسه اقتدا لرینه حاصل اهتدا
تحفی صلوات مسکیه النفحات وتحیات روتیه الفوحات خواجه
کائنات وزبدهٔ موجودات جلالت جهانی نینک جمشیدی
رسالت اسمانی نینک خورشیدی قدرت قدرت ایلکی
نینک شاه بازی هویت هواسی نینک همای بلند پرواری
صفا بوستانی نینک سروری وفا کلستانی نینک تدروی
تقی معراج برجی نینک اختری اقبال برجی نینک کوهری
افلاك ساکی نینک سقیری لولاك همایلیکی نینک امری نینک مرآ

اولخلقه ء انبیا عة خاتم .. ذاتی سببی وجود عالم
صورت بیله عیسی دین مؤخر .. معنی بیله ادم امقدم
جان جهان صفا وجهان جان اصفیا محمد مصطفی علیه
افضل الصلوات واکمل التحیات نینك مرقد منوّرگا وتربت
معطرنیکا تیقاك واصحابی غاکیم قاعده ء ملت قویم انلار
قوتی بیرلا راسی وراسخ تزور تقی بودین مستقیم انلار
نصرتی بیرلا سایر ادیان نی ناسخ وراسخ ایرور علیهم
من الصلوة ازکاها ومن التحیات انماها حمد وسپاس حضرت
پروردکار رود رود نی قیاس ینی مختار دین سونك بو ضعیف
اتوکیم عنایتی ازلی وسعادتی لم یزلی همدم ورفیق وبدرقه ء
حالق بولوب خاقان اعظم وشهنشه ی مکرم پادشاه
مقبول پرت وپسندیده سریرت ملك الاخلاق ملکی
الاعراق لطافت صدفی نینك کوهری ظرافت فلکی

نینك اختری جلالت جهانی نینك جانی ایالت جهانی نینك جانی
سلطنت تاریکی نینك تاجی سعادت قامتی نینك دیباجی
وفا بوستانی نینك سروانی صفا کلستانی نینك هزاردستانی
مروت حدیقه سی نینك سروری عبا داسایشی نینك واسطه سی
شبان نینك فخری چنکیز خان اوروغی .. کیچیك یاشدین اولغلار نینك اولوغی
کونکلالار راحتی جان لار فراغی .. شبستانی سعادت نینك چراغی
اولوس ایل نینك تلبشلیك اینچ جانی .. قموغ بیچاره مسکین لار پناهی
بیلیك نینك خانی دولت نینك جهانی .. سعادت اورداسی نینك پادشاهی
اعنی شاه زاده ء جوان بخت فروزنده ء تاج وفرازنده ء تخت
سلطان دین سلطان اربع ذات یغ کور کلوك اتلنع دبولخیر
خان زاد الله تعالی نصر وشد نطاق اسعاده حضرة راوار کیچکان
اوزخان اتالاری نینك تکیش لیك تحیین یقلا یوحق سبحانه
وتعالی نینك عنایت نی غاینی کا اعتماد قیلیب تقی مشایخ عظام

واولیاء کرام نینك ارواح مطهره سیندین استمداد قیلیب
قبة الاسلام خوارزم صینت عن الطوارق والارزم سار وعساکر
منصوره بیرلا متوجه بولدی ایرسا توفیق الهی رفیق اولوب
وسعادت نامتناهی بدرقه ء طریق اولوب فتح وظفر غابین
لویوب بخت واقبال درکا بینیا توزوب نصر من الله وعده ی
قریب بولوب ربیع الاول نی نینك ییکرم بیشنچ کون جمع صباح
انا فتحنا لك فتحا بو سوینجا اسان لیق بیره فتح قلعه ء خوارزم
مبشر بولدی تقی سادات طاهرة الاحساب ونیا برایمه ء عظام
واجله ء کرام ابقاهم الله الی یوم الساعة وسلمة القیام درکاه
عالی غه یوز کلتوروب انزل الناس علی قدر منازلهم مقتضاسیچه
اولجناب منیف نینك بساط شرفیندا ورونق تاپوب اولنور
غایتدا اطراف بلاددین اصناف عباد ظرائیف وطرف دین
هدایا وطرف کلتوروب رایه ء علا یوا وجود اعزه ی صلاح وشداد

بیرله معروف وفلاح ورشاد بیرله موصوف خط لطیف بیرلا
قصیده ء برده نی بیتبا ولحضرت شریفینکا کلتوردی
ایرسا بو پادشاه صاحب قران اشتیاقی نینکو اساس سخن
شناس داد کستر هنر پرورارباب فضل وکمال واصحاب
عز وجلال اراسیندا بو ضعیف نی خطاب مستطاب بیرلا
مخصوص قیلیب بو قصیده ء غرا نینك فضایلیندین استنطاق
قیلدی ایرسا اول شاه مجلس عالم دا ایدیم بیت

لطافت ملکیدا سلطان ایرورسن	خلایق تیکری دین خان لیق تیلادرلار
سنی تیکری تیلاکا خان ایرورسن	شهیم دولتنی کا جان ایرورسن

ایدین سونك بو قصیده نینك بعضی فضایلین شرح ایتیب
بیرینچه بیت نینك معنی سین بیان قیلدیم ایرسا اول معانی
نینك بدیع بیانین یوپسولوب فرمان قیلدی کیم بو غرّی
افصح لفظی نوزکی ملیح بیرلا شرح قیلسام وتقی بعض غزوات

ومعجزات و اخلاق صفات و احادیث وحکایات کیم
بو قصیده‌ده اولارغا اشارت بار تحریر شافی وتقریر کافی بیرلا انلار
دخی بیان ایتیم لاجرم امتثال مثال وقبول مقال شاهی فی ذمهٔ
همت‌کا واجب کوروب بو امر خطیرغا اقدام قیلدیم تقی اعتذار
واستغناغا مجال تاپمادیم باوجود آنکیم بو ایام دا رحلت
احبا واخوان وفرقت اصدقا وخلان دین جانیم جراحتی
تازه کونکلوم محنتی بی حد واندازه ایردی تقی فراق یلکیندین
حالیم خراب واشتیاق اوتیندین جکریم کباب ایدی بیت

کوزیم نونک یاشتی	کونکلوم اوتی سوندرماسا

اوتکای ایردی فوق عالمنی ابراهیمنینک ولیکن
حکم شاهی‌نی کیم متضمن حکمت الهی ترور بیت بختی
قلمنینک مهاریدین فکرت سیاهی‌نینک قولیغه بیربیب
زنکبار دریا سیدین کاروان معانی‌نی روم بیلادینه جکماک

تیلادیم

٥

تیلادیم تقی بو کتاب‌نی کیم کشف الهدیه فی صفة المصطفی اب
درکیم بو بضاعت مزجان عزیز مصر سلطنت‌نینک حضر
بیندا سمت قبول بیرلا موسوم بولغای لاجرم دیباجهٔ
کتاب‌نی بو شاه‌نینک خطابیدا بیر بیرنیچه بیت

	بیرلا اختصار قیلیب ایتایم لمؤلفه	

سینینک کونکلونک بیلا ایلکینک جیوق دریا وکان بولدی
اشیکینک توپراقی قدرین بیلاب منکو سوی تون کون
تالای بیل جان بیریب تاپمای او یالماقدین نهان بولدی
اوشول یاندین کیم اچتی‌جو سینینک کونکلونک تی اسلام‌غا
تیلیک احکام عیبی دین سوز ایجرا ترجمان اولدی
فلک ایکی هنر بیرلا اوا دشمن بولور ایردی
سینینک عهدینکده اول دشمن رفیق مهربان بولدی

هر نینک اهلی‌نی ساقلاغاکیشی بیماناس ایدی هرکز
بحمدالله بو ایشیکدا اینک تیبک کاسان بولدی
تلیم تیل بیرلا حینک فی حسین ایماق تیلاب المدی
بو دولت لیغ ایشیکیکا اوش سعیدی مدح خوان بولدی
کلامونک موحنی ایدیم سوزوم شکر صفت کلدی
قولونک نینک وصفنی قیلدیم تلیم کوهرفشان بولدی
سینینک قهرینک‌نی یاد ایتدیم قوغ جان تبراده قوقوب
نیه لطفینکنی ایاردیم سوزوم با رحاسی جان بولدی
ایذیم عدلینک‌نی اروزوب امان تونسون بو ملکنکنی
کیم اول بیرلا ایکی‌سی تولمان بولدی
سینینک بیستان عیشکنی خزان دین ساقلاسون تنکری
کیم اوش لطفونک نهاریدین جهان خوش بوستان بولدی
مقدمه بیلکیل ای بیلیک نی نینک جانی دانش جانی نینک

جهانی

٦

جهانی کیم بو قصیده‌نی دیبغان نظام عقود جواهر معنی مزیدهٔ عرایس
غواسی بنی محمد بوصیری کیم حضرت رسالت‌نینک مسلاح
لقیند احسانی ثانی ایرور کیم فلک مرضی نینک عروضی
بیرلا قولی اداقی تو تماس بولوب هیچ اینس صادق وجلیس
موافق و مونس یار همنشین وغمکسار و محرم اسرار تاپمای مدینه
تلغلاری نینک بیرغاریدا تکیه قیلیب لی وز حیاتیدین امید
کیسیب اندیشه قیلمش کیم جون سرمایهٔ زندکانی ویرانهٔ
صحبت کامرانی ایلیکدین جیقیب حزینهٔ نفیس انفاس بشری منقصی
بولورجاق بولدی باری بو بیرنیچه نفس کیم باقی قالیب
ترور نظم صفات رسول‌غا اشتغال قیلیب ذخیرهٔ ابدی وسعادت
سرمدی حاصل قیلیسه لار لاجرم بو قصیده‌نی ابتیب تمام قیلغان
کیجه حضرت رسالت‌غه صلی الله علیه وسلم خطاب قیلیب
ایمیش کیم ای حبیب خالق وای اکرم خلایق سینینک

درکاهنکدین اوزکا نیاهم یوق سینیک تیک لیکیتکدین
ارتوق عزت وجاهم یوق

سن اکر سورسانک منی درکاه لطفونکدین بکون
قایو یراشیککا قبلغای من یاربب فریاد آه

اه واویلا اکر قیلماسا فضل ریشاملینک
من کدا نینک حالینه عینی عنایت دین نکاه

پاک ذاتینک شوقیدین آتیککنی اتار ماقسینک
موسنی جانذور قوغ عاشقلرن بیکاه کاه

ایشیکنکدا ایندر لیکر قیلماق تماکیم قوبیسه باشین
سلطنت باعیندا بولور غنچه دیک صاحب کلاه

ای حق نینک حبیبی وای خسته کونکللار طبیبی ای درماندلار نینک
طبیبی تدبیری وای بیچاره لار نینک دستکیری من شکسته نینک
اولجاقلو مجالیم یوق کیم طیبه ٔ طیبه غه یاربب روضه ٔ

مقدسه نینک استانیغه بوزوم سلیب بو جواهر معانی نی کیم
عرایش غوانی نینک جلی عبارات انیقه وخلل استعارات رشیقه
بیرلا اراسته وپیراسته ایرور خاک قدمونک دا نثار قیلسام نیه
راوی تا . یمن کیم بو شعر غرانی اول حضرت علیا دا ادا قیلسه
نتی بیلور من کیم سینینک علم شاملینک نسبی کا بیراق ویقوق برا
برتور . بیت

ای سدره سکا کمینه منزل   لطفینک بیله کائنات خوش دل
کیم کیم ایشیکندا بندی بو تسا   تی شبه بولور حداغا واصل
ای کان کرم شفا عتینک نینک   دریا سیغه یوق هیچ ساحل
نقتینک نی نتیب ایتغامن کیم   بیلماس صفتینکنی هیچ غافل
واکه بیلکندا روح ناطق   عاجز صفتینده عقل کامل
حق قدرتی بیرا علم وفضلینک   درات جهان عن بولدی شامل
لاجرم بو قصیده نی هم

بو یرد اخدمت عن عرض قیلور من دیب تمامی قصیده نی اوقوغان

دین سونک اعاده ٔ مطلق قیلیب پیغامبر نینک پاک روحیندین
دعا بیرلا استمداد ایتیب تکیه قلسا رسولنی صلی الله علیه وسلم
توشنیدا کورمیش کیم کلیب مبارک قولین بو بیچاره خسته نینک
تو تماس قولحا ذاقینه سیلاب ایمش کیم ای مستمداد ایشم تودرکیم
حق سبحانه وتعالی ستکا بو رحمت دین شفا بیردی اویغانیب
تورا کلسا کوراکیم هیچ رحمتی قالمای تمام صحت تاپیب تورور
لاجرم وضو قیلیب وظایف شکر الهی نی بیر ینکا کلتوروب
تو بعث نی نظیرنی بیاض قیلیب صباح پیغامبر روضه سی سارو
متوجه بولوب بارودرد قطب زمانه وصدیق یکانه شیخ
ابو الرجا کیم اولیاء اخبیا دین ایردی تیقی خلایق دین منقطع
بولوب ایردی تابع لاردا عزلت اختیار قیلیب تورور ایدی محمد
بوصیری رحمة الله عنه قرشو کلیب ایتور ای فصیح لار نینک باشی
محمد هاشمی نینک ادانشی اوقوغیل اول قصیده نی کیم حبیب الهی

محمد رسول الله مدحیندا نظم قیلیب تورور سن ناخلیم ایتور کیم
سوره وم کیم قیو قصیده نی تیلاد رسین من حضرت رسالت
مدحیدا کوب قصیده ایتیب من شیخ ایدی اول قصیده کیم

مطلعی بو تورور	أَمِنْ تَذَكُّرِ جِيرَانٍ بِذِي سَلَمِ مَزَجْتَ دَمْعاً جَرَى مِنْ مُقْلَةٍ بِدَمِ	

من تعجب قیلیب بیغلادیم نتی ابدیم ای شیخ صاحب کرامت
وای شفیع روز قیامت سیز بو مطلع نی کیم دین یاد
توتتوب نکیز کیم من بو قصیده نی هیچ کیشی غا شیدا اوقوادیم
ایدی لار کیم کیچه حضرت رسالت نی توشومدا کورادا ایردیم
جمع اصحاب بیرلا اولتورمیش راسن زاری ونیاز مندلیق قیلیب
بو قصیده نی اوقوماق غا اجازت تیلادا بردیک رسول علیه السلام
اجازت بیریب اوقوغاینکدا انا من الشعر لحکمه دیب تحسین بیریب
موسوکلیک یغاج نینک بونالتی اهسته ایتسکان بیلادین تاپرات

کان نینک حرکت قیلور ایردی تیقی سن بو قصیده نی تمام اوقوب
مطلع نخبنه اوقودونک ایرسا ایکی قولغان اوچون بو مطلع نی
یاد توتتوم ناظم رحمة الله ونعمة الله یغفرلنا ایتور من قصیده نی
بیت شیخ ابو الحجاعن بیر دیم بیر کیچه مجاورلار تیقی بو مدینه خلقی
بو حالدین جزدا ابیلوب اوترو کلیب منی تعظیم واکرام واجلال
بیر واحترام بیرلا روضهٔ رسول علیه السلام غا الیب باردی
لار من بو قصیده نی اوقودا یار رجا باش اجیب یغلای تورغان
اوجوزدا بیر یوکلوک تیوامها راوزوب توغ توزغو وبیا یتب
استانهٔ حضرتدا اجوکدی بیر لحظه دین سونک بیر شاهی
بدا و سوار کیلیب اولنیوا نینک بوکین کیم بار رجاسی برد شاهی
ایردی مجاورلارا ولوغ غا پیشکش قیلیب ایدی بو نوانینک
یولک رحمت نخ پیغابر علیه السلام روحینه نذر قیلیب تور
ایوردیم بو نوا بیلمن ندین بو صباح مهار اوزوب قاجیب

ایکی

٩

ایکی کونلوک یولنی از مدتدا ایوروب مونداپی مجاورلار یغلاب
ایدیکم بو قصیده نینک رسول علیه السلام حضرتیندا مقبول بولغانین
انکلاب صباح ایدیم کیم الهی بیر مناسب هدیه سین یتکوزکیل کیم
صیله دیب بو فصاحت اهلی نینک سوزیکا بیر این حق تعالی اول دعا
مستجاب قیلیب بو حالدا یتکوردی دیب بردلارنی صله بیردی
بنه مدینه نینک اول زماندا غی حاکمی محمد بوصیری نی بیلانک باش
اوداتوروب بو قصیده نی ایشتیکان دین سونک شاید دریغ بیر بیم
سعد الدین کاتب نینک کوزلاری کوراربولیپ ایردی بو قصیدهٔ
شریف نی بتیب القای ایردی ناظم رحمة الله علیه ایتور ایدیم کلسون
باری بو قصیده نینک استماعی نینک برکاتیدین محروم بولماسون
حاضر بولدی ایرسا بیر کلیم سعد الدین نینک باشی غا یا یوب قصیده نی
اوقوب دوم مطهر رسول علیه السلام دیل استمداد تیلاب
دعا قیلدیم ایرسا حق سبحانه وتعالی اوزدا روخانه کرمیندین

کوزنیکا شفا بیردی بنه علمای اسلام وفضلای کرام دین بو قصیده
نینک خصیتلاری بغایت کوب منقول تروتیقی اثار برکات
نی نهایت مشهور ایوربنه بو جایمهٔ عظام اتفاق قیلیب تورلار
کیم ظهور حصیتی بو قصیده نینک موقوف تروراجله تقاب
دین اجازت حاصل قیلیب اعتقاد واخلاص بیرلا اوقوماق
تقی من دعاجی بو قصیده نی خاتمة المجتهدین مولانا حافظ الدین
ابن بزاری دین علی الله درجته فی العلیین روایت قیلورمن
نقی مولانا حافظ الدین استاد ائمهٔ تفسیر واحادیث واخیار
مجاور روضهٔ مقدس رسول مختار مولانا جلال الدین الجندی
دین اسکنه الله فی فرادیس الجنان روایت قیلور تیقی مولانا
جلال الدین نینک جلالت قدری وعظمت شانی اندین عالی
راق کیم سندی نینک بیانیغه حاجت بولسه اینک
اوچون کیم ائمهٔ حدیث اوزی نینک صحت سندی نینک

کما

١٠

کمالینیک کا معترف تورلار تیقی اول پاکیزه ذات پسندیده صفات
نینک نظر کرشمایلی و شرح فضایلی حد بیان دین خارج ایرور فضایل
وکمالاتیدین بیری اول تورور کیم حضرت مولوی مدتی
روضهٔ نبوی دا مجاورت قیلیب شیخ المحدثین اتانیب
اثار صفا وانوار وفاجهن مبارکین دا طاهر بولغان دین
سونک رحم اوچون اول محکنی کا عزیمت قیلیب بولغاکیرکا ازکون
نینک کیچه سی سکیز کیشی صدیقلار دین پیغابر علیه السلام
نی توش دا کورمیش لار کیم عبارت فصیح ولفظ ملیح
بیرلا ایتمش لار تصون بمفارقة الحبیب من الحبیب یعنی راضی
مو بولوریرد وستدین ایریلماق غه بنیم دینیم نینک کمال شریعتیم
نینک کیتماکینیکا نه اوچون راضی بولدونکوز بو صدیقلار
صباح روضهٔ رسول دا حاضر بولوب بیری بیرینیکا بو زدمای
صالح دین خبر بیریب مولانا جلال الدین علیه الرحمة نینک

بلوبنکونکیده مراجعت اوچون التماس قیلماق غه بارور داکودار
لار کیم حضرت مولوی بیلانک اذاق بیغلایوقایتیب
کلانزور بوبارغان صدیق لارایدی لارکیم ای شیخ نه سبب
دین مراجعت قیلدینکیز بیغلاب ایدی اجزنی الحبیب الذی
اخبرکم یعنی منکا خبر بیردی اول دوست کیم سیزکا خبر
بیردی اول دوست کیم سیزکا خبر قیلدی عرض اول کیم استاد
علمای عالم حادی اصناف علوم وحکم مولانا حافظ الدین نعمة الله
بغفرانه اول مرشد طوایف ایم فتخار کمل بنی ادم مولانا جلال الدین
الخجندی نور الله مرقده نینک اجازت بیرلا بو دعاجیغه اجازت
بیریب نزورمن تقی بو شهریار عالی جناب وشهنشاه مالک
رقاب عا اجازت بیردیم کیم سوانح مهمات دا بو
قصیده مرجوة البرکات فی صدق داخلاص بیرلا اوقوغای تا
حق سبحانه وتعالی بار رجا هر ادا یتن محصل قیلیب دنیا

اقاتیدین

١١

اقاتیدین نجات تقی اخرت دا اولوغ درجات روزی قیلغای
فضا بیرلا اوغان بیرسون سنکا جین وماجین نی قدر
قدر نیکنی ازبو فراق قیلیب قدر قدر جاندین
تن وجان مال وملکونکنی امان بیرلا توتوب تنکری
سنی هرگز ایرماسون دهی اخر دایماندین
بیلکیل ای بلبل میدانی نینک شهواری ظرافت خاندانی
نینک بزرکواری کیم ارباب درد ونیاز واصحاب سوز و
گداز قجان کیم اوز کونکلی نینک راحتی اوچون جانی نینک
جراحتی نی بیان قیلماق تیلاکان دا مونس یار وهمدم وغمکسار
محرم اسرار تاپماسه اوزینکا خطاب ایتیب اول مخاطب نینک
حالین بیان قیلماق بیرلا اوز درد فراقین یا محنت اشتیاقین
قیلور لاجرم بو قصیده نینک قایلی هم بو طریقه نی سلوک قیلیب
کیم علماء عرب بیت اثی تحریر اتار لار اوزینکا خطاب قیلیب ایتور قدس سره

أَمِنْ تَذَكُّرِ جِيرَانٍ بِذِي سَلَمٍ	مَزَجْتَ دَمْعًا جَرَى مِنْ مُقْلَةٍ بِدَمِ
أَمْ هَبَّتِ الرِّيحُ مِنْ تِلْقَاءِ كَاظِمَةٍ	وَأَوْمَضَ الْبَرْقُ فِي الظَّلْمَاءِ مِنْ إِضَمِ

یعنی ای دوستلار فراقی بینک اوتیغه یانغان تنی همنفس لار
اشتیاقی بیرلا اوز حیاتیندین یانغان سلم بیغاچی کوب بتیکان
یرداکی قونکشی لار نی موسی عنیب دمیدم کوز یاشنی کونکل قانی بیرلا
قارشیتورورسین یا کاظمه اتلیغ یردن کیم اندا ستوکان دوست
لر جمالینی کورماک تقی محبوب لار وصالینی تاپماق میسر بولور ایردی
نسیمی دلکشا دشمیمی روح افزا موکلدی یا اضم اتلیغ تاغ دین یا شین
یاشناب اول دوستلار نینک خاطر نینکا سالدی کیم ایشک
نی تاپمای ایشنینک کوز یاشی بیرلا کونکل قانین قارشیتورماق غه
قالدی
ایرتاکی یاران لرینکنی سا عنیب موای کونکل
کوز یاشین قارستورورسین بو یورک قانی بیله
یا یاشین مو یاشنادی ده لدار تورغان تاغ دن

کیم

١٢

کیم جگر نینک داغی بولدی تازه لمعانی بیله
٥ فرقت اوتیدین ای وای هجران ایلکیدین
کیم تیلاماس کورمکا جانان نی یوز جانی بیله
ترکی تیل بیرلا ابیات معنی سیکا بو قدر اشارت تیار هر کیم
زیاده تحقیق ایزداسا بو دعاجی نینک راحة الارواح اتلیغ عزلی
شرحی غه مطالعه قیلغای عجایب تحقیقات غرایب تدقیقات
وغرا اشارت ورد دلالات اول شرح لطیف نینک مجاری سندا مندرج تورور قدس سره

فَمَا لِعَيْنَيْكَ إِنْ قُلْتَ اكْفُفَا هَمَتَا	وَمَا لِقَلْبِكَ إِنْ قُلْتَ اسْتَفِقْ يَهِمِ

یعنی ای نی چاره دردمند دای عاشق مستمند اگر محبت وداد و
لواعج فوارغا انکار قیلسانک تقی عاشق نینک وجد وفحتی دین ازاده
مزیدیده عوی ایتسانک بس نیه بولوبتور ایکی کوز نینکا کیم نیچه
تیغیل دیسانک یاشی سیل دیک کوبراک اقارنغی نه دوندا کونکلو
نکا نیچه اتیغیل دیسانک ایرو کلوک اوقی برلا عالم نی نیقار عشق غه

انکار قلغان عاشق سوزیکا کیشی قولاق سالماس عشق برلامشك
کیزلاماك برلا پنهان قالماس بو سببدین کیم سنکا ایدیم انینك
تفصیلی پیری بولسیا ای عاشق دلبرپرست بس بزدین دیسیانك
کوروزنکنی تیتماین سیل قتزور کونکلونکا هشیار بول دیسیانك بولورحیران مست

ایحسب الصب ان الحب منکتم — ما بین منسجم منه ومضطرم

یعنی عاشق پرنیاز و محب باسوز وکداز اینینك نینك موساغنور کیم
عشق نینك اثاری کوزیاشی برلا کونکل اوتی بار ایرکان بوشیده
قالغای هر کیچه شمع دیك کونکل اوتی بیرلا یانیب کوز یاشین
اقیزغان کشی عشقیم یوقدیسه سوزیکا قولاق سالغای حال
تیلیدین قال تیلین بیان ایجند اسوزوب بولماس کوز یاشی
کونکل اوتی بیرلا عشق نی یاشروب بولماس رباعی
عاشق نیلار ایرور کیم بولا پنهان رازی — هم ایکلاماغای حالین اینیك دمسازی
بیچاره اکرچه خلقغا ایماس رازی — کوز یاشی کونکل اوتی ایرور غمازی

12

لولا الهوی لم ترق دمعا علی طلل — ولا ارقت لذکر البان والعلم

اکر یعنی عشق وهوا د محبت وولا بولمسا ایردی یوزولغان سرای
لارینك نشانه سی اوزرا کوز یاشین اقیورماس ایردینك
تنی اول منازل نینك درخت وباغیت سا عتیب کوزلارینك
نی هر کیچه تانغا تیکرو اویلنغ باقورماس ایردینك هر ایبته
منازل یدل منازل وصال دا اماکن مشاهده جمالی یار حمدم ماق
دین اوزکا بیشه سی یوق لاجرم بو سیغلاماق بار ایکان عشقا
انکار قلیب بولماس نفی بوا وما غیلیق نی کورا تورغاج دعوی
صبر و قرار قیلیب بولماس
ای عاشق خسته قلما انکار — اول دلبر نازنین نیجا سین
عشقینکیبوق ایسه نیك انغلابورسین — کورکاندا نشانه سرا سین
نالغ تاغ و بیغاج لارین سیا عیب — کوز کوردی ای ویا غلیغنیك یلاسین
نی درد ایرور بو عشق دردی — کیم تاپمادی هیچ کشی دوا سین

فکیف تنکر حبا بعد ما شهدت — به علیك عدول الدمع والسقم
واثبت الوجد خطی عبرة وضنا — مثل البهار علی خدیك والعنم

یعنی نتاك انکار قیلورسین محبتکا سینك وازا عشقینك
بار تیب تانوق قیلوق برکان دین سونك عدلی تانوق لار کیم
قاضی محکمه عشاق وصدر سنیه مشتاق حضرتیدا اتلارینك
عدالتی ظاهر وپیدا وروشن هویدا ایرور کیم اول تانوق لار کوز
چشمه سی نینك روان لیغی وتن مبتلا نینك ناتوان لیغی ترور
بوا یکی تانوق بار ایرکان هیچ خط ازادی بولمسیا انکار قیلیب
بولماس خاصه کیم وجد یعنی محبتدین تاشی بولوب کونکل
کا مستولی بولغان غم قدغو نونك کاتبی سینك انیکارینك اوزا
ایکی خط ثبت قیلیب توربیری کونکلکا تیکان یره قان
بیرلا غم برقانی بیرلا بهار اتلیغ جیجاك یك سارغ ایمدی موینونك
ایکی خط ویبنه اراد ابار ایرکان انکار محبت سیندین بغایت غریب

14

واظهار عدم مودت نی نهایت عجیب ایردر
سن محبت بار ینا انکار نتیب قیلغاسن
کیم ایرور کوز یاشی تن نینك صنعتی ایکی کواه
یاش قیزیلی تیب سارلغی یوزدا ایکی خط ایرور
ثیم الی هر کیم اوقور حالیك اوقار نیجا اشتباه
عشق دردی بیرلا شیدا بولسه ایردی کونکل
باش قرار تیب یوز سارا تیب قیلماس ایردیك آه آه
جون شواید وایات ودلایل وعلامات وبراهین قاطعه وحج
ساطعه بیرلا ناظم نینك مخاطبینغا کیم عبارت اوزداتین دین
ایرور عشق ثابت بولوب انکار قیلماق غه مجال قالمادی ایرسا
التفات وجهیسکا کلام نی خطاب دین تکلمکا نقل قیلیب
عاشقلیق غه معترف بولوب بنور قدس سره

نعم سری طیف من اهوی فارقنی — والحب یعترض اللذات بالالم

یعنی اری شفکانیم یارنینک خیالی کیجه کلیب کوزوم دین اویقو
کیلتاربایدی ای وصال کلستانی نینک نسیمین تیلاکان
دوست نینک جمالین بوزارزو بیرلا تیلاکان عاشق لذت
دین بیکانه دور عشق بیرلا راحت ایزدکان دیوانه دور
عَجَبًا لِلْمُحِبِّ كَيْفَ يَنَامُ   كُلُّ نَوْمٍ عَلَى الْمُحِبِّ حَرَامُ
قُمْ قُمْ يَا حَبِيبِي كَمْ تَنَامُ   طَالِبُ الْجَنَّةِ لَا يَنَامُ
عاشق لرغه اویقولاماق راست کلماس دوست دین غافل
بولغان کونکلنی صراف عشق قلب دیب بیر بولغا المس عشق کوز
لاکان نینک کوزی ینجواب کرک اه یارسیزین اغیار غه ایتماق
اهل غیرت غا عار ایردرینه اسرار عشق نی کونکل دا اسرار من
تماق بغایت دشوار ایرور عشق تیرانداز ی دور کیم راحت لار
بوتا سینه الم لارناوکین اتار خانه برانداری دور کیم
رخت هزار طاعت نی بیر کرشمه کا ستار

١٥

طلعت عشق چون عیان بولدی   عاشق آشفته جهان بولدی
لشکری درد بیرلا عشق کلب   باغر ممیز عشق دین کباب بولوب
جانمیز درد اتلیغا قان بولدی   دوست نینک جاره سی میانیدا
الحی راحت روان بولدی   زاهد اولتانزین صنم کوروب
عاشقی زار ناتوان بولدی   عشق اسرارینک بیانیندا
ییتکمه پیروره ترجمان بولدی   لاجرم یارنینک خیالی
تا کونکل تخت اوزرا خان بولدی
اتیغان سوزنی حقیقت بیلدیم تنی اویقونی کوزوم کا حرام
قیلدیم بینه عشق پوشیده قالماس انکلاب اوزوم اوزاتا نما
بیمعه نا نکلاب اقرار قیلیب ایدیم
کوزوم کا کرمادی اویقو بو تون یاریم جیا لبین
کونکلدا قالمدی راحت تمنّاء وصالندین
اکر اول کورکاولار رخانی کمال رحمت بیرلا

بو بیر اکسوک قولین سورسه نر ایلیکلکای کما للندین قال قدس سره
یا لائمی فی الهوی العذری معذرة   منی الیک ولو انصفت لم تلم
ای ملامت قیلغوچی اینکنه بیک کونکل مستولی بولغان عشق
اپحنا کیم صاحبی نینک عذر مقبول ایرور با انینک تیک محبوب
نینک محنتیندا کیم سی عذره دین توزور کیم بو طایفه نینک عاشق
لری نینک کونکلی حفت بیرلا موصوف تنی محبوب لارنینک ساحت
عصمتی عفت بیرلا معروف ترورمنینک واله حیران و عاشق
سرکردان عذرنی قبول قیقیل واکر خود انصاف ایداسی
بولسانک ایردی ملامت قلماس ایدینک انینک اچون کیم بیلورسن
کیم عشق سرمایه ی ناز و نیاز ایرور حریمکا لیکا توشکان کونکل قوشی
قوتولماس اکرچه مرغ زیرک ترور کیم دام زلفه دوانه خال دین
اوزکا هیچ حیله بیرلا توتولماس عنقای عشق غه صید بولغان نجات
طایری قله ٔ قاف قربت دین هرکز اوچماس کرشمه و ناز و شوق و

١٦

نیاز بیرلا یانغان عشق اولی ملامت قیلغوچی لار نینک دم
و نفسی بیرلا اوچماس   عشق که نازکه نیاز ایرور
کاه سوز و کهی کداز ایرور   برجه جانلر قوشینی اولا مغا
عشق بیر طرفه شاهباز ایرور   غیرتی عشق دین کونکل ایشکی
غیر تینک یوزینه فراز ایرور   جان نی جانانه غه روان قیلماق
رسم عشاق پاک باز ایرور   درد اکر نینک ناله قلمه حسبن
جون سنکا دوست چاره ساز ایرور   عشق ابداسی ملامتی خراباتی
بولورنی سلامتی مناجاتی   خاصیه عشق کیم دلیر
عذرای بنی عذره عشق بیرلا مبتلا بولسا ایرانیه ملامت دین
قاچماس دوست دیداری بیرلا کلستان بولغان کوزین سوز بیرلا
اونکالار بوربکا اچماس والهی شیدا ایرور کیم سوز و عشق
سببیدین سوزنینک ترتیب بسیاقتی یوق تنی اشتیاق اوت
بیرلا اوزتا نور ایرکان مشاهده جمالی غه طاقتی یوق اصمعی ایتور

وقتیك قبیلهٔ عذرك ساروكیم قبلهٔ نظر عشاق واراٰم
جان مستاق ایردی متوجه بولوب اول قبیلهٔ دا بیر عزیزنیك
ایوینیا مهمان بولدوم بابیا ضافت دا لطف واحسان وفضل
امتنان بیرلا منیدین حرمت مودت قیلدی لان الجرمن عمل
اضافه وتقی بو عزیزنیك بیر زیبا باتلیغی بار ایردی كوناج یوزلوك
قتان كوزلوك فصیح كلام لبیغ ملیح ملام لبیغ قامتی قیامت انكیز
غمزه سی فتنه امیز طرار طرهٔ سی دیوانه لر نیك زنجیر غمازی غمزه سی
فتنه امیز طرار طرهٔ سی دیوانه لار نیك زنجیر تقی اشفته لار دردی
نیك تدبیری لعل گوهر پاشی دربوش نرگس سر مستی باده فروش
اصمعی ایتور بو عقل لار افتی نیك لطافتی كوروب سابر قبیله نی
مفرح قیلغالی جیفدیم ایرسه بیر ییكیت كوردوم بیلا لا دیك
ضعیف خلالنیك نحیف لنیدا اوت تیقا كوزكلی نینیك وتنیدین
كوزی یاشی تینمای اقار ایردی وفی فؤاد المحب نار هوی

١٧

اجزنان الجحیم ابردها بودینا اوتی سف بیرلا سونار لیك
كوزكلنیك اوتی دریابیله سوئماس یوسكت بینك جهن سینداثار
محبت وا واضح وانوار مودت نی لایح كوردوم ایرسا
حالیندین خبردار بولماق اوجون یا وقیدا اولتوردوم كوراری
مین كوزلانیك چشمه سنیدین سیل خونین روان قیلیب
موفوبكدیك ببیت اوقوركیم
بیر زمان كوركاسومن یارب بو جانا نیم نی من
كیم كوروب یوزین فدا قلسام روان جانیم نی من
قانی اول كوركلوم الیب جانیمغه قصد ایتكان صنم
كلسون اولتورسون حلالا ایتدیم انكا رقانیمنی من
بو یكیت باش حالكدی مینیدین بیر كور ایلیمان كورونك
كوزیاشی بیرلا سوقارغان سرو بوستانیم من
ساقلا بو یلمان حسیبن اوز سر پنهانیم نی من

كونكلوم اوقی بیرلا كوزینیك یاشی فاش ایتی من
بو حالنی مشاهده قلیب بعضی نظاره قیلغان لاردین
بو ییكیت استكشا سارین قلدیم ایرسا نیم قوناقیم ایوینی
براقدین كوركوزوب یدیلا ربونا مراد اولا یوداكی بیر جور
ذات غه عاشق ایرور تقی اوشول سی كوركان عذرا غه
وامق ایرور ایدیم حق بو بیچاره طریقیندا تورور
كوزكلو یوزین كیم كوروب جان بیرعاشق بولغای
یوز كوزكل بیرلا كیم اول عذرا غه وامق بولغای
احشم اوخشاومرسا جنغ تلسه تالك ایرما زولی
كون كوتی یوزو نكا تاناشا ییتسه صبح صادق بولماغای
زاهدا اولقاشنی كوروب محراب طاقت قیلماسا
عشق دینیدا اینكدیك هیچ فاسق بولغای
جان جانان دین ایا ماس دیب ایتور بو كونكل

١٨

جان مخفر تحفه دور جانانغه لایق بولماغای
یار اوجون دشمن جفاسینه تحمل قیل حسین
عاقبت بولغای كیم ارادا منافق بولغای
جون حالدین خبردار بولدوم قوناق ایو یكا كلیب ایدیم سیز نیك
مهمان نی عزیز كورما بكینیكیز عالمدا مشهور ایرور ربیلا درمین كیم
منیم خاطریم اوجون بیرای جیرایلو جولیان كوزلو كوب مشتری
لونا زنین سحاب نقابنی یوریدین سالیب اشیك دین
تاشغاروقدم باسب اول بیر دیكان دا اولتورغان اوزینی
عشق محنتی اولتوركان ییكیت كا بیر یوز كوركوزوب قایتیا بونازنین
اینتی ای شیخ اول بیچاره عمزده منكا غمزاد بولور تقی مین انی
كورمادین اجتناب قیلماس را مبالغه قیلدیم جیقماق
وعده قیلیب منی اول ییكیت قاسنی غه اذا بیردی كلیب ایدیم
ای رزومندو وصال مطالعهٔ جمالغه اماده بولغیل بو سوز

ایشکاج یوزمنینک سوز بیرلا کوزنی دوست ایشیکی کا تکیب
ایشین کورماک ارزوسیدا ایشن جانیغا تکیب ایدی
یقارجا بیمغه اولجا نان نیجه کیم یا فتسا حانیمنی
قرانجی کوزلاری هردم توکار کوزکو دا قانیمنی
اکر یوزجان بیریب یوزین میسر بولسه بیر کورماک
بیریب جان نی روان کورکه من اول سروی روانیمنی
بیر ارداکونکلوم اینداماس ولی فرقارمن اوش ایدی
کیم ایستاب تاپمغای ناکه منیم نام و نشانیمنی
کشی کا ایماد یم هرکز کونکل سرین ولی هردم
کوزوم یاشی قیلدی پیدا منیم راز نهانیم نی
بو حالدا اول محبوب دلبد یرو مطلوب بی نظیرنینک ایشکی
اجیلیب مبارک اداقی نینک غباری کیم عاشق لار کوزیکا
توتیا ترور توزوب بو بیچاره اکی کوروب جز نیز بولوب بنه

تورغان اوت اوستی کا نیقلیب بعضی اعضاسی کویکانیکا دا ول
نازنین کونکلی کویوب بیغلا یو ایوکا کیریب هنکا ایدی ای عاشق
لار حالینی بیخبر غافل وای عشق اوتی غه یاتغان لار بیر بیت
ذابل
انه لا یطیق مشاهده غبار نعالنا   فکیف یطیق مطالعه انوار جمالنا
یعنی اولخته اتش فراق و محنت اندوخته درد اشتیاق نینک طاقتی
یوقکیم منیم حالیم نی مشاهده قلسا پس منیم انوار جمالیم نی
نیتیب مطالعه قیلیسون سایه نینک پستی هوهوچی شعشعه خورشید غه
قچان مقاومت قیله بیلیسون قال قدس سره
عذبک حالی لاسیری بمستتر   عن الوشاة ولا دایی بمنسجم
یعنی منیم حالیم سکا سرایت قیلیسون کیم سریم غماز لردین یوشیده
ایرماس تیقی نیکگان هرکز منقطع بولماس سکا بو درد سرایت قلیب
دردی عشق چاسنی سین تاپسانک ایردی ملامت قیلماس

ایردنینک تیقی اطالت لسان بیرلا بر ساعت کا قیامت قیلما ایردنینک
نتاکه کیم عارف لار ایتور   لا یعرف الفارغ ما فیه
غره حتی ینتهی الیه سره   یعنی مادام که طالب وز سر
بیرلا مقام غه تیماس اول مقام اهلی نینک حالینی اینینک شهر شکر
ریزا ایرور و دیوانه انکار کیم اواز نجیر دل و یروطرب انکیز
ایرورمن تیقی وقتی قوانین عقل نی بیلور ایردیم تیقی عشاق
نی توا غاسینیک دیک ملامت قیلور ایردیم
زیرک و عاقل ایردیم اوش بولدم   کورکالی سن پریینی دیوانه
هیچ کشی عشق اشنا بولماس   عقلدین بولما بیر غنیجا بیکانه
دوست نینک کمال غیرتین انکلاب اسرار عشق نی کونکل دا اسرار
ایردیم تیقی مدتی دیوانه لیقدین بیکانه و عقل بیرلا اشنا و یار
ایردیم عاقبت شاهد زیبای عشق کا هی شیوه و ناز و کاهی غمزه غماز
بیرلا سریم نی اظهار قلدی   اسرار دیو عشق سرینی بنکین

تا بنی بو سهره نهفته ظهور   فاش بولدوم بلی بوتون بولماس
مستی و مشک و عشقنی مستور
محضتنی النصح لکن لست اسمعه   ان المحب عن العذال فی صمم
یعنی ای ملامت قیلغوچی و ای نصیحت ایتقوچی سن نصیحت
نی خالص قیلور سن ولیکن من اشتمن تیقی سینک سوزونک موافق
عقل ترور تیب بیلورمن و لطانینک بیرلا ایش ایتمان اینک
چون کیم حبک الشی یعمی و یصم مقتضاسینچا عاشق قولاقی نصیحت
ایشتماس بولور شعر بو کور کالو سوزونکنی قیلما ضایع
ای همدم مهربان جانی   سن محض
نصیحت ایلادینک لیک   عاشق قولاغی ایشتماس انی
قال قدس سره
انی اتهمت نصیح الشیب فی عذلی   والشیب ابعد فی نصح من التهم
یعنی ای نصیحت بایدا ایتمام تمام قیلغوچی من اول عاشق

شیدا و والهٔ پروا من کیم قریلیق نینک نصیحتین کا قولاق
سالمن تیغی اینک دیک همت دین ییراق نصیحت نی بیر بولغا
المان نچاکیم انقراض اجل و انقطاع امل دین راست خبر بیر ور بیلور
ایرکان سوزین تو تمام بیکت لیک سرمایه سین ضایع قیلیب
نور عشق نینک شفتهٔ لیغینا و نوتمان بیچ اقار تیب نامه
قرار تیب هنوز حسرت دین بوز سارغار تمای کوز یاشی جگر قانی
بیرلا قیزار تمای تورغانیم نی بیلور ایرکان منکا نصیحت قیلما
قنیک عجب ایرور اری محل قابل بولماس نصیحت قابل دین نی
فایده من قریلیق نصیحتین نو تمان
نیچه کیم سوزنی عرض ایتور — اه بو نفس سرکش ایلکیندین
کیم قیلور نو بیر دینه قیتور — قال قدس سره

فَاِنَّ اَمَّارَتِی بِالسُّوءِ مَا اتَّعَظَتْ	مِنْ جَهْلِهَا بِنَذِیرِ الشَّیْبِ وَالْهَرَمِ

یعنی منیم نصیحت قبول قلماغانیم اول سببدین و ربو تیقوق

١

٢١

بوبور غوجی نفس کیم مندا باراو زجهلی سیندین هیچ موعظت
بیرلیدین قیلمادی تیغی اسار شیب و هرم نی کوروب کیم مدکر
ممات و دلیل انقراض حیات ایرور بر کزکوز کا ایلمادی
بیرلیک نینک نصیحتی بیرله — نفس اماره مهتدی بولماس
اژدها کترور بو نفس لئیم — کیم جفا و ستم بیله بولماس
بیلکیل ای بیکیل جوهری نینک کانی کیم نظام عقود جواهر
معانی قایل قصیدهٔ شیخ محمد بوصیری اول قصیدهٔ دین
حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم نینک مدحنه شروع قیلغونچه
بو بیر نچه بیت ایچیندا کوچ نوزلوک لطایف باب ارشاد
تعظیم طریقه سداد درج قیلیب بو بضایع محل قبول دا واقعه
اولماقی اوچون اسالیب کلام دا هزلا رخرج قیلیب تورور اول
اول کیم مطلع قصیده دا بیر نیکدیک وطن اصلی نی اونوتغان
غافللارغه عتاب قیلماس بلکیم اوز نیکا خطاب قیلیب اوز حالی

نینک بیان ایچندا ایزلار کا تعلیم طریق صواب قیلیب ایتور کیم
ای منیم جانیم که تن بیرلا تعلق قیلغان دین بورون منینک بیل ایلکا رو
حضرت الهی و الطاف نامتناهی بیرلا مخصوص بولوب جیران
ارواح قدسیه بیرلا مواسنت قیلیب سوالی صفات ایلکیندین
شراب طهور تجلیات جمالی نی قدح حدق بیرلا نوش قیلیب
بساط انبساط دا اثار نشاط دین جوش قیلور ایردینک ایمدی
ای ندیم حضرت ملک قدیم و فهرست روز نامه احسن تقویم
اول وطن اصلی و منزل حقیقی دا انیس و همدم و جلیس و محرم بولغان
دوستلار نی موساعیتیکوز یاشین کوتکل قانی بیرلا
قارشتور ور سن یا حضرت غفور است دین کیم کاظم الغیظ
بوزور نسیمی موکلدی یا اضم دین قلهٔ قاف قربت ایرور
تجلیات یاشی یا یشنادی کیم کوزونک یاشی تیماس تیغی
کونکل اوقی سونماس اندین سوزنکا ثار طاطعه و براهین قاطعه

٢٢

بیرلا محبت نی اشبات انکار قیلماق غا مجال یوقین بیلیب عاشق
لیقیغه اعتراف ایتیب محبوب حقیقی نینک ارزوسی کوزدین
اویقو کوتکل دین صبر و قرار کیتیار کانینکا اقرار قیلیب بو بولدا ملامت
قیلغوچی لار سوزینکا قولاق سالماسی ناموس نینک نی بیر بولغا
الماای ارباب سلامت و اصحاب ملامت عن خطاب قیلیب ایتور

بیت

سلطان عشق توتی کوتکل نینک دیاریتی — جابان قولینغه بیردی بو جان اختیارنی
ناموس زیدو علم و خرد نبدرا ایدی — چون عشق کلدی بیر بولیسره کتاردی بارنی
بیلکای ایدینک بو دامتو بیچاره عدرنی — گر کورسانک ایردی دلبر عدرا عذارنی
تیغی بو سوزلار بیرلا سنکا تنبیه قلور کیم ای مقرب حضرت حق و ای
باده نوش جمال مطلق ندا و چون اول شراب سلسبیلی و صهبای
زنجبیلی نینک مزه سی کام نینک دین کیتیب میخانهٔ جبروت دا غی
حیران ارواح نی اونوتوب تورور سیتی بیتا حب الوطن من الایمان

مقضا سینچه وطن اصلانی صاعنب کوز یاشین اقوزماس
تعنه سببه دین ملامتی عاشق لاریولین توتوب سلامتی زاهدلار
طریقه سیندین اعراض قیلیب کرالک لیک یاریخ بولوب یارتاکی
دیارنی تاپیب سکر ایتماس سن

کوردوم اول نازنین نگاریمنی | گیم بکون تا ییتیم اوشبو یاریمنی
اخرای صبح قیلما غل تعجیل | مرهم سینه یۀ فغان لمسنی
کوردوم اوزوم دین اوشکان قیلیب | یاردین توتلو اوزکناریم نی
بیچه ییل غربتا وتیبه یا تدیم | یا یتمای ایرتاکه دیاریم نی
شکر کیم عشق ارتیب ایکستدی | توتی کون چکان انتظاریمنی

بنه سینک قهرینک کلیب نصیحت اشتما عین دین اعراض قیلیب
سعادت قبولدین محروم سونک اماره اهتدا تا یماینی ناصیح
لار قولینغا اقتدا قیلماق غه قویماس تیب سینک حالینک
دین سنکا خبر بیرور تا بولطایف وخیل بیرلا غفلت اویقوسین

دین اویغا تیب فانی جهاندین کونکل کسیب باقی عالم غه نور
کلتوروب سفر یراغی نی قلیب بوکون نینک ایشینی تانکداغه سالماتک
تقی نفس اماره سوزیکا مغرور بولوب بویراق مقصد تینک سفر
نداکیچ قالما سانک تقی اثار شیب نی مشاهده قیلیب فرح لار توزو
کین بوزغوجی اجل نینک یقوفدا کلورین بلیب تقوی وطاعت
دین بولا زوغنی الساناک تقی ناصیح سوزیکا قولاق سالسانک ایتور

بیت

کونکلنی باغلاما فانی جهان غا ای عاقل | سفر یراغنی قیل بولما بیر نفس غافل
کوزونک کا اویقو حرام ایت یول ایا کبو | سرای مقصد ایراق وخطرلو دور منزل
سفر یراغنی سینی تانکدا غا سالور سین لیک | ایرتا نکه کوچتی روان قلیب محمل
مولغونک بیکین یور ومال بیرلا بیلماسام قایدا
حریم کعبه حضرت غا بولغاسن واصل
خزینه لرنی سنکا بیردی حق تجارت وجون

بوکون تصرف احوال خوش کلورلیکن
سورونغچی تانک دا سورورد احساب ایرور مشکل
کونکلنی کیبسن بوجهاندین عبارت ایت کیم ایرور
خنای طاعتی دین اوزکا بارچاسی ایرور باطل
تیلاما سلطنتی مال تنکری ایزدا
خدای باقی دملکی جهان ایرور زایل
حدیث نفس نی کونکل قلاقنه قایما
کیم اول حدیث ایرور سحر جادوی بابل
فقیرنینک ازاقی توبرا قی ایرور سرینز
کزاف سورما اکرایشیبک کا کلدیسیا سائل
ارادت ایلکی بیرلا توت عشق نینک تاکین
کیم اوشبو یولدا ایرور عشق مرشد کامل
وصال دوست کرالک یولسه کیل اوزونکدین کیچ

کیم اراد ابوا وزونک کورماکینک تورحایل
کوزونکنی نتیکه اوزین یوماغان یوزینکا اجیب
جبیب یوزنی تانکدا کورورد ابولمه خجل
وصال نینک کونی عاشق غه زهر دور تریاق
فراق کیچه آب حیات ایرور قاتل
همیشه تانک نینک ایشین اوشبو کون قیلور سالک
بوکون نینک ایشی سینی تانکغا سالدینک ای کاهل
جناب حضرت حق دا قچان بولور مقبول
ازل عنایتی دین دا بولماسا کیشی مقبل
قوغ فرح توزوکین بوزغوچی اجلنی بیلیب
عجب زون بوفرح بیرلا توزماکینک محفل
اولوم نینک افتی دین جیبقتی قصر دین قیصر
اجل مخافتی دین سالدی تاجینی سرقل

قانی ملکشه وخاقان وقایدا دور سنجر •
قانی طغان وقویل ارسلان قنی طغرل •
بو بارجه کوجتی وکیجتی جهان فانی دین •
قوغ کشیبکا بودور یول وعاقل ایرسانك بیل •
سنکا حساب تقاضی نی بولوردیو هرکز •
خدای حضرتیدین وحی بولدیمو نازل •
نصیحت اصلینی ایدی سنکا حسین ولیك •
قبول قلماغاسوزنی کونکل کرك قابل •
مثل بوروركیم اینی بوروننی اذ کولان •
محل قابل انکه نصیحت قابل •
بکون جواهر معنی کا مشتری بولغان •
ایرور بو شاه سخن دان وخسرو عادل •
ابدی عنایت اکسیلماسون شهنشه دین •

کیم

٢٥

کیم اول عنایت ایردر بحرنی حد وساحل • قال قدس سره

ولا اعدت من الفعل الجمیل قری	ضیف الم برا شی غیر محتشم

تقی اماده قلمدی بو نفس کافرکیش عاقبت ناابدیش کورکلوا فعال
وصالح اعمالدین هیج نارسا مهمان داریلیق وجون بو قریلیق
نینك قوناقیغه کیم عنایت ایرلیکیلیکدین مکاهیج التفات
قیلمادی اولیا شیمدا اوروب نوحه یعنی بو نفس ضلال قدیم توبه
قلمادی ابلیس بیکین تلبیس قیلب راسته کور کوزو زنا صاحب
نفس انکلامای کیم زهر قاتل وهم هلاهل حرب وشیرین
ایچیندا مدغم تورور هلاك بولسه لذات طعام طبیب زهاد ایل
محبت دود ارغه لایق ایرماس عاشق کیم بقای دوست دین
اوزکا نارسا بیرلا راحت قیل محبت صادق ایرماس
نیجه بو نفس قیلدی ارا بیش جان قدسی صفت نه پاك قیلور
تن نی بشور زیاضت ابلکنه کیم لذتنی کیم اول هلاك قیلور

قال قدس سره یعنی قورقغل اوربوتلوافت لاردین کیم

واخش الدسایس من جوع ومن شبع	فرب مخمصة شر من التخم

یعنی قورغیل اوربوتلوافت لاردین کیم اج لیق توقلوق دین پیدا بلور
اما اج لیقدین سوخلق وملال ونحواتن وحدوت کلال
بیکین تقی توقلوقدین کونکل قاتیغ لیقی وغفلت تقی کاهل لیق
بیرلا غلبه شهوت بیکین تقی کوب قاتیغ اجلیغ بلور کیم
یوتیغو بجه طعام ییب سیکماس لیك حمتی دین یمان راق توزور
انینك وجون کیم تخمه نینك غالب ضرری تن کا بلور تقی اج
لیقدین کاه بلور کیم پرهیز نینك سببیدین دین
کا نقصان تیکار تویا ییمالك اکرجه افت دور
اج لیقدا زیاده افت بار تویا ییکان مریض بولور لیکن
اج نینك تنسیدا مخافت بار قال قدس سره

واستفرغ الدمع من عین قد امتلات	من المحارم والزم حمیة الندم

یعنی

٢٦

یعنی خالی قیلماق تیلاکیل اینك تیك کوز نینك یاسین کیم حرام
دین محتلی بولوب تورور تقی پشیمان لیق نینك اچتما سنیغه ملازمت
قیلغیل کیم امتلا نینك علاجی استفراغ بیرلا کونکل مرضی غا
ندامت معجوز نجاح ایزد احو تعالی لقاسی نینك شوقیندا یبغلاماق
بیرلا ارواح عالمیندا فلاح ایردا محرمات بیلان کوزدا امتلا جون بار
علاج اوجون بو کوز ونك یاشینی استفراغ قیل
بو دم ندم بیله کر اچما قیلور بولسا نك
قلوبی نینك مرضدین بولور کونکل دا فراغ
قال قدس سره

وخالف النفس والشیطان واعصهما	وان هما محضاك النصح فاتهم

یعنی مخالفت ایتکیل نفس وشیطان غه تقی انلارغه عصیان قیلغیل
ونیجه کیم نصیحت نی محض اخلاص بیرلا قیلسالار انلارنی متهم
بیکیل انینك جون کیم شیطان اتا نك نینك دشمنی ایرور

سنكا يار و مهربان بولماس تقى نفس كيم سنكا بار جا دشمن لاردين
دشمن راق تزور يا كران دل جان بولماس
نفس شيطان غا خلاف ايت كيرما انلار قوليغه
نيچه كيم محض نصيحت بولسه انلارنينك سوزى
اعتماد ايتما بو ايكى خصم نينك كفتارينه
معتبر بولغاى مو هركز ايكى كافرنينك سوزى قال قدس سره

فَاَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَكَمِ	وَلَا تُطِعْ مِنْهُمَا خَصْمًا وَلَا حَكَمًا

يعنى امتثال و انقياد قلماغيل نفس و شيطان طرفيدين خصم و حكم
بولوب نفس هواسى شيطان رضاسى غا موافقت قلب انلار مراد
بيغا بورماك كا دلالت قيلغان لارغا انينك اوچون كيم سن
تقى بيلورسن مونونكدينك خصم و حكم حيله و مكردين خالى بولماس
تقى نفس شيطان نينك جنود و حشم و جرب و خدعى جز و اسن
دين نهايت كوب دور كيم هر بيرى انلارنينك مرادين كفايت

قيلما

قيلماقدا اهتمام تمام قيلورلار تاك كيم جابر رضى الله عنه پيغامبر
صلى الله عليه وسلم دين روايت قيلور كيم ايدى كيم ابليس
تختى نى سف اوستى دا قويوب اوزى اولتروب لشكرين فتنه لار
قيلماق اوچون اطراف عالم غه اذا بيرور تا بو بيرى كيم اولوغ راق
فتنه قيل شيطان غه اناغراق بولور جمع بولغاندا بو جنود شيطان
هر بيرى ايتور كيم منونك ديك فتنه قيلديم انجا پسند قيلماس
تا كه بيرى ايتور كيم من بو وسوسه قليب بيرار نى حلاليدين
ايرديم ابليس تحسين بيريب اوزينكا انلغ قيلور لاجرم
توتما غيل شيطان سوزينى برماسون يارى سنكا
كيم اتا نينك دشمنى بولماس اوغولى غا مهربان
پهلوان ايرماس كيشى كوب ياغى لارنى كيم ييكار
نفس كافر كيشنى كيم ياناك اول دور پهلوان
نفس ايلينكا بارما دينك حكمى تيك بولدنينك دوان

جان ديارينداهوا نينك حكمى تيك بولدنينك روان قال قدس سره

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ مِنْ قَوْلٍ بِلَا عَمَلٍ	لَقَدْ نَسَبْتُ بِهِ نَسْلًا لِذِى عُقُمِ

كيچكان خصال حميده و اعمال پسنديده بيرلا امر قيلماق ايجيد اوزوم
بو صفات بيرلا متحلى من ديماك دعوى سى بار تيب ناظم رحمه الله
هضم نفس اوچون ايتور من حضرت ستار عيوب و غفار ذنوب
دين يار بلغاماق تيلارمين بو عمل سيز قولوم دين كيم اذكو
عمل بيرلا سيزكا امر قيليب اوزوم امتثال قيلمادى عقيم كيشى كا فر
زندا من لاجرم اتأمرون الناس بالبر و تنسون انفسكم نينك بور
بجيغا داخل بولماغانيم ديب استغفار قيلورمين من ايتيب
اوزوم قيلماديم استغفر الله العظيم بجشى بيوردوم من يمان
بويروق غا بو بينوم سونماين بجشى عان ئ بيلماديم استغفر الله
العظيم من مو بجه ياشاب هر نفس يازوق كا بين بوييماغا
كوردكه باشيم سيلماديم استغفر الله العظيم قال قدس سره

امرتك

اَمَرْتُكَ الْخَيْرَ لٰكِنْ مَا ائْتَمَرْتُ بِهِ	وَمَا اسْتَقَمْتُ فَمَا قَوْلِى لَكَ اسْتَقِمِ

يعنى بيوردوم سنكا خير قيلغيل تيب وليكن اوزوم اول فرمانى
توتقاديم تقى من كوتى بولماديم پس بغايت غريب و فى نهايت
عجب ايور كيم سنكا كوتى بولغيل تيب بيورورمن استقامت
عبارت دور ثابت بولماق دين ايجاب و مديحا وجون كلكان
اوامر نوا نينك مقتضيا اوراتقى ارباب تصرف دار باب تعرف
قتندا استقامت بغايت على درجه ايرور كيم برجه ايش نينك
كمال تمامى تقى مجموع خيرات نينك حصول نظامى اننينك بيرلا بولور
كيم حالى ايجند استقيم بولماسا سعى ضايع تقى جهدى باطل ترور
قال الله تعالى ولا تكونوا كالتى نقضت غزلها يعنى اول خاتون
تيك بولماننك مونجه رحمت كر اوزا كيزكان بيت
نى كسار يعنى قيلغان عهد و پيماو خير و احسان اوزا مستقيم
اولونك تا اول اعمال باطل بولماسون ابو على جرجانى رحمه الله

علیدا بتور صاحب استقامت بولغیل نه طالب کرامت قیلور تقی
حق سبحانه وتعالی سیندین طلب استقامت قیلور لاجرم مجموع
سعادات نینک سرمایه سی تقی قوق اقبال وکرامت نینک پیرایه سی
استقامت ایرور الف دا استقامت بولدی ایرسا اوروز نهایتی
کورونک جان اورتا سیندا مقام استقامت نینک دشوارلیغی
دین توبان مولای نبی علیه سلام خبر بیرورکیم رسول صلی الله
علیه وسلم استقیموا ولن تحصوا یعنی کوجونک کوربنکا بجا کوتی
بولکونکوز هرکز بو مقام نینک نهایتی غه بیتیب بولماس سیز ابو علی
بسوی حیدین مردی ترورکیم ایدور رسول علیه السلام نی توشدا
کوردوم یا رسول الله شیبتنی سورة هود یعنی منی پیر قیلدی
هود سوره سی نتیب ایدینک بو سوره اچیندا پیغامبرلر نینک
قصه لاری بو سیزنی پیر قیلدی یا امم سالفه نینک هلاک سوزی
مو رسول علیه السلام ایدی یوق بلکم حق سبحانه وتعالی

بو سوره اچیندا ایتیب دورکیم فاستقم کما امرت یعنی تیبجه
فرمانیم اوزا مستقیم بولغیل لاجرم استقامت حاصل بولماق
نینک دشوارلیغین انکلاب بو قدغودین بیکیتا یرکان بیر
بولدوم ایمدی ناظم نینک تقی مستقیم بولمادیم دیکانی رسول
علیه السلام نینک استداسی اوجون ایرور نیه رسول نینک
سوزی هم ناظم نینک قولی بیرلا رکا استقامت مقامی نینک
دشوارلیغیدین خبردار قیلماق اوجون ترور قال قدس سره

ولا تزودت قبل الموت نافلة	ولم اصل سوی فرض ولم اصم

تقی هیچ ازوق حاصل قیلمادیم ارتوق طاعتلاردین اولوم
دین بورون راق تقی نماز وروزه نینک فرایض واجباتین دا اوزکا
کا اشتغال قیلمادیم وخراین کرامایه عمرنی تلف قیلیب قدرین
بیلمادیم محاسن نی مفاتح افعال اچیندا اقارتیب نامه اعمال
نی بغی وطغیان بیرلا قرارتیب مزکاه زنکاری فلکی نیده وداه

بیرلا کبود قیلمادیم عمرنی خلایق بیر یکوروب بیردم خالقنی
خشنود قیلمادیم ناظم رحمة الله علیه اوز تقصیر بغا اعتراف
قیلیب بیتر نینک نیتیک غافل لارغه تنتیه ایتیار کیم بیت

عمر رختین باغلا بان کوجتی وکیتی کاروان
ینجه ای غافل ایورسین بارایسه جانینک ویان
سین خرابدار ایزدا بولماد کان اجتی وسلی
مبندی بیش اهنکنی سوردی تحتین ساربان
ازو قینک ازیول براق وهم یولک مرکب باغیر
بویرو ماک بیرلا مقصدنی کروب بولماس عیان
عمر ضایع قیلماغایغوما سینک اندین ایرور
کیم تابوب دورسن بو کنج شاه یکان نی راه یکان
عمر نونک سرمایه سی بیرلا فیلیب سود ایوکون
سود اکر بولماسا باری قیلما تخیل اسرکه زیان

قال قدس سره

ظلمت سنة من احیی الظلام الی	ان اشتکت قدماه الضر من ورم

یعنی ظلم قیلدیم سکا اول شریف ذات لیغ صفات لیغ رسول نینک کیم
کیجه لار بیراذاق اوستی شمع دیک توروب کونکل ویتیغه جان سرشته
سین یاقیب تانکغا تکین تنکری کا قوللوق قیلما قدین مبارک
قدم لری ششیغ زحمتیندین شکایت قلدی با وجود ان اول
حبیب حضرت الهی مطهر رحمت نامتناهی بور رحمت نی اوزینکا
روا کوروب یا ایها المزمل قم اللیل نینک بیورو قین توتوب
کیجه اذاق اسندا توروب طاعت قیلماقنی قوزمادی ایرسا حضرت
ملک وهاب بو خطاب مستطاب کلدی کیم طه ما انزلنا
علیک القران لتشقی یعنی ای مجلس انس نینک جراغ وای محفل
قدس نینک فراغی قدمونک نی بیرکا باسغیل کیم بیز بو مجید فرقان
حمیدنی انینک اوجون ایندورمادوک کیم سین زحمت چیک نک

الا تذکرة لمن يخشى بلكيم اينك اوچون ايندوردوك كيم حق تعالى
دين قورققان بندلار موعظت ونصيحت بولسه خطاب كلكان
سونك حضرت رسالت شكر حضرت غه قليب تعليم امت
اوچون كيچه عبادت قيلور ايردى وطاعتين ارتورور
ايردى بيت عاشق كيشى تاك ايرماس كيم شمع تيك كچورسا
هر كيچه تاك غه تيكد وسوز وكداز بيرلا قال قدس سره

وشدّ من سغب احشاء طوى	تحت الحجارة كشحا مترف الادم

تقى نشينغه اتيلع قلما ديرا اول شريف وجودينك كيم باغلادى اجليق
دين تقى جود كادى بو مشاق ترى ليك تهى كا بيين قاتيع تاش استدار
رسول عليه السلام نينك سنتى اول اول ايردى كيم اجليق دين كاور
بنك بولسه دشمن لار كوزيكا صعيف كورونمش اوچون قارنيغا
تاش باغ لار ايردى تيبادر كيم سروق روايت قيلدى عايشه دين رضى الله عنها كيم
ايتور بير كون رسول صلى الله عليه وسلم نى كوردوم اچ ليقدين

21

ضعيف بولوب قارنيغه تاش ايردى بيغلادر ايرديم اى محمد واى حبيب
حضرت احد حق تعالى دين طعام تيلاسا نك بولماسمو ايردى ايدى
اى عايشه اول تنكرى نينك حقيقه كيم منيم جانيم انينك قدرتى قوليد
اوترور كيم اگر سلاسام يير يوزينداكى مجموع طاغ لورنى التون كمش
قيليب منى قيوطرف غه بارسام كوجوروب اوزوم بيرلا يوروتكاى
ولیكن من دنيا نينك اچ توق لوق اورا تنى فقير لغين يا ى ليق
اوزاتنى قيغولسين فرح اوراختيار قيلدديم اى عايشه دنيا محمد
كا كركمان اى عايشه حق تعالى فرمان رسول لارغه دنيار احتين ترك
ايتيب محنتيكا صبر قلماق بويوروب ترور كيم فاصبر كما صبر اولو
العزم من الرسل يعنى صبر قيلغل اى محمد نتاك اولوغ فرمان ايزاسى
رسول لار صبر قيلد يلار ايمدى والله كيم مكا حق فرمانين
توتماقدين چاره يوق ترور هر اينه حق تعالى نينك توفيقى بيرلا
صبر قلغاى من نتاك كيم اتلار صبر قلديلار شيخ عبدالله انصارى

رحمة الله عليه ايتور دوست دين تيكان بلا عطا ترور لا جرم
عطادين ناش قيلماق خطا ترور بيت
دوست بيرلا چون كونكل نى اتصال وانفصال
تا يدى وصل جا ودانى بولماسون كوتو مكان
چهره ء خورشيد غه مشاطه ليق نى احتياج
مركب خورشيد غا حاجت تيكول بركستوار
خاطرينك نينك خلوتيكا باسماسن اول جانان قدم
بولماسا خالى خيالى غير دين درگاه جان قال قدس سره

وراودته الجبال الشم من ذهب	عن نفسه فاراها ايما شمم

يعنى اوزينى پيغامبر عا عليه السلام عرضه قيلدى يوكساك تاغ
لار كيم قيزيل التون بولا ين منى قبول قيلغيل تيب رسول صلى الله
عليه وسلم اول تاغ لار غا اوز همتى نينك رفعتين كوركوزوب
قبول قيلمادى نتاك كيم ابن عباس رضى الله عنهما ايتور كيم

22

بير كون رسول عليه السلام جبرئيل بيرلا صفا تاغى غا منيب ايدى
اى جبرئيل بكون ال محمد داسندا بير اوچ تلقان يا اون يوق
ترور حضرت رسالت بو سوزنى ايتغاچ كوك عالميدين بير
قاتيع اواز پيدا بولدى رسول ساعندى كيم قيامت بولپيار تيب
تا كه اسرافيل كليب ايدى اى محمد حق سبحانه وتعالى سين ايتغان
سوزنى ايشتيب ير يوزينداكى خزاين نينك كليدلارين اذا يعنى
اجا عالم نينك سلطنتين تيلاسنك تهامه نينك برجا تاغ لارين
فرمان بيرلا زمرد ويا قوت والتون كمش قيليب فايدا بارسا نك
قدمينكدا اليب يوزوكاين واكر تيلاسا نك بنده ء بولغيل پيغامبر
ليق صفتى بيرلا موصوف جبرئيل اشارت قيلدى كيم حق
تعالى غا تواضع قيلغيل پيغامبر عليه السلام اوچ قوللا ايدى من بير
زمان بو ايشيكدا بنده بولماقنى ايكى جهان نينك پادشاه ليغينا
بير من لا جرم جبرئيل تحسين قيليب ايتور بيت

يعني اوچ كون [illegible]

ای عرش مجید تکیه گاهنگ	فردوس کمینه بارگاهنگ
روح القدس ایرور همیشه	جاروب قیلورغا خاک راهنگ
سین کیم جهانی ترک قیلدینگ	بولغاندا بو فقردین کلاهنگ
یوز مرتبه لامکان دین اشتی	اقبال ایچینده اوج جاهینگ
سین حاصل خلقت جهان سن	افاق بو سوز کا دور گواهینگ

قال قدس سره

وأكدت زهده فيها ضرورته	إن الضرورة لا تعدو على العصم

یعنی کیتی اینک زهد و پرهیزینی دنیا دین فقر و حاجتی اینک
اوچون کیم حق تعالی سلا قلاماقیغا ضرورت و حاجت غالب
کلماس لا جرم حبیبی کیم عصمت الٰهی بنینک رفیقی ترور تنگری
حفظ و عنایت پادشاهی اینک بدرقه ٔ طریقی ایرور تنگری اینک
همتی نینک کوزی جمال حق دین اوزکا کا نظر سالماس کیم ما زاغ البصر
وما طغى تنگری حضرت ملک مقتدر غه نیمای هیچ منزل دا توروب

قالماس کیم ان الی ربک الرجعی فقر و احتیاج سببیندین بو دنیای
فانی غا قچان میل قیلسون ناحق اوزکانی قچان کوزکا ایلسون
دوستدین اوزکا هرنه کا قناعت قیلغان محبت دین خالی ایرور
معراج عشقی نینک براقی همتی عالی ایرور

طریق عشقیدا براق جنبش نال
تبارا علی معارج لی اذاق باشغا ندمیبا نغا
بو یولدا همت عالی اگر همراه جان بولسه
نه حاجت قصر قیصرغا نه قیمت تاج خاقان غا
شهنشاهی ترور همت کیم اوز قصری جلالیندا
تنگ اتیماس تبکه بیرشه نی توغچی قیلغوچی دربان غا
قناعت ملکتی ایچرا سلیمانی ایرور همت
که انس و جن توتوب سورین اطاعت قیلدی فرمانغه

قال قدس سره

وكيف تدعو إلى الدنيا ضرورة من	لولاه لم تخرج الدنيا من العدم

یعنی تنگری دنیا یا نیتغا چاکسون اول ذات شریف و عنصر لطیف
نینک حاجتی کیم اگر دنیا انینک وجودی بیرلا زینت تاپماق
مراد بولماسا ایردی هرگز دنیا صحرای عدم دین فضای وجود غه
کلماکای ایردی چون عالم انینک طفیلی وجودی ایرور ادم ابنا ارم
رشحه ٔ دریای جودی ترور قاب قوسین او ادنی مرتبه سی
لی مع الله وقت صفت همتی نینک بیانی لعمرک اینک تاج لولاک
انینک دیباچه ٔ هر اینه متاع قلیل دنیا غا میل قیلماغای بو بیت
ایچینده اتلیج دور اول حدیث کا کیم سعید ابن مسیب ابن عباس
دین رضی الله عنهم روایت قیلور رسول علیه السلام ایدی
حق سبحانه و تعالی علیه السلام غه وحی ایدا بیردی کیم محمد
کا تصدیق قیلغیل تنگری امینکا بو یورغیل کیم محمدنی ادراک
قیلسالار انکا ایمان کلتورسونلار کیم اگر تنگری وجود محمد

بولسا ایردی ادم نی بهشت و دوزخ نی ایراتماغای ایردیم بدرستی
کیم عرش نی یاراتیم ایرسا اضطراب قیلدی بس عرش اوزرا
لا اله الا الله محمد رسول الله بتیدیم ایرسا ساکن بولدی تنگری ارام تاپتی
لا جرم منوکدیتیک پاک ذات حق دین اوزکا کا قچان میل قیلسون

اول ذات شریف کیم وجودی	سرمایه ٔ خلقتی جهان دور
اوچقاندا همای همتیکا	فردوس کمینه اشیان دور
قصر شرفیکا بنسبت ابتسام	معراج ملایک آستان
بو سوزکا دلیل حاجت ایرماس	ارباب نظرغا خود عیان دور
کیم قامتیکا قبای لولاک	زیبا ایرور و لطیف چالاک

قال قدس سره

محمد سيد الكونين والثقلين	والفريقين من عرب ومن عجم

یعنی بو محمد دور علیه السلام کیم ایکی جهان نینک سروری ادمی
و پری نینک رهبری عرب و عجم نینک سلطانی یعنی قوغ عالم

صفات کمال و عظمت و جلال بیرلا موصوف ذات

صاحب فرمان ایرور بیت

محمد ور نبی لر مقتداسی	محمد ور ملایك پیشواسی
محمد ور یراتغان نینك حبیبی	محمد ور کونکل لار نینك طبیبی
محمد ور جهان نینك پادشاهی	محمد ور خلایق نینك پناهی
محمد شاه ایرور افاق خیلی	محمد نینك قونغ عالم طفیلی

صلی الله علیه وسلم وعلی اله واصحابه اجمعین ورزقنا شفاعته
یوم الدین قال قدس سره

هُوَ الْحَبِيبُ الَّذِي تُرْجَى شَفَاعَتُهُ	لِكُلِّ هَوْلٍ مِنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَحَمِ

یعنی حضرت رسالت خبر برکوچی دور بیزکا احکام الهی دین
تنی بویورغوچی دور بار حاکوتنی تنی منع قیلغوچی دور بار
جا بنورلوقدین هیچ کشی اندین راستراق اولماس ایجاب
وتحریم وقبول ورد ایچیند اول بنی هاشمی امرو ناهی ایرور
انبیا سرخیل عالم اول شهنشاهی ایرور جون اینك دیك یعقور ورنجشی یمان

نی بیلکوچی سوزنی توتماسلیق انینك عین کمراهی ایرور قال قدس سره

نَبِيُّنَا الْآمِرُ النَّاهِي فَلَا أَحَدٌ	أَبَرَّ فِي قَوْلِ لَا مِنْهُ وَلَا نَعَمِ

یعنی اول دور حبیبی یعنی حق تعالی نینك سوکان دوستی کیم امیدتوتلور انینك شفاعتی هر بیر دشوار ایش ایچیندا اولوغ دشوارلیق لاردین کیم ادمی اینك بیرلا مبتلا بولور ایمدی بیلکیل رسول نینك صلی الله علیه وسلم حبیب الله بولماغی کا بو بیتنینك دلالتی و حدیث نینك عبارتی بیرلا ثابت بولوبدور اما کتاب ایچیندا رسول غا حبیب الله ییتماکی شیخ جار الله بو ایتدین الور کیم ما ودعك ربك وما قلی یعنی ای محمد پروردکارینکنی انیکدیك ترك قیلمادی کیم سنینك بیرلا هیچ ایشی بولماساتقی هم دشمن توتمادی ایمدی وجه دلالت اول بیلشکان بیرلا اوچ حالدین اوزکا یوق یا تودیع دور کیم اینك بیرلا ایشی یاقلی دور یعنی دشمن توتماق یا دوست چون اولغی ایکینچی تقی قیلندی دوست توتماق ثابت

بولدی شیخ کشاف دا ایتغان سوز بودور ورولی بو ضعیف ایرور کیم تودیع وقلی نی نفی قیلماق بیرلا خصوصیت حبیب لیك معلوم بولماس اینك اوچون کیم محبت مرتبه سینکا هنوز یتمای مودت وخلعت مرتبه سی بارش شاید دوز بولغای یا خلیل بولغای بس اولی اول ترور کیم قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ یعنی امة غه ایتغیل ای محمد کیم اکر سیز تنکری نی سفار بولسانکیز لا جرم انکا پیرو لیق قیلغان لسانکیز من کیم محمد دور مین مکا اتباع قیلیك تا حق تعالی نینك محبوبی بیت مقامیغا تیار اول بطریق اولی حبیب حضرت حق بولغای نتاك کیم علماء اصل کلام كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ ایتی بیرلا رسول نینك جز انبیا ورسل بولماقیغا استدلال قیلور اما حدیث اول ترور کیم ابن عباس رضی الله عنهما روایت قیلور کیم اصحاب رسول بیر کون فضایل انبیا ورسل دا سوزلا ب

بیری ایدی ابراهیم خلیل دور صلوات الله علیه الرحمن ینه بیری ایدی عیسی روح الله دور صلوات علیه الرحمن ینه بیری ابدی ادم صفی الله دور صلوات الله علیه الرحمن بو اوجور دا رسول علیه السلام ایودین چیقیب ایدی سیزلار نینك سوزنکیزنی انکلاغا سکیزنی انکلادیم بلی ابراهیم خلیل الله دور تقی موسی کلیم الله دور عیسی روح الله دور ادم صفی الله دور هیچ شك یوق اما من حبیب الله مین تقی فخر قیلماس من بو احمدنی قیامت کون من کولتارور من کیم ادم تقی فرزند لاری بارحا اول لوا استیندا بولغای لار تقی هنوز فخر قیلماس من ینه اول ساعت قیلیب شفاعتی قبول بولغان قیامت کندا من دور من ینه اول اختماح نینك حلقه سین توتوب اشیك اجلیب فقیر مؤمن لار بیرلا اجتماح غه کیرکن من دور من تقی اکرام اولین واخرین من دور من تقی فقر قیلماس من جون بو حدیث ایچیندا حبیب الله

ليق بيرلا شفيع ليك بيز كا مذكور تورور ناظم رحمة الله داخي حبيب
ليك بيرلا شفاعت صفتين جمع قيلدى تا حديث كا اشارت
بولسه بينه بيليك كيم شفاعت نص واجتماع بيرلا ثابت
بولوب تورور مطيع تايبغه رفع ودرجات وزياده مثوبات
اوجون تقى عاصى واهل كبايرغه حط سيات ورفع عقوبات
اوجون اما ايراد جميع نصوص تقى معتزله نينك خلافى نينك
بياني وادله عقليه ونقليه بيرلا انلارنينك ابطالا طول
كلام اقتضا قيلور كيم كا زياده بسط كلام راحة الارواح
اتليغ بود عاجز باليغى عزلى شرح دا بو موضع نى مطالعه قيلغى
كيم بعضى مطالب اندا توور تيب بو ايكى بيت بيرلا اختصار قيلدوق
حق تعالى نيك حبيبي احمد مرسلا ايرور كيم شفاعت بيرلا عاصى قوللارا ايرور نجات
انبيا قورقوب قچان نفسى ونفسى ديسالار
امتى ديبان تيلار ربيز لارنى اوك كيزه ذات

٢٧

قال قدس سره

دَعَى اِلَى اللهِ فَالْمُسْتَمْسِكُوْنَ بِهِ	مُسْتَمْسِكُوْنَ بِحَبْلٍ غَيْرِ مُنْفَصِمِ

يعنى اوندادى بو رسول خلقنى حق يا بيغا بس كيم انى محكم توتى محكم توتغان
دور انيكدين كيم هيچ اوزولماس ايمدى بو حبل دين مراد رسول
بولغاى اينك اوجون كيم واسطه وصول خيرات ورابطه
حصول كمالات حضرت رساله دور يا مراد بو حبل دين قران
بولغاى نيتاك كيم حديث دا كليبتور كيم قران حبل متين ونور
مبين دور تقى حق سبحانه وتعالى هم بويوردوا اعْتَصِمُوْا بِحَبْلِ اللهِ
يعنى توتونك قران كيم مضايق افات دين نجات اينك بيرلا
حاصل بولور تقى مدارج كمالات ومعارج سعادات غا ارتقا
اينك بيرلا دوست برور تقى حقيقت غا باقسانك قرآن غه
تمسك همان حبيب الله غا تمسك ايرور اگر سبين جاه وحديث
نى تيلاسانك حق جنابيندا

بو جاه وفرقدا قيلغيل تمسك حبل فرمان غا
حبيب الله يولينداتا ليثم بيل قيلماين قوللوق
محبت نينك سلاطيني كفور ماس لار سيني سانغه
اوزونكني هر نفس كورماى جمالي دوستني كوركيل
كيجيب بو جان فانى دين تشكيل وصل جانان غه
بو خاشاكى حوادث نى قدم نوري بيله باقيغيل
قدم باسما قيتيلار بولسانك حريم قرب رحمان غا

قال قدس سره

فَاقَ النَّبِيِّيْنَ فِيْ خَلْقٍ وَفِيْ خُلُقٍ	وَلَمْ يُدَانُوْهُ فِيْ عِلْمٍ وَلَا كَرَمِ

ارتوق بولدى رسول عليه السلام بارجه پيغامبرلاردين
خلق ايجيندا وخلق ايجيندا يعنى صورت دوايه سيرت دا وتقى
پيغامبرلار دين انكا يقوق بولمادى لار علم ايجندا وكرم ايجيندا
خلق وخلق وعلم وكرم وساير اخلاق حميده وصفات پسنديده

ايجيند

٢٨

ايجندا حضرت رسالت نينك بارجادين ارتوق لوقى ايات
واحاديث بيرلا معلوم بولوب توورنتاك كيم حسن يوسف
نى اتارغاندا انا املح ديب اوزى نينك ملاحتين بيان
قيلدى تقى حق تعالى اِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيْمٍ بيتماك بيرلا تنبيه
قيلدى مونى كيم مجموع دنيا متاعين قل متاع الدنيا
قليل اوز عظمت وجلاليم نسبتيكا اوزكوردوم محمدنى عظيم ديو
وصف قيلغانيم دين بيلنيك كيم اول خلق نينك عظمتي نينك
نهايت يوق تقى لطافت نينك حد وغايتي يوق ديب علم ينى
دا حق تعالى ايتور علمك ما لم تكن تعلم وكان فضل الله عليك
عظيما يعنى حق سبحانه وتعالى سنكا اوكراتتى اينك علمني كيم قوت
وبشريت بيرلا اينك بيلماكى محال ايردى تقى حق نينك فضل
وعنايتي سينكا اوزا بغايت عظيم تورور واگر بيليك اينداسى
بو ايتغه بخشى تامل قيلسا بيلوركيم حضرت الهى انبياو

رسل نینک هر بیری بیر فضیلتی بیرلا مخصوص قیلیب اولفضائل
اوزا ارتوروب کیم اول فضیلت نینک شرحی تقریر غا سیغماس
انکا فضل عظیم ات بیریب وکان فضل الله علیک عظیما تیدی
تا برچه دین هر بر صفت دا پیغامبر نینک صلی الله علیه وسلم
ارتوقلوقین هم بو آیت دین استدلال قیلماق غا بولسه
اما کرم ایچیندا ارتوقلوقی انا اکرم ولد آدم بیرلا ثابت بولدی نظم

مصطفی کیم لسان دور افصح	یوسف مصر دن ایرور املح
والضحی یوزینینک بیان ایرور	لیک کیم ساچی نینک نشان ایرور
حسن خلقیغا کیم یتیشکای کیم	تیدی انی خدای خلق عظیم
علی نینک شرحی الم نشرح	قیلبان بیردی امتی کا فرح
مصطفی غا کرم دا یوق لو بدیل	حاجت ایرماس بو سوز کا سوز دلیل

قال قدس سره

وکلهم من رسول الله ملتمس	غرفا من البحر الیم او رشفا من الدیم

یعنی

٢٩

یعنی برچه انبیا ورسل حضرت رسول الله دین التماس قیلورلار
بیر اوچ سوا نینک دریای کمالیندین یا بیر قطره ء نم اینیک باران
افضالیندین کیم اولنحره ور کیم مطالعه قیلیناس
بباری تقی جری دور کیم شق ایتیلماس عباری بیت

مصطفی نینک کمال ذاتیغا	برچه آفاق اعتراف قیلور
انبیا ورسل نیاز بیلان	بحر فضیلدین اعتراف قیلور

قال قدس سره

وواقفون لدیه عند حدهم	من نقطة العلم او من شکلة الحکم

یعنی انبیا ورسل کیم صفات مراصد سبل ایرورلار
بارچاسی حضرت محمدیه دا توررغان دورلار بیری اوز مرتبه
سینیدا کیم اتلار نینک مرتبه سی اختلاف طبقات وتعادت
درجات مقتضاسینچا نقطه ء دور علم الهی دین یا شکله ء
دور یعنی اعرابی حکم نا متناهی دین حاصل معنی ء اول کیم برچه

کاینات نینک علوم نیچا کیم کوب بولسه حق تعالی نینک علم شاملی
نسبتیکا نقطه ء یا شکله ء منزله سینیدا دور تقی اول علوم مشرب
بحور روحانیت محمد ایرور صلی الله علیه السلام سن هر رسول وهر نبی
وولی اوز محمد نینک دریاسیندین فیضی اولور اما هیچ بیری
اول دریا نینک ساحلیندین اشا بیلماس
مصطفی نینک باطنی بحری ایرور چا انتها
بارچه عالم غه تیشکان فیض اندین یتیشتی
کر محبت یلی بیرلا بودریا قیلسا موج
تیکما قطره سینیدین اینیک کوتادور یا بیش آدمی
اوشبو دریا سیدین کر شرح قیلسام قطره ء
قورقارام کیم ناکهان آشفته بولغای عالمی
بو بیت نینک شرحیندا بسی اسرار غریبه وحقایق عجیبه اهل
حکم متعالیه وارباب اشارات متلالیه طریقه سینچا کتاب

راحة

راحة الارواح وا بیان قیلینیب تورور اصحاب فهم دین کیم کیم
اول حقایق غه اطلاع تیلاسا اول کتاب غه نظر قیلغای
قال قدس سره

فهو الذی تم معناه وصورته	ثم اصطفاه حبیبا باری النسم

پس اول دور رسولی کیم تمام بولدی انینک ظاهر وسونکی
برگزیده قیلدی حبیب باطنی وجسمانیت وروحانیت یا علم
وعملی اندین لیک کا آدمی لار دین یرا تغوچی تنکری حبیب لیک
مرتبه سی جمیع مراتب دین اعلی وبارچا مطالب دین اقصا ایرور
تقی برار کیم بو تراخی زمان بولسه ورا حبیب لیک اوچون
برگزیده قیلماق وحی کلماکی بولسه کیم بعثت ونبوت قرقیل دین
سونک ظاهر بولدی هم برار کیم تراخی زمانی بولوب اشارت
بولسه اول سوزکا کیم بعض ارباب تفسیر واهل حدیث ایتورلار حق
سبحانه وتعالی پیغامبر علیه السلام نی اولوغلوق عزت دیباجی

بيرلا مشرّف قيليب كرامت ليلة المعراج بيرلا مكرّم قيلغان
دا ايدی كيم ای محمد پادشاه لرقچان كيم حرنيدن نی لطف
وعنايت بيرلا مخصوص ايتيب انكا ملك بيريب ملك قيليب
اولنيدن نيك عزّت وجلالين عظمت واقبالين اظهار قيلماق
تيلا سالار نفايس جواهردين انياب اوز انثار قيلورلار ايمدی سن
اختيار قيلغيل كيم سكا نه تورلوك نثار قيلايم رسول
ايدی اصفنی اليك بالعبودية تير ياربّ منی قولوم ديب اوروزنكا
اضافت قيلغيل ای پروردكاريم حق سبحانه وتعالى سبحان الذی
اسرى بعبده ليلاً ايتيين اذ بيريب بعبده ديماك بيرلا رسول
لی عبوديت بيرلا اوزونكا قيلغان دين سوناك ايدی محمد سن
تيلاكان نثارنی قيلديم ولحمن تيلادرمز كيم بو نثاردين
كوركلوكراك نثار قيلسام لاجرم سينی محبت بيرلا اوزومكا
اضافت قيليب سنكا حبيب الله ات بيردیم كيم بو جوهر نفسينی

بوكونكا تكين سندين اوزكاكا نثار قيلغانيم يوق بوكوندين
سونك هم سنيك غيرتيك وغيرتيك اوچون سنكا اتباع قيلغان
لار بو دولت عضيبينی تاپقای لار كيم قل ان كنتم تحبون الله
فاتّبعونی يحببكم — چون سنيك هم ظاهرنيك هم باطنيك تاپدی كمال
بنده لیک اسراردين نی بيچ شك آگاه سن
سن آكر حق بنده سی من تيبو فخر ايتسانك يكون
من سنكا ای دوستا ايتورمن حبيب الله سن
ما رميت از رميت سرّينی بيلكان كيشی
خود بيلوركيم بنده ايرماس سن ولیكن شاه سن — قال قدّس سرّه

منزّه عن شريك فی محاسنه — فجوهر الحسن فيه غير منقسم

يعنی پاك دور حضرت رسالت اول عيب دين كيم كيشی
انكا شريك بولا بيلسا اول فضايل وكرامات وشمايل وكرامات
ايچنيدا كيم معدن كمال ومخزن جلال دين اول حضرت غه فايض

بولوب تورور لاجرم حسن نينك جوهری كيم اول انبيا سروری
مينيك ذاتيندا بار دور وهيچ تورلوك منقسم بولماس .
اول فخر انبيا ورسل ايرجه سروری — كيم ختم بولدی اتينه حكم پيمبری
ايدای كمال بيرلا ايروردی متصف — كيم عيبا شراك دين الحق ايروری
بير جوهر يكانه ايرور حسن احمدی — كيم تاپماس انقسام او شول حسن جوهری
قال قدّس سرّه

دع ما ادّعته النصاری فی نبيّهم — واحكم بما شئت مدحاً فيه واحتكم
وانسب الی ذاته ما شئت من شرف — وانسب الی قدره ما شئت من عظم

يعنی ترك قيلغيل اول كيم نصاری اوز پيغامبرلاری عيسی
عليه السلام حقيقدا دعوی قيليب ايتورلار كيم عيسی حق تعالی
نينك اوغلی دور تعالى الله عمّا يقولوا الظالمون علوّاً كبيراً
تقی حكم قيلغيل بيز رسولغا صلی الله عليه وسلم نه تورلوك مدح
بيرلا كيم تيلارسن تقی حاكم لار كا عرض قيلغيل كيم هيچ

رد قيلا بيلماس سين بيت قيلغيل قدر بيانه كيم تيلارسن عظمت
دين يعنی سين يرياق توتماغيل غلو واغراقينی اول ذات نينك
وصفيدا كيم تبليغ رسالت بيرلا قوپ نی وصف قيلغيل شرف وكمال
وعظمت جلال بيرلا كيم ذاتی نينك صفاتی محمد كبريا دين قدر
نينك سماقی عزّت وعلادين نه اندازه طوق بشر تورور ملكيم
شان خالق قوی قدرة تورور بيت
بين قوی انی كيم ايدی نصاری خذاب — عيسی پاك جان حقينا افترا بيله
اندين او نكن جميع كمالات وفضلانی — اثبات قيل رسولغا صدق وصفا بيله
دا ايتسفا نسبت ايتينر شرف كيم تيلار كونكل — قدر علی سينی صفتا بيله علی بيله
ليكن نساعت ما كيم انكالايق صفاتنی — تعبير قيلغاسن بو بيان دادا بيله
قال قدّس سرّه

فانّ فضل رسول الله ليس له — حدّ فيعرب عنه ناطق بفم

يعنی رسول نينك استيفاء كمالاتين استقضاء نوادر حالاتين

طمع قیلماغیل اینیک اوچون کیم رسول الله نینک فضیلتیغا هیچ غایتی یوقدر
کیم بیرلا سوزلار کوچی بیان قیله بیلسه لاجرم
من بغنی ننیت لیتاین کیم بیلماس صفتینی هیچ عاقل
واله بیلیکیندا روح ناطق عاص صفتیدا عقل کامل
قال قدس سره

لو ناسبت قدره آیاته عظماً	احیی اسمه حین یدعی دارس الرمم

یعنی اکر مناسب بولسه ایردی رسول نینک قدریغا بولوت نینک
علاماتی یا قرآن دین اوزکا معجزاتی عظمت یا بیندین هر اینه
بتر کوزکای ایردی اینک اتی اتان بلعیدا جوروب پاره بولغان
سوزکلاردی یعنی نتاک کیم ذاتی بکرقلوب ارواح نینک او
لوکلاری تیریلدی اتی بیرلا هم عظام واشباح انینک اولوکلار
تیریلکای ایردی ولیکن حکمة الهیة اقتضا قیلدی کیم
رسول نینک غایات کمالی تقی نهایت وقدر جلالی مستور ومخفی

٤٢

بولسه یا اینیک اوچون مصدق مؤمن بالغیب صاحب شکر
وادیب دین ممتاز بولسه کیم تصدیقات وعبادات
غایبانه نینک معتبر دشانی تقی بور ایات وظهور علامات
دین سونک فایده قیلماش هیچ نفس کا ایمانی یا اینیک اوچون
کیم محب تیلاماس کیم یارینیک کمال حسنین اغیار غا جلوه قیلسه
تقی بو سری درکیم مونی عشق اوتی غا یانغان انکلار ولیکن
غافل وفارغ انکلاماغانینیدین تانکلار
رسول کیم یراتعان حق بروت قوغ عالمنی نور ذاتی بیرلا
اکر قدر بیغه لایق بولسه ایات اولوک تیریلکای ایردی انی بیرلا
قال قدس سره

لم یمتحنّا بما تعیی العقول به	حرصاً علینا فلم نرتب ولم نهم

یعنی آزمایش قیلمادی بیزنی اینکدیک دشوار ایشلار کیم
عقل اندین عاجز بولسه بیزنی ساقلاماقغه حرص بار اوچون

لاجرم قبول شریعت دا هیچ شک کا توشمادوک تقی حیران بولوب
غلط قیلمادوق حاصل معنی اول کیم حضرت رسالت صلی الله
علیه وسلم حق تعالی دین بو امت غه تخفیف شرایع وتکالیف
تیلایب وضع وامر واعلال ورفع مشقت وعقوبت ونکال
نی طلب قیلیب کیچکان امت لارغا بولغان ایمکاک لاردین
بیزنی خلاص قیلدی ایرسا عقل توابیش لارنی قیلماق دشوار
تیب عاجز وحیران بولمادی بیز تقی بو ملت حنیفه بیضا و
وشریعت سهل سمحه غرا نینک اتباعیندا نفس لار ریمیز کوچای
لیک دین قاچمای هیچ شک کا توشمای غلط قیلمای اسلام یولیندا
ثابت قدم بولوب طریق حق دین ازمادوق بیت
تیلاب رسول بدیع حضرتیندین اسان لیق شریعتینی بیز یر اوزرا قیلمادی دشوار
عقول بولمادی عاجز انینک قبولیندین نفوس قیلمادی حیران بولوب انکا انکار
زهی رسول کیم اسرار امتین انکلاب عنایتی بیرلا انلارنی مونداین اسرار

٤٤

قال قدس سره

اعیی الوری فهم معناه فلیس یُری	فی القرب والبعد منهم غیر منفحم

یعنی عاجز قیلدی وعالمنی رسول نینک کمالاتیدین ادراکی تقی مهندی
بولمادی اینک حالاتی انکلاماقغه هیچ کیشی نینک عقلی دراکی
لاجرم یراق ویقوقدا کورونمادی نینک معانی فضایلیندین
عاجز بولماغان تقی شرح اخلاق وشمایلیندین متحیر وحیران قالماغان
نظم
غیردین غیرت بیله جوز حق جنسین کیزلادی
قایو کوز کورکی تمنا کورماکا ذاتن اینیک
حق کمالیندا جو بولدی اینه ذات نبی
انکا یو بیلماس کیشی حد وکمالاتین اتیک
قال قدس سره

کالشمس تظهر للعینین من بعد	صغیرة وتکل الطرف من امم

یعنی رسول علیه السلام کونکا اوخشام کیم بیراقدین کوزلاب کا
کیچیک کور و نورتقی مقابل بیفوق کلکاندا کوزنی احاطه دا ادراک
دین عاجز قیلور یعنی محمدنینک صورت بشریسین کوروب معنی
بیفوقلوقی بیرلا اساری غه مطلع بولماغان لارغه اوزلاری
نینک بیرادمی کورو نور ولیکن انکا بیفوق بولوب
ادراک کمال وشاهد جمالی غا متوجه بولغانلار انینک نی نهایت
لیغین تاناب لار کیم بو تشبیه تشبیه مقلوب قیلنیدین
بولسا اینکا وچون کیم کون اینک نوریدین جزوی بیش
ایرماس   ئون توشدا کوردی ایرسا محمد کمالینی
بولدی مجل تیلادی اوزی نینک زوالینی.
جون کوز قارکوناج بوریدین اولجیب نینک
ای وای قایو کوز کرا بیلکای جمالینی   قال قدس سره

وکیف یدرک فی الدنیا حقیقته	قوم نیام تسلوا عنه بالحلم

فبلغ

٤٥

فبلغ العلم فیه انه بشر	وانه خیر خلق الله کلهم

یعنی تناک ادراک قیلسون دینادا حقیقت محمدیه نی اینک
نینک اویقولاغان قوم کیم توشدا کورکان خیال بیرلا قانع بولوب
تابیماسلار مطهر حضرت احدیه نی پس انلار نینک غایت
علمی حضرت رسالت نی بیلماک ایجیندا اولدور کیم ایتورلار
بو رسول بشری ایرور حق یرانغان بارجه خلق دین یخشیراق
ولیکن بو قوم غافل کیم قانع دورلار خیال بیرلا تقی راضی
ایرورلار رونشدا کورکان تمثال بیرلا موتوا قبل ان تموتوا
امرینکا امتثال قیلیب الناس نیام اویقوسیدین اویغانیب
بصارت کوزینا جیب کورماسلار کیم حضرت رسول
علیه السلام رویت وافعال نفسیه وظلمات شواغیل حسیه
نی ترک قیلیب ملاس ذات وجلایب صفات دین تمام
منسلخ بولوب افعال وصفاتین حق نینک افعال وصفاتینده

بلکیم اوز داتین حق نینک داتینده فانی قیلیب تجلیات وعظمت
وکبریا وسواطع انوار مجرد وسینا بیرلا قیود ظلام وجود دین
حقیقت سرادقات جلالدا اول یول تابوب سبحات
انوار جمال بیرلا محو بولوب تورتقی غیرت بیرلا پرده عزتینی
ادرتادین کتیاریب اشنیت جابین ارادین کوتوروب
سطوات تخیلات بیرلان انیب بشریت مضمحل بولوب
مبم ما ومن کتمال بیرلا احمدیتا حدیثکا بدل بولغانین
بیلماسلا   . بو غفلت ایقوسی بیرلا اویوغانلار نبیلیسوزلار
کوزینی اویقودین اجمای محمدینک کمالینیدین
مقید بشر بیلان بولوب بشر کوردی لار احمدنی
دریغا بولمادی اکه کیشی اول شاه حالتیدین
یدالله فوق ایدیهم بتوبیعت سوزی ایجرا
اندیم رمزی بیان قیلدی اینک عزوجلالینیدین

جوا

٤٦

جواحمد میم من لیکدین کیجیب بولدی احد ظاهر
کوزونک بار ایرسا کورکیل کیم نقاب الدی جمالینیدین
قال قدس سره

وکل آی اتی الرسل الکرام بها	فانما اتصلت من نوره بهم

یعنی هر نشانه نبوت وعلامت رسالت کیم رسل کرام علیهم
معجز اوچون اظهار قیلدیلار اول بارچا معجزات انلارغه
نور رسول دین صلی الله علیه وسلم واصل بولوب تور بلکیم
جمیع انبیا و رسل نینک وجودلاری نینک سرمایه سی نور رسول
ایرور نتاک کیم جابر بن عبدالله انصاری انصاری روایت
قیلیبتور رسول دین سوال قیلدیم کیم حق تعالی اول یراتقان
قایونارسا دور ایدی سینک بیغامبرینک نوری ای جابر کیم
حق سبحانه وتعالی اقلا اول نورنی یاراتیب بارچا جیزنی
اندین یراتی تقی مجموع موجودات اندین سینک یراتیلدی

حق سبحانه وتعالی اول نورنی برا ئتیب اوز حضرتیندا اون ایکی
مینك بیل مقام قربدا تورغوزوب نورت قسم قیلیب بر قسم
دین عرشنی بر قسم دین کرسی نی بینه بر قسم دین
حمله ٔ عرش وخزنه ٔ کرسی نی یراتی وتقی تورتنچی قسمنی اون
ایکی مینك بیل دوستلوق مقامیندا تورغوزوب بینه تورت
قسم قیلیب بر قسم دین قلم بر قسم دین لوح بر قسم دین اوجتماح
برا ئتیب تورتنچی قسمنی خوف مقامیندا اون ایکی مینك بیل تورغو
زوب اول قسمنی تورت پاره ٔ قیلیب بر جزود فرشته لارنی
بر جزود دین کونی بر جزود دین ای بیر لا یولدوزلارنی برا ئتیب
تورتنچی جزونی اون ایکی مینك بیل مقام رجادا تورغوزوب
اندین سونك تورت بخش قیلیب بر جزود دین عقلنی بر جزود دین
علم وحلمنی بر جزود دین عصمة توفیقنی یراتب تورتنچی جزونی
اون ایکی منك بیل مقام حیاتدا تورغوزوب اول نورغه نا نظر قیلدی

ایرسا

٤٧

ایرسا بو منك تقی بیکیرمی تورت مینك قطره عرق اول نوردین
ترشح قیلدی حق سبحانه وتعالی هر بیر قطره دین بیر پیغامبر یا بیر
رسول نینك روحنی براتی اندین سونك انبیا و رسل نینك
ارواحی نفس اوردی لار انلار نینك انفاسیدین حق تعالی
اولیا وشهدا وسعدا ومطیع مومن لار نینك ارواحین یراتی
لاجرم عرش وکرسی منیم نوریم دین دور وکروبی لار روحانی
لار منیم نوریم دین دور بیتی نوریم دین ایرور کون وای ویولدوز
لار ارواح رسل انبیا وشهید لار سعید لار صالح لار نینك
ارواحی منیم نوریم دین اثاریدین ایرور حاصل اولکیم مجموع
مکنونات منیم نوروم نینك فیضی ایرور اندین سونك حق
بو نورنی کیم تورتنچی قسم دور اون ایکی حجاب ایچیندا نور
عوزدی هر بیر حجاب ایچیندا منك بیل تقی بو حجاب لار
مقامات وعبودیت دین ایرور کیم اول حجاب کرامت

کونك فرشته لاری وجنتی

٤٨

وسعادت وهیبت ورحمت ورأفت وعلم وحلم ووقار و
سکینه وصبر وصدق ویقین ایرور لاجرم بو نور هر حجاب
ایچیندا منك بیل حق سبحانه وتعالی غا عبادات قیلیب
بو حجاب لاردین حقیقتی ایرسا حق تعالی اول نورنی بیردا
تعبیه قیلدی تقی مشرقدان مغربغه بیتکرو اول نور بیرلا
یوزنی
بیرنی اندین سونك آدمنی علیه السلام بیردین برا ئتیب
نورنی انینك الیندا ودیعت قویدی اندین سونك شیثکا
منتقل بولدی تقی بو نور اریغ دین اریغ غا طاهردین طیب غا نقل
قیلدی عبدالله ابن عبدالمطلب غه اندین منیم انام امنه غه منتقل
بولوب حق تعالی منی دنیاغه کلتوروب سید المرسلین وخاتم
النبیین ورحمة للعالمین وقایدعر محجلین قیلدی بو اتیغان
دیك ایردی سینك پیغامبرینك نینك اول یراتیلغان
نینك صفتی ایرور ای جابر سین بو حدیث مقتضاسینچا معلوم

بولدی

بولدی انبیا ورسل نینك وجودی محمد نینك نوری نینك
فیض جودی بیرلا بولغان دور لاجرم مجموع ایات ومعجزات
کیم انلاردین ظاهر بولدی برکت نور محمد دین ایرور صلی الله علیه
وعلی اله واصحابه الطیبین الطاهرین اجمعین وسلم قال قدس سره

یظهرن انوارها للناس فی الظلم	فانه شمس فضل هم کواکبها

یعنی چین اوق حضرت رسالت افتابی دور حق نینك کمالیندین
وانبیا رسل ای لار یولدوزلار بدر وهلال منزله سیندا نور الغان
اول افتاب جمالیندین کیم ظلمات جهالات حالتندا
بو افتاب غایت ایرکان انینك حکمت واسراری نینك
نوری دین الغان فیضنی کیچکان امت لارکا تیکورور یا خود
بو انبیا ورسل یولدوزلار دور لار کیم روز نورلاردین
قرانغو بولغاندا اظهار قیلورلار کون توقغاندا بارچا مخفی
بولوب کورونماس لار یعنی انلار نینك شرایفی نینك یوزی

بنيك ظهوري اولجاقدا ايردي كيم هنوز افتاب وجود
محمدي كمال فضل الهي بيرلا مشرف عنايت با متناهي دين طلوع
قيلماي تورور ايردي ايمدي كيم بو افتاب فضل طالع بولدي
اول شرايع منسوخ بولوب اوليولدوزلار حجاب اختفادا
مستور بولديلار

مصطفى اوصافني بير لحظا ابسام من فقير
يازمغاي يوز بيل ايجيندا بوزدا ايرتن بوزدا بير
برك كل تاك دورتني اوزي تيرفدا تولوز آي
بحر كا ه خشار كرود اهمت ايجراني نظير
قال قدس سره

كانه وهو فرد في جلالته	في عسكر حين تلقاه وفي حشم

يعني بدرستي كيم رسول عليه السلام يالغوزلوق حالتندا تقي كمال جلا
لتيندا شوكت وشجاعت وقوت ومهابتي سبيندين كويا كيم

لشكر عظيم اوزيا سينيدا تورغان شهسوار ايرور
شهسواري كيم اوزين يالغوز كورا ير سپاكشي
ساغنور اني مهابتدين كيم ايرور لشكري قال قدس سره

كانما اللؤلؤ المكنون في صدف	من معدني منطق منه ومبتسم

يعني كويا كوهرلار دور اوز نوكلو صدف ايجيندا كلام كانيدين
دين كيم كونكل دور پيدا بولغان سوزلاري تقي تبسم كانيندين
كيم اغيزدور كوروكان تيشلاري حاصل معني اول كيم لشكر دا اكرچه
رسول عليه السلام نيرجهتدين تا شهمهابتي وغي نهايت صلابتي
بار ايرتاكيم بوروم تقي نيت دا بيان قيلنيدي ولكين صحبت دا حقد
باقوتي دين كيم دربوس دور سوز بيرلا كوهر باشليقي
بار تقي تبسم بيرلا ايكي لعل اتشين ارا سيندان ابدات
ينجولار كوركارما كي بار بيت
لعل دور نوشين كوهرباش قيلسا سوز بيلان

مستمع نينك بوزلا رنيدين دود وجانلار كيلور
بير يوكوب يا قوتي دين كورد كورساتش لار يجوسين
خوف دين اولكان كونكل لار كا ينه جانلار كلور
قال قدس سره

لا طيب يعدل تربا ضم اعظمه	طوبى لمنتشق منه وملتثم

يعني عود وعنبر ومشك وخوش بسليك نارسالارنيك هيچ بيري
اول توبراق عا تانكالماس كيم رسول نينك مبارك تنين
قوچوب تور خوش وقتليغ تقي اجتماع اول كشيكا كيم رسول
عليه السلام نينك روضه سي نينك توپراقي لي بوي قيلسه يا اوپيا
يعني زيارت قيليب اول استانه دا مقيم بوليب
هيچ خطا يوق كيم تانكالماس مشك يا عود وعنبر
اول رسولي هاشمي نينك روضه ء توپراقينا
شوق بيرلا بيغلاب اول توپراقعا كيم سالسا يوزين

طوبى وجنت كولا تكا سالغاي اول مشتاقينا
من بيكين اول روضه لي كورماك كا عاشق كوب تورور
جان فدا بولسون اوشول محبوب نينك عشاقينا قال قدس سره

ابان مولده عن طيب عنصره	يا طيب مفتتح منه ومختتم

يعني اشكارا وجودغه كلكان زماني اول شريف نينك اصلي لطيفي
نينك پاكيزه ليقيني ذهي بركت وخوش لوق بيرلا عالم غا
كلماكي تقي پاكيزه اريغ دنيادين بارغاني ابنيك يعني انجا غريب
خاصيتلار وعجيب فضيلتلار رسول عليه السلام نينك وجودغه
كلكاني تقي دنيادين بارغاني حالت ومشاهده قيلندي
كيم ذاتي نينك طهارتي ادناس نفوس حلايق وصفاتي نينك
اريغ ليغي كدورات علايقدين بارچا غا ظاهر بولدي نتاك
كيم كعب الاخبار رضي الله عنه روايت قيلور كيم ايدي بير نيچه
ييل قريش قحط بيرلا مبتلا بولوب تورور ايديلار رسول عليه م

وجود غا کلکان بیل کوکدین یا غین یا غنب بیردین نعمت او نوب
اطراف بلاددین اصناف عباد انواع خیرات والوان برات
بیرلا طلب قریش اول قحط دین قوتولغان اوچون بو ییل غا فتح
وسوح سلی ات بیردی تقی ولادت کونی برجابت لار
یورتبان بینیلیب ابلیس تختی بوقاروسی اشلغه بولوب
فرشته لار اول ملعون نی قرق کون سوغا جومدور وبه ور
لار ایردی مینک حیله بیرلا انلار قولیندین قاچیب
بوقیش تاعینغا کلیب بیر فریاد قیلدی کیم بارچا لشکری جمع
بولدی انلارغه ایدی وای سیزکا کیم اندای هلاك بولدیکیز
کیم هیچ وقت سیزکا منونکدیك هلاکت کلکانی یوق ایردی
ایدی لار رفضه نه دور ایدی محمد ابن عبدالله کیم کینکان قیلچ
صاحبی ورد دنیاغا کلدی بو کوندین سونك لات وعزی غا
عبادت قلماق قالمس بارچا برد تنکری نینك بیرلیکی اشکارا

٥٦

بلور اولا مت دورکیم مونلار سینی دین حق درکاهین بیراق
دوشتم بو رسولنین اتینك دیك اشلار ظاهر بولغای کیم هرکزمنیم
تونکلاوم قیغوسی کوزوم یاشی ایکسیلماکای ابن عباس رضی الله
عنه ایتور رسول علیه السلام نینك اناسی امینه حمل امانتی نی قبول
قیلغان کیچه قریش نینك بارچا دوانی فصیح تیل بیرلا دیدی
لار کیم محمد کیم امان اهل دنیادور تقی بارچا عالم نینك چراغی
دور وجودغا کلسا لار تقی اول کیچه بارچا کوز و مجی لارنینك
تختلاری اوروبولوب اورلاری نینك تیللاری
توتولدی تقی مشرقداغی وحشی جانورلار مغرب سارو ومغرب
داغی مشرق سارو بوکورو شوب بیری بیری کا بشارت
بیرورایردیلار تقی بیردین کوکدین ندالکلور ایردی کیم
یوق بولدی ابوالقاسم ومحمد نینك یمن وبرکت بیرلا عالم
غا کلیب اریغ لیق پاکیزه بیرلا امتلارنینك بخششی اقتغاکیم

لار بیلسا نقش ونقش اولامنك

امر معروف اتی منکر قیلغای دامینه ایتور امانت حملنی قبول قیلغان
دیل الهی ای دین سونك توشدا بیر عزیزنی کوردوم کیم ایتور بارچا
عالم خلایقی نینك بخششی راحت سینك بو بویکدادور ایمدی حالینکنی
خلق دین یاشورغیل تقی بو فرزند وجودغا کلسا محمدات بیر کیل
جون توقوز ای تمام بولدی دوشنبه ربیع الاول اتی نینك اون
ایکیسینده من منزلدا ایردیم تقی عبدالمطلب طوافده ایردی
تقی محمد نینك صلی الله علیه وسلم اتاسی عبدالله توغولمای
بورون وفات بولوب ایردی بو حالدا هیچ کیشی یوقیدا فرزند
وجودغا کلور رحمت پیدا بولدی ایرسا بیر آق قوش
قانتی بیلك نا ستنا کوکسومکا سورتولوب قورقوغ رحمت
مندین کیتی بنه سوساب تورایردیم بیر چناق غا سوت
بیلك اق شربت منکا دیك قامتلیق عبدمناف قیزلاریغا
اوخشام خاتونلار کوردوم تبکرام دا اولتوردیلار اول

٥٧

حالدا بیراق دیبا کوك دین بیر کا اسلمش کوردوم تقی قایلی
ابتورایردی کیم البیك بو فرزندنی خلق کوزیندین
تقی بیر بولالك قوش کیلور ایردی منبقارلاری زمرد دین
قناتلاری یاقوت دین بو حالتده احق تعالی منیم کوزومنی
اچتی تا مشارق ومغارب ارض مشاهده قیلیب اوج علم بیتیلکان
کوردوم بیری مشرقده ابیری مغربده ابیری کعبه اوجاکیندا اندین
سونك خاتونلار رفاشیمدا کوب بولدی لار بو حالده احمد و
جودغا کلدی نظر قیلدیم ایرسا سجده قیلیب دعا قیلغانی دیك
قولین کوك سارو کوتاریب ایردی پس محمدنی غایب قیلدیم
ایشتور ایردیم کیم بیر منادی ایتور ایردی محمدنی مشرقده مغرب طواف
قیلدورونك تقی مجموع موجوداتنی صورت وصفی بیرلا
بیلسونلار تقی کوز یوموب آچقونچا بنه حاضر بولدی
بیر تونغا چولغانیب سوندین اقراق مشك دین خوش بوی

بو الدی بیب تونغا جولغامنیب سوندین ابوی داق اندین سونك
کوك سارودین بیب بولوت پیدا بولدی کیم اندین
اطلار کیشنا ماکی تقی ابرلار اوازی کلور ایردی تقی بیب
منادی ایتور ایردی محمد جن و انس و وحوش طیور غه
طواف قیلدورونك تقی انکا آدم نینك صفا سین نوح نینك
رقتین ابراهیم نینك خلتین اسماعیل نینك لسانین
یوسف نینك جمالین یعقوب نینك بشری سین داوود نونك
اوازین سلیمان نینك حکمین ولقمان نینك حکمتین موسی
نینك قوتین وایوبونك صبرین یحیی نینك زهدین عیسی نینك
کرمین علیه السلام عطا بیرینك تقی کوربوموب اجفر
یخا بولوت اجیلدی محمد پیدا بولدی بوز نینك نوری جراغ
نوز یغا غلبه قیلور ایردی ایکی یاغزی نی ارا سیندا مهر نبوت
اورا لا اله الا الله محمد رسول الله تبلمیش روایح طیبه سیندین

افاق معطر بولور ایردی بولور ایردی بومذکور شمه ایرور طیب
عنصر رسول دین حالت مفتتح دا ایمدی بیر نسخه طیب تحشی نینك
نماتی دین بیلماك تیلاسانك بیلکیل کیم ابو هریره رضی الله
عنه ایتور رسول صلی الله علیه وسلم وفات بولغاندا ابو بکر رضی الله
کلیب مسجد ایشکیندا توشتی تقی عمر رضی الله عنه اشفته بال بولوب
خلق بیرلا سوزلاشا تور ایردی ابو بکر التفات قیلمادی رسول
قاشیغا عایشه ایلیغی کا کریب کیردی رسول علیه السلام نینك
یوزین دین یردی اجیب وابنیاه صفیاه واخلیلاه نیتو
بیغلای رسول صلی الله علیه وسلم نی اوپدی ایتی اتام انام سنکا
فدا بولسون نه اریغ وپاکیزه وخوشبوی سین هم تیریکلیکدا
وفات بولغان دین سونك تقی تفاسیر دا کلیب دور کیم
رسول قاپو محله دا ایرور ویش بوپه اصحاب اول محله دار
وایح طیبه بیرلا رسول نی علیه السلام تبار ایردی لار

اغارکان خاتمه سینیدا رسول نینك حق نینك عنایتی بیله کوب وزنشانه سی
خونینك کرکلی صیدی دور و راهو ختن مجموع کا نبات اینك ام وداند سی
قال قدس سره

یوم تفرس فیه الفرس انهم | قد انذروا بحلول البوس والنقم

یعنی حضرت رسالت نینك مولودی اولکون ایردی کیم فارس
مملکتی نینك خلقی فراست بیرلا انکلادیلار کیم انلارغه قاتیغ قدغو
لوق رحمت تقی اولوغ محنت وعقوبت کلور وقت بولدی
روایت قیلورلار کیم رسول علیه السلام وجود غا کلکان کیچه
طاق کسری واتابرا تماکدین کسری بولوب اون تورت کنکره سی
توشوب سکیز کنکره سی قالدی اول انکا سیره سا نیخه کیم امیر
المومنین عمر رضی الله عنه عهدیندا بلاد فارس فتح بولغنیجا
انلار حاکیم بولیسارلار تقی پیغامبر علیه السلام وجودغه
کلکان کیچه مداین دغی کسری کیم ساسان دور روشن کوروب

قورقوغ بیرلا اویغانیب بار حاکر ومجی ساحرلارنی تیغیب بینه
یهود نینك زاهدلاری بیرلا بیلکیکانلاری کیم انلارغه
موبدان تبرلا زجمع قیلیب سورمیش کیم منهیبتلیغ
توش کوردوم قورقوب اویغاندیم ایمدی منینك توشومنی
منکا تا پیب تاویلین قیله بیر نینك انلار ایدی لار بیر توش
تعبیرین بیلور میز انیماغان توشنی تا بماریز اکر تا پسا سطیح
کاهین تا پقای کیم انی ربیع دور بنی عبان دین تقی باشیندین
اورکا اعضا سینیدا سوالك بوق دور ایکی خاتون دین متولد
بولغان اوجون کیم سوالك ایر نطفه سیندین بولور تقی
تحرنیدا ساکن بولور تقی اوتوز قرنی ار توغراق یاشاب دور
ساسان عبد المسیح اتلیغ بیر یساغین سطیح نا بوغیندا ایدا بیردی
بوسطیح بیلدا بیر کرات ایزدین جیقیب بیر یل نینك
دقایقیندین جن برور ایردی عبد المسیح سطیح جیقما قیغا

منتظر بولدی سطیح جیقغان ساسان سوزین باشلاب ایدی
کیم طاق کسری تپراب شرفه لاری ییقیلغان کیجه ساسان توش
کوروب کیم عربی ات لار مداین غه تولوب عراقی تولالارنی سوروب
جیقارورلا ایردی ببل کیل کیم اول کیجه بنی امی عربی
هاشمی مکی محمد کیم اشرف انبیاء خلیل ایرور تقی اینیك صفتی بیرلا
مشرف توزیب وانجیل ایرور متولد بولدی بو کوندین سونك
شیطان لار کوك دین سورتیلیك لا یو بیلیاس لار سب بیرلا
مرحوم بولوب خلایق نی کنایت بیرلا اغوا قیلماس لار اما
ساسان توشی نینك تاویل اول ایرور کیم خیل عرب اصحابی
دور اول بنی عرب زکی نینك کیم حضرت علی دین انکا وحی
کلور بو اصحاب بیر نیچه وقت دین سونك فارس مملکتینا کیریب
مداین نی ساسان دین سونك ملك بولغان سکز نیجی
کسری دین البسار لار کیم ایوان کسری دا ییقیلماق قالغان

سکیز کنکره ملك کا اشارت ایرور اندین ییغلاب ایدی کیم
سطیح نینك عمر دین ازقالیب دور فرصت وفا قیلماس کیم
اول رسول غا وحی کلکان جاقتی ادراك قیلسام عبد المسیح بو سوزلارنی
ایشیتیب ساسان غا جزیکوردی بو قصه نینك تفاصیلین مقصد اقصی دا کلتوروب تزور قال قدس سره

وبات ایوان کسری وهو منصدع	کشمل اصحاب کسری غیر ملتئم

کینی بولدی کسری نینك ایوانی منشق بولغان حالت
و اصحاب کسری نینك لشکر بیکین کیم اول لشکر شکسته
بولغان دین سونك هرکز بیر بیرینکا ییغیلمادی و متفرق
بولغان دین سونك جمع بولمادی قصه ء اصحاب کسری اولدور
کیم بزه حیر دین شهریار دور ملك فارس دا ملك بولوب سلطنتی
نینك احوال استقامت تاپغاندا رستم ابن فرخ زادنی لشکر
بیکی قیلیب ایدی خراین دین مال و سلاح نیجا کیم کورسا تکه

الغیل تقی بو عرب جیرکین بیزنی بلاز ینیك کنار ستیغه
کریب تزور دفع قیلغل رستم اکی بورمنك کیشی کا استعداد و صلاح
خراین دین الیب وادی عراق غه باردی عراق نینك قیاقیه سی
مسلمان لار بیرلا قیلغان عهدنی بزوب هر بیر طرف دین لشکر
اسلام بیرلا محاربه اوجون متوجه بولدی لار ایرسا امیر المؤمنین
رضی الله عنه سعد وقاص نی باشلابتیب عساکر منصوره اینا
ییریب جریر بن عبد الله و مثنی ابن حارثه غا کیم عراق نواحی
سینداغی اسلام شکری نینك امراسی ایردی لار بو بیوردی
لار کیم سعد وقاص غا رضی الله عنه منابیت قیلسالار سعد
بو ایکی سرورا غا بیربکیب رستم بیرلا مقابله قیلماق غه باردی
مقابله قیلدی ایرسا رستم توقوش قیلماقدیت اوکوش
قورقار ایردی نیه توش کوروب تورور ایردی کیم ملك
سلاح اهل فارسی پیغمبر رسول غه صلی الله علیه و سلم بیرور

ایردی تقی رسول صلی الله علیه و سلم اول سلاح لارنی عمر رضی الله عنه
غه ایردی بو جهت لار دین اوروش دین قچار ایردی و لی
جون اشال فرمان یزدجرد دین جارنا بهای محاربه غه تورو شنا
نا هلال ابن علقمه التمیمی نی کوروب حمله قیلدی ایرسا رستم
بیر اوق هلال نینك رکا بینغا تکدی اندین سونك هلال رستم
نی قیل قیلدی سعد رستم نینك کتیکان سببین هلال غا بیردی
بلغوز بیر بودك نینك بهاسی یوز منك التون ایردی اندین
سونك اندین سونك فارس لشکری منهزم بولوب سعد قنا
قلارینغه توشوب کوب جیر یك نی قتل ایتی جون جیر یك
بزولوب رستم اولکانی نینك خبرین یزدجرد کا تیکوردی
لار اموال و خزاین دین امکان بارنیجا یوکلاب جوریت
تاغ لار غا قاجیب چیقدی اندین سونك هرکز شمل اصحاب
کسری بیر یکمادی باقی قصه فتح موایت تقی عجایب و غرایب

ار مسلمین کے کتاب مقصد اقصی دا علی طریق الاستقصا ذکر
قیلیب ترور کیم قال قدس سره

والنار خامدة الانفاس من اسف … علیه والنهر ساهی العین من سدم

تقی اوت نینک نفسلاری اوچکان بولدی رسول علیه السلام
توغغان کون قوس نینک یا کفر نینک بوقلاماقی اوزا قدغور
ماق اوچون اقغان سراوزکوزیندین غافل بولدی حیرت
وندامت سندین نتاکیم روایت قیلیبور کیم رسول صلی الله
علیه وسلم وجودغا کلکان اوت لاری اوچتی تقی فرات تاشیب
ومشق بیرلا عراق اراسیندا غی سماوه اتلیغ یا دیرنی تولدوردی
کفار نینک نیاسینی بیعه کی تاشیب قوات … کفراوتی نینک نفسلاری سوندی قدوری دین
اول رحمت اختری توغارنیدین عجب دکول … سونی تا سورسا ایذی اوت دین نجات
قال قدس سره

وساء ساوة ان غاصت بحیرتها … وردّ واردها بالغیظ حین ظمی

نسخه فرینگ منات سالیغ بارونا قالاغان

نعی

٥٧

یعنی غمکین وحزین قیلدی شاوه شهری نینک خلقینی کیچیک
دریالاری نینک سولاری سوالماقی تقی سوساب کلکان کیشی
سوتبا یمادی اجیغ بیرلا فینما فی بو بیت دا اشارت ترور اول
قصه غه کیم ساوه شهری دا بیرا ولوغ سو بار ایردی شهر یاوقیندا
یوسف نینک بتکراسیندا اتشکده لار وبتخانه لار وسنتیع البغ
قیلغان بازارلار بار ایردی پیغامبر علیه السلام متولد بولغان
کیجه سو تمام سوالیب قوزودی تقی اتشکده لار نینک اوتلاری
اوچتی تا انکاسی سوایزداب تابمادی لار بازلار خراب
بولدی اتشکده لار بوزولدی حکم ملک مطاع بیرلا
نارسالار ردا تعبیر طبلع بولدی تا حق کیلیب باطل کیتما کینکا
اعراف قیلسا ومطیع وعاصی تا جیب حضرت الهی غه منقاد
بولولیسا اداخ وافاصی … ضلالت بیرلا باقغان کفراوتی
محراب روحی بیرلا سوندی … سوغالدی ساوه نینک بحری بیندین

٥٨

بیتیب سینه اوشول سفلاقیغا تویذی … قال قدس سره

کان بالنار ما بالماء من بلل … حزنا وبالماء ما بالنار من ضرم

کویا کیم سف نینک بیتنا لیکی اوت دا پیدا بولوب اوت نینک حرارتی
سودا ظاهر بولدی کیم اول رطوبت دین اوچتی وبو حرارت
دین سوغالدی یعنی حق نینک قدرتی بیرلا سائفساد نینک
انقضای وعقد رشاد نینک انتظامی اوچون طبایع اشیا
متغیر بولوب احوال زمان متبدل بولندی بیت
اوت سو نینک مراحنی الدی … سوغه حق حسرت اوتنی سالدی
قال قدس سره

والجن تهتف والانوار ساطعة … والحق یظهر من معنی ومن کلم

تقی جن فریاد طاابتیب ایتور ایردی کیم نی حاصل بولدی کیم
بیرنی اوت ابتیب کوک عالمیندین سو رانورولار تقی نور وجود
محمد مشرف دین مغرب غا یتکر وشقله اوروب بیلدیرار ایردی

تقی

تقی ظاهر وباطن دین حق ظاهر بولور ایردی بو معنی مناسب
دور اگر رسول علیه السلام متولد بولغان کیجه بینک صفتی نینک
ولجاکروحی کیلکان دین سونکرا غی احوال نینک بیانی توتساق
معنی اولایرور کیم جن فریاد قیلور کیم انا سمعنا قرانا عجبا یهدی
الی الرشد یعنی بیز بیر قران عجب استماع قیلدوق کیم کونی بولغا
کوندورور دینیه ایتورلار بیز کوک بولارین ساقلاب
فرشته لار دین سوز نینک لاب ایردوا یمدی بیزلار دین
قاپوبیرتمیز کیم استراق سمع ایتیب استماع کلام قیلاین
بتیسا فرشته لار انی اوت بیرلا قوارلار زتا نیر سورا وغوز
لاب کاهین لارغا ایتیب رسول غه کلکان وحی دا کاهن سوزی
بتیب شبهه بولماسا تقی انوار ظاهر بولماقی عبارت بولغای
ظهور شرایع وصفات حمیده واثار غریبه وکمالات عجیبه
دین تقی معنی وکلم دین مراد قران بولغای کیم معجزه

باقیه دورتقی رسول بونینک صدق وحقیقی رسالتیدا بو قرآن بیلا
ظاهر بولور قال قدس سره

عموا وصموا فاعلان البشائر لم تسمع وبارقة الانذار لم تشم
بان دینهم المعوج لم یقم من بعد ما اخبر الاقوام کاهنهم

یعنی کورماس بولدی کافرلار عجایب آیات نی تقی ایشتماس
بولدی لار غرایب بینات نی لاجرم انلار بیر کوچلار نینک
سوزی ایشتلمادی تقی قورقوتماق آثارینینک ییلدرتیمی کورولمادی
بونادان قوم لارغا کاهن لاری خبر کان دین سونک
کیم انلار نینک اختیار قیلغان اکری دین لاری هرگز رواج
تاپمای ساربا وجوان بو قوم هیچ ملاحظه قیلمادی لار غرایب
آثارغه کیم دلالت قیلور صدق رسالت نی مختارغه تقی قولاق
سالمادی لار عجایب اسرارغا اعتبار قالمادی اخبار کهنه
واخبارغه نتاک کیم ابن اسحاق نافع جرشی دین روایت قیلور

کیم

٥٩

کیم اهل یمن نینک جاهلیتدا ابیر کاهنی بار ایردی چون رسول
علیه السلام نینک ذکری عربدا منتشر بولدی بارچا قوم پیغمبر
اولتاغندا کلدی لار کیم کاهن نینک منزلی ایردی تقی ایدی لار بو
پیغامبرلیق دعوی قیلغان ایرنینک حالیدین بیز کا خبر برکیل
کاهین قولیغه یا بما الیب جیقتی تقی مدتی توک سار وبا قیب
بیر سیکردی تقی ایدی ای قوم حق سبحانه وتعالی محمد صلی الله
علیه وسلم بارچا خلق دین اختیار قیلیبدور بو کون مدت
حیاتی توردیب منزلنکا قایتیدی مولونک نینک اختیار کاهن
لارانیغان اخبار محمد رسول مختار دا بغایت کوب دور

کفار نینک کوزینیدا ظلل بولسا ایدی … توکاکی ایدی رسول نینک اعجاز وآیتین
کر بولسا قولاقلار دیا هیچ افتی … هم استماع قیلغای ایدی لار حکایتین
کاهن لری صفات نبی نی بیان قیلیب … بیلمادی لار انینک صفت نی نهایتین

قال قدس سره

وبعدما عاینوا فی الافق من شهب منقضة وفق ما فی الارض من صنم
حتی غدا من طریق الوحی منهزم من الشیاطین یقفوا اثر منهزم

یعنی کافرلار هنوز انکلامادی لار عالم نینک هر بیر کناره سیندا
توکدین اوت لارانینکا نین کوروب نتاک کیم ولادت
کیجه سیندا بت لار یوز بیتان ایندی لار تقی بو اوت لار نیدین
بیری بیری نینک سوکینچا قاچقان لارین مشاهده قیلیب محمد نینک
شرف کمالیغا استدلال ایتمادی لار بیت

کر بصیرت نوری نی اچماسه حق … توکاینک دین نه حاصل آیت لار
توب کشی معجزات کوردی ولی … بیر کوچی حق ترور هدایت لار

قال قدس سره

کانهم هربا ابطال ابرهة او عسکر بالحصی من راحتیه رمی
نبذا به بعد تسبیح ببطنهما نبذ المسیح من احشاء ملتقم

توباکیم شیاطین کوکدین فرشته لاردین قاچقان اوت ییر لا

قاچغان

قاچقان حالتدا ابرهه اشرم نینک بهادرلاری دور کیم ابابیل
نینک اتغان تاشیندین قچار ایردی لار یا قریش نینک کافرلاری
دور کیم پیغامبر علیه السلام ایالارینیدین اتیلغان تاش
اوشاقی بیرلا فاریشلیغ توپراق دین قچار ایردی اول تاش اوشاق
لاری رسول علیه السلام نینک اوچ لاری ایچینیدا تسبیح ایتیب
جیقتی ایردی بو ایکی بیت ایچیندا ناظم قدس سره

اوچ قصه غا اشارت قیلور اول قصه اصحاب فیل تقی قصه ابرهه حبشی کیم

کنیتی ابو یکسوم ترور ارباط بیرلا کیم ملک یمن ایردی نجاشی
حکمی بیرلا منازعت قیلیب حبشه ایکی فرقه بولوب مقاتل اوچون
مقابله قیلدی لار ابرهه اکرچه کیچیک راک بویلو سمیز کیشی ایردی
میدان غا کیریب ارباط دین مبارزت تیلادی ارباط اوزون
بویلوق عظیم جثه لیک کیشی ایردی اذاق یعنی ایاق ایلکارو باسیب
قولی حربه الیب ابرهه نینک توباسین جوریب قیلیچ ایندوردی

ایرسا یوزینکا تیکیب قاشیب یوزین توتد اقتین بیردی اندین
ابرهه ءِ کا اشرم تیدی لار ابرهه نینک قغا سیندا عنوده اتلیغ
بهادور قولی بار ایردی فی الحال حمله ءِ قیلیب ازباط غا زخم
اوروب اولتوردی ایرسا لشکر حبشه بارچا ابرهه ءِ کا انقیاد
قیلدیلار خبر ملک نجاشی غه یتی ایرسا آنت ایچتی کیم یمن تفراقین
اباق استیغا باسمای ابرهه نینک ناصیه سین کسمادی
تینماغای من تا ک من قوزقان حاکم نی منیم فرمایم دین تاش
اولتورمیش ابرهه ملک نینک قسم یاد قیلغانین ایشتیب
النی نینک ساچین کیسیب بیر ایناغ بیرلا یمن توپراغین الیب
نجاشی خدمتینکا ابرا بیریب عرض داشت قیلدی کیم ای ملک
من تا ک کیم سینینک قولونک من ارباط داغی بیر قولونک ایردی
سن فرمان قیلغان ایشدا من اوصال قیلماس ایردیم منکا حسد
قیلیب قصد ایتجا ایرسا ایشی اولجا قلی بولدی ایمدی یمن تفراقی

بیرلا النیم نیاحین ایذا بیرد بیم کیم ملک انی باسیب مونی کسیب
ابتین بر پینکا کلتورمیش بولسا باقی فرمان ملک نینک د وروالسلام
ملک عفو قیلیب ایردی یمن ولایتین ضبط قیلیب تورغیل
منیدین فرمان بولغنیجا ابرهه فارغ بولوب صفاء یمن د ابیر
ئور کلوک کند عمارت قیلیب انکا قلیس ات بیریب تیلادی
کیم حاجی لار کعبه کا باریای طواف غه قلیس سارو کلسالار تقی ملک
نجاشی غه خبر قیلدی کیم کوب مال صرف قیلیب ملک
انیغا بیر زیبا بغایت دلکشا کنبد عمارت قیلدیم کیم هیچ ملک
انیغا اینیک دیک عمارت قلینتی شی یوق تقی تیلارمن کیم
عرب کعبه نی ترک قیلیب قلیس نی حج قیلسالار چون بو خبر کعبه دا
منتشر بولدی نی کنانه دین بیر کیپا جیغلانیب باریب قلیس نینک
توربیدا قضای حاجت قیلیب کیتمیش بعض ایتورلار جماعتی بکی
لار کلیب اوت یاقماندا قلیس نینک ایو بیتغا اوت توشوب

کوی اورتاغینیش تقی ابرهه اشرم نینک غضبی کلیب کعبه نی یوزماق
اوچون حبشه لشکری بیرلا محمود اتلیغ پیر اولوغ فیل بینا اوز کا فیل
لار الیب مکه سارو عزیمت قیلیب یغوف یتنیبدا نزول قیلغان
دا عبد المطلب حقیب قبول قیلدی کیم تهامه نینک ثلث
مالین بیرایم قایتسون ابرهه راض بولمادی بیر نیچه کیشی
ایذا بیریب مکه صحراسیندا غی سفالارنی الدی عبد المطلب ابرهه ءِ
بیرلا سوزلاشماک اوچون کلادی ایرسا بیراق دین عبد المطلب
نی کوروب کونکلینکا قورقوغ توشوب ول کلا تورغان
ئیم دور تیب سوردی ایدیلار مکه نینک اولوغی کلکان
بارغا نفاطعام بیر کوچی حی تاغ لار یاشنید وحشی جانورلارغا دو
دعوت قیلغوچی مصاف کریمه عبد المطلب بودور ابرهه تعظیم
قیلیب اوروب بیریب حاجت اوچون مو کلدیکیز دیب سوردی
ایرسا ایدی تقالاریم تیلاماک کا کلیبه وزمن ابرهه ایدی

من بو کعبه نی کیم سیز نینک عزتینکز ابنک بیرلا دور بوزماقغه
کلیبه ورسن اولوغ کیشی بو ایف نی تیلاماینا ک تیغالار
نیکنی تیلادرسن عبد المطلب ایدی من اوزمالیم نی تیلارمن ایف
نینک بیر کوچ کوک ایذاسی بارد ور کیم ساقلاماقغا قدرتی
تیا ابرهه بو سوزدین قورقوب روان باردی عبد المطلب
مکه کا کلیب کعبه حلقه سین توتوب ایدی ای پادشاه لار
نینک پادشاهی هر بیر پادشاه اوز حرمین ساقلار سین تقی
اوز حرمونکنی ساقلاغیل تقی ابرهه لشکر اراسته قیلیب
یورو ماک تیلادی ایرسا فیل لار تیغالار کعبه سارو هرگز
یورو ماس بولدی لار بو حالتدا حق سبحانه و تعالی سبز
قوش لار اندا بیردی هر بیری نینک منقارینیدا بیر تاش ایکی
جنکالینیدا جنکالینیدا اکی تاش هر بیر تاش بیر اولماک تقدیر
قیلغان کافرنینک اتی اولتاش اورا تیکیلی بو قوش لار بولاک

بولاك كليب كعبه بتيكدا سيندا طواف قيليب شكر كا و كفار سار و متوجه
بولدی لار اهل كعبه انكلادی لار كيم حق سبحانه و تعالى نصرت اينا
بيردی اولغوش لار كليب قايو كافرنينك كيم توباسيغا اول
تاش نی سالور ایردی لار رمنكان اولا نغی نينك قانيدين
اوتا جقار ایردی بارچا هلاك بولوب ابرهه تقی خسته بولوب
بارچا اعضاسی مفاصليدين بير بير اذيليب بير وزيری
قاچيب ملك نجاشی غا خبر يتكوردی ايرسا نجاشی ايدی نخود دين
كيچيك راك تاش بيلان نتاك كيشی اولار ايرمش اول نتاك
قوش ایردی تيب سوغان دا بير قوش سرای ايچيندا پيدا
بولوب بو كلكان وزيرنينك باشی غه سالیب هلاك قيلدی
تقی قصه ء اصحاب فيل رسول عليه السلام نينك ولادتين
بيش ... بوروناق ایردی لار ايكينچی قصه ء اصحاب بدری
حساة ايور قصه اول تور كيم بدر كيری دا قريش لشكر

ياساب

٦٢

ياساب پيدا بولغاندا رسول عليه السلام ايدی يا بارخدای
يا قريش تور كيم اونينكا ايناتيب قوتی بيرلا قواتيب كلب
سينيك رسولونكنی تكذيب قيلورلار منكا وعده قيلغان نصرت
نی عنايت بيرلا يتكورگيل الحال جبرائيل كليب حضرت رب
العزت دين سلام يتكوروب ايدی ای محمد سن بير اوچ سنكريزه
بو كافرلار طرفيغا اتيغيل تقی بين بيم قدرتيمين كورگيل رسول
صلى الله عليه وسلم بير قبضه حصبا امير المؤمنين علی دين كرم الله
وجهه تيلاب شاهت الوجوه تيب كافرلر ساروا اتدی ايرسا
كوزنينكا اغزينيغا يوزنينكا توبراق بيرلا تاش اوشاقی كير مكان
مشترك قالمادی لاجرم بارچا يوزا فوروب قاچتی لار تقی
عساكر منصور اهل اسلام قفا سيغا توشوب قتل اتيب
اسير قيلدی لار اوچونچی قصه ء اول كيم يونس عليه السلام
قومنی كوب دعوت قيليب اسلام كلتورماكانلار دين

ملول بولوب ايكی كيچيك اوغول لارين اليبا وطنيغا رجعت
قيلماقغه جاين بولغای يتوطن ايتيب بير سوكنار سينكا
قليب بيرا وغلی سوغا توشتی ايرسا اوزين اوغلينيك ارتيچا
ساليب كوب سعی قيلديلار خلاص قيلا بيلمادی لار سودين
چيقغونچا كناره داغی اوغلين قورت ييب تورار ایردی حسرت
و ايذوه بيرلا كيمه كا منيدی كيما كيم غرق خوف بولدی ايرسا ايدی
لار بيرا ولوغ بالوق لوق كيشی سينيدين اتيغا چيقدی
يونس نی سوغا سالدی لار باليق انی التقام قيلدی قرانغو
كيچه سفا ايچيداكی باليق ايچيدا بو اوچ ظلمت اراسيندا حق تعالى
غه تسبيح ايتيب اوز تقصيرغا اعتراف قيليب ايردی لا اله الا
انت سبحانك انی كنت من الظالمين حق تعالى دعوتين اجابت
قيليب يونس غه نجات بيردی باقی تفاصيل قصه تفاسيردا
مذكور تورور   قال   قدس سره

فلا

٦٤

فلا تنكر الوحي من رؤياه ان له — قلبا اذا نامت العينان لم تنم
وذاك حين بلوغ من نبوته — فليس ينكر فيه حال محتلم

يعنی انكار قيلماغيل رسول غه عليه السلام توشيدا كلما كين
كيم انينك برنكاياب كيم ايكی كوزی اويوقلاغاندا اول
كونكلی هرگز اويوقلماس تقی بو توشدا وحی كلماك پيغامبرنينك
نبوت غايتيا رجا قدی ایردی لاجرم كمال عقل و سلامت حواس
حالتندا رسول غه وحی كلماكين انكار قيليب بولماس روايت اول
دور كيم رسول غه صلى الله عليه وسلم جبرئيل عليه السلام آشكارا
كلكان دين ايلكاری آلتی ای توشيدا وحی كلدی تقی ايام وحی
ييكرمه اوچ ييل ایردی لاجرم بو آلتی ای وحی مدتی نينك
قرق التی جزودين بير جزو ایردی نتاك كيم رسول الثقلين
ونبی الخافقين صلى الله عليه وسلم ايتور الرؤيا الصالحة جزء
من ستة واربعين جزءا من النبوة الحديث

توشیندا وحی کلمات انکاجون غریبا یماس
کیم کوزلاری اویوقلاسا کونکلی اویاغ ایرور
پس کالسا وحی اویاغیندا انکار قیلماغیل
کیم اندا عقلکا مروهم جسم سالغ ایرور
قال قدس سره

تبارك الله ما وحي بمكتسب	ولا نبي على غيب بمتهم

یعنی ثابت ودایم دور حق نینک ذاتی تقی عظیم ونی نهایت
ایرور خیر الی الطاف دا عطا قسمی عدو احصا یوق سعت رحمت
وکبریا سینیغا حد ونهایت یوق والله یختص برحمته من یشاء
مقتضا سینجا کیم نی کیم فضل ورحمتی بیرلا مخصوص
قیلدی شرف نبوت بیرلا انکا تشریف بیردی لاجرم
وحی کسب بیرلا حاصل بولماس تقی هیچ نبی غیب دین برکات
خبرداً متهم ایرماس اینیک اوچون کیم حق سبحانه وتعالی

انبیا

انبیانی علیهم السلام فضایل بیرلا اراسته قیلیب وصحبت زوایل
دین اوزکیف عصمت وثیق حمایتیندا ساقلار خاصه بلغان
سوزدین کیم انبیا ورسل غا پیغامبرلیقدین بورون راق
نفی بلغان روا ایرماس اینیک اوچون کیم تبلیغ رسالت نینک
بناسی صدق اوزا تور بلغان سوز اراغا کیرسا وحی کا اعتماد
قالماس ولیکن مقاریض جایزتور یعنی اینیک سوز کیم ایکی
یوزلوک معنی سی بولسا بیری راست بیری یلغان ایتیغان
اول کیجه نی اراده قیلسا تقی ایشتکان کا نبیا بیر وجه نی
انکلاسون بیتسا بیر مصلحت غا بنا قیلیب حق فضل احسانی
بیرلا بیرور نبی لا کا شرف هیچ آفریده کسب انتیب تا بیماس
نبوت دولتین احکام غیبی دا نبی یالغان ایتماس هیچ وقت
یالغان ترسوز لاسون کشی کیم بیلسا اینیک حق صولتین قال قدس سره

كم ابرأت وصبا باللمس راحته	واطلقت اربا من ربقة اللمم

واحيت السنة الشهباء دعوته	حتى حكت غرة في الاعصر الدهم
بعارض جاد او خلت البطاح بها	سيبا من اليم او سيلا من العرم

یعنی رحمت لیک کشی کا راحت بیردی تیکمالک بیرلا اینیک داحه
سی یعنی ایلیکی نینک اتاسی تقی نیجه حاجت لیق کیشی نینک یاغلا
تغان مرادین جشی تقی سبب اسلام بولوب یازوق لاردین
قوتغاردی نتالک هر سوت شیر قوی غا رسول علیه السلام قولین
تیکوردی ایرسا سوت بیردی تقی ابن مسعود نینک اسلامی نیقا
سبب بولدی ینه خبر کوبیندا امیر المؤمنین علی نینک کوزنیکا
مبارک اغزی نینک شوقین سالدی ایرسا رحمت دین شفا
تاپتی ینه جابر ابن عبدالله قتیغ خسته قتیغ خسته لیقدین
بیهوش بولغان دا طهارت قیلغان سودین اتینک اوزا سا حتی
ایرسا خوش بولدی ینه ناظم قصیده غه نوشیندا حضرت
رسالت نینک ایلیکی تیکماک بیرلا فلج زحمتندین خلاص

تاپقانی

تاپقانی کیم اول کتاب دا یاد قیلیندی ایردی جان عالمیندا عیشی
عمر مرید رسول ایرور کیم خسته جان اینیک نفسیدین شفا تاپار
مرخسته غه تیکورسه ایلیکی ایا سنی یوز تور لو دردی بولسه همان دم دور اتار
قال قدس سره

جاءت لدعوته الاشجار ساجدة	تمشي اليه على ساق بلا قدم
كانما سطرت سطرا لما كتبت	فروعها من بديع الخط في اللقم

یعنی رسول علیه السلام اوندا کان اوچون کالدی درخت لار بوتاق
لاری یول اوستندا بغایت لطیف خط لار یزار ایردی لار کیم
ایتی ایردی دلالت قیلغان رسول نینک رسالتیغا عمر رضی الله عنه
ایتور کیم رسول صلی الله علیه وسلم بیر کون حجون دا یعنی کورستان
مکه دا غمکین وحزین اولتورور ایرکان ایدی الهی منکا بیر ایتی
کورکازکیل کیم بو کوندین سونک مینی تکذیب قیلماق
دین هیچ قدغو بولماسا بومناجات نی قیلغاچ اهل مدینه

طرفیناغی عقبه سارو بیر درخت بار ایردی اول درخت نی
اوندادی درخت سجده قیلیب بولتی شکاف قیلا بوناق
لاری بیرلا ریزاوق کلیب رسولغا سلام قیلدی جواب
دا رسول شادمان بولوب ایدی لا ابالی من تکذیبی بعدها
یعنی هیچ باك توتماش من منکا اینانماغلاردین بو معجزه نی
کورکاندین رسولنیك اشارتی دین کرچه یوق ایدی قدمی
درخت بیرلا یوبان باش قویوب روان کلدی
بوتاق یولا ونا ایات معجزین تیدی
بدیع خطی بیلا کرچه کورمدی قلمی
قال قدس سره

مثل الغمامة انا سار سائرة	تقیه حر وطیس للهجیر حمی

یعنی ایتیلغان ایات ومعجزات اولنولت تیتیشیبورور کیم
رسول علیه السلام فایدایور وسایوروب مبارك هاشمی

اوستی کا سایه قیلیب کون ایسیکاندا رسول علیه السلام نی حرارت
دین سلا قلاد ایردی تقی بو نشانلر رسول علیه السلام باشی غا
ئیجیبك ارکان هم بار ایردی نتاکیم ابوطالب رسولنی
شام سارو الیب بارغاندا بحرای راهب اول بولوت نی
کوروت خاتم المرسلین نیك نشانسی ایره ولین بیلیب
بارچا ازغیش خلقین دعوت قیلیب رسولنیك بر جاعلا
مایتین مهر نبوت غه تیکری کروب کیتاب الهی دا کورکان محمد
علیه السلام صفتین موافق تابوب بیغلایب رسولنی
اولوب ابوطالب غا بو فرزندنی جهودلاردین یخشی ساقلا
غیل دیب وصیت قیلغانی مشهود ایورستی تقی تفاصل قصه
کتاب مقصد اقصی دا مذکور ایورکیم تمامی قصه نی مستوفی
تیلا سا اول کتاب اعظم غا نظر قیلغای
ایدی جو قدرت ایله صورت جهان قیلدی

محمد عربی نی جهانغه جان قیلدی اکرچه اینیك سایه سین توشورمادی حق
ولی بولوت دین اینیك یوزدا سایه بان قیلدی قال قدس سره

اقسمت بالقمر المنشق ان له	من قلبه نسبة مبرورة القسم

یعنی انت ایجار من رسول علیه السلام نیك اشارتی بیرلا ایکی
پاره بولغان ای غا کیم اول ای نیك رسول کونکلنکا نسبتی
ومشابهتی بار کیم اکر کیشی بو ایکی سی بیری بیرینکا اوخشار
دیب انت ایچاتوبولماغای انیك اوجون کیم لطف وصفا
ونزاهت واشراق وصنع قلوب وترتیب الباب دا تقی
یول ازماق دین ساقلاماق دا بنا عالی دبر استفاهت قیلیب
سافلغه افاضه قیلماق دا ایکی سی نیك اشتراکی مقرردر ورکا کیم
ابوجهل بر یهودی بیرلا کیچه رسولغه علیه السلام ملاقات
قیلیب ایدی ای محمد بیر معجزه کورکاز کیل تا من ایمان کلتورایم
رسول علیه السلام ایدی تیلا ایرسا رسول علیه السلام مبارك

برماقی بیرلا اشارت قیلدی آی ایکی پاره بولدی بیر پاره اول
موضع دا توروب بیر پاره سی پیراق کیتی حتی ابن مسعود ایتور
کیم صراماغنی ای نیك ایکی بولو نکانی نیك ارسندا کوردوم
بو معجزه نی کوروب یهودی ایمان کلتوردی ولیکن ابوجهل
هدایت تاپمادی کیم قال الله تعالی من یهدی الله
فهو المهتد ومن یضلله فلا هادی له باری شقاق قمور رسول
علیه السلام نیك معجزات باهره دا ایات ظاهره سیندین
ایرور حلیمه رسول علیه السلام نیك سراغان سوت بیرکان
اناسی کیم سعد ابن بکر نیك قیزلاریدین ایرور بوکون
محمدا موکتاشی نکاه منیم اوغلوم ضمره فریاد قیلا کیلدی
کیم ای اتا ای انا روان کیلنکیز کیم بیلمان منیم قریشی اوبام محمد نی
بیزنیك تابیقای موسیز اونیا را دا بیر کیشی محمد نی ارادین
قابوب تاغ باشیغا منتدوروب کوکسین یاردی ایتور

ا اوبالاری بیرلا اوبناق غه چیقیب تورغان ایردی

مین تقی اناسی فریاد وزاری ونالەنی قراری قیلا تیدوك
محمدنی کوردوکم تانغ باشنیدا کوك سارو باقیب تبشم قیلە اولتوردور
بیغلایوا وستیکا توشوب بوزین اویوب بدیم اتام انام
سنکا فدا بولسون ای کوزوم بینك نوری جانیم تنینك سروری
سنکا نه حال بولدی ایدی خیرە ورابیدی ای انام منی اوبالاریم
بیرلا قوماق اتشیبا ونیا ردا اوج عزیز کلدی لاریری بینك
قولنیدا کومیشدین ابریق بیری بینك قولنیدا زمرد طشت
قاردین تولومنی بو عزیزلار او بالاریم ار سنیدان الیب تاغ
باشنیغا مینیدوروب بیریسی منیا هسته یا تغوروب
کوکسومنی باردی تقی منی یاقیبە تورابردیم تقی متیم ایجیدا کی
احسانی جیقاریب قاربیرلا اریغ یودی تقی اورنیدا قوی
دی کیم من بیج الم تاپمادیم ایکینچی عزیز توروب اولنی
عمل قیلغان غا ایدی سنکا حق بویورغان ایشنی قیلدینك

بیراق

٦٩

بیراق کیتکیل بتیپا وزی یاوق قلیکیپ لین کوکسومکا قاتیب
یوراکیم نی جیقاریب ایکی یاریب ایچیندین باغلاغان قراقان
نی کیتاریب ایدی بو شیطان اولوشی ایردی کیم کیتاردیم
ای حبیب الله تقی اول قان اورنی غا اورکانارساقا تتی تقی
نوردین بیرخاتم بیرلا مهر قیلدی کیم انینك سفوقلوقین
بارخا عروق ومفاصلیم ذات زمین اندین سونك اوجونچی
عزیز قلیبا وجونچی عزیز کلیب سیز ایکینکیز فرمان بیرینکا
بتیکوردینکیز براق ترونك دیب منکا یوق کلیبك قولین
کوکسومکا سور توب براق نتیکوروب منی آهسته اولتورغوزوب
منی اویوب ایدیلار ای حق تعالی حبیبی اکر بیکسانك کیم
سنکا نه تورلوك سعادت تیلابیدورلار رهایشه کوروك
یروغای ایردی تقی منی موندا سالیب لار اوجا اوجوب کوك
لارارا سینغا کیردیلار اکرتیلا سانك انلار کیرکان موضعی

٧٠

کور کوزا یمدای انا قال قدس سره

وملحوی الغار من خیر ومن کرم	وکل طرف من الکفار عنه عمی
فالصدق فی الغار والصدیق لم یرما	وهم یقولون ما بالغار من ارم

یعنی جمله معجزات ظاهره وکرامات باهره رسول صلی الله
علیه وسلم دین دوراول ایردی کیم جمع قیلدی غار اول
ذات نی کیم محض خیر وعین کرم ایردی تقی ایزادا
بوکلکان کافرلارنینك کوزی کور بولدی پس صدق یعنی
رسول علیه السلام تقی ابوبکر صدیق غارده ایهیج حذر قیلمای آفت
مخافتدین متغیر بولمای اولتورور ایردیلار تقی کتارا یتور
ایردیلار کیم غارده ایهیج احدی یوقدور واری حق تعالی اوز حفظ
عنایتی بیرلا کنف حمایتی دا ساقلاغان نی کافرلار کیم عشاده
ابصار بیرلا مبتلا تورلار قجان کورسون لار بیت
ثلیتیم خیر وکرم دین غار تولوب تیشی تورماس ای کفار ایچینیدا

کلیب

کلیب غار ایشکین قابتوراغیار رسول اوزیار بیرلا غار ایچینیدا
کوزی نینك ضعفی بولغان دیک تورکیم قویاش نی کورکیل اول انور ایچینیدا

قال قدس سره

ظنوا الحمام وظنوا العنکبوت علی	خیر البریة لم تنسج ولم یحم
وقایة الله اغنت عن مضاعفة	من الدروع وعن عال من الاطم

یعنی کافرغه غار ایشیکینیدا صحرای کوکا رجین نی بومورتغا باشقان
توروب تقی اورومچی نینك ایشیکینیدا اورکان نین مشاهده قیلیب
کمان ایتی کیم برما آفرینش نینك بخشی راق یعنی رسول علیه السلام
بو غار ایچینیدا یوقدور کیم اکر کیرمیش بولسا بو وحشی
جانوارا وجقای ایردی اورومچی ایچی بوزولغای ایدی لاجرم
حق تعالی نینك ساقلاماقی رسول علیه السلام نی نی نیاز قیلدی
قبقت کوبارلار کیماکدین تقی بو کسالك تاغلار یا شینداغی
حصارلارغه کیرماکدین قضه غار مشهور ایردی تقی

تفاضیل مطولات دا مذکور ایردی اما اول جاقلی کیم
بو مختصر دا اینك بیانیغا حاجت بار اول ایرور کیم جون قبیلهٔ
اوس وخزرج ایمان کلتورماکی بیرلا احکام واسلام استحکام
تاپتی ضیا دین قریش دار الندوه دا جمع بولوب مشورت قیلغاندا
ابلیس شیخ نجدی من دیب حاضر بولوب بعضی رسولنی حبس
قیلماق بعضی مکه دین سورماك فکرین ایتکان دا ابلیس ایدی
محمد نینك کورك لوك جمالی شرین مقالی لطیف اخلاقی پاکیزه
اعراقی کرم واحسانی فضل امتنانی نی نهایت ایرور بو صفات
حمیده وافعال پسندیده بیرلا کیم انی کورسا یوز جان بیرلا
عاشق بولغای انی اوزکالار کورماك مصلحت ایرماس آخر الامر
ابوجهل سوزینکا کیریب هر قبیله دین بیر کشی باریب اولتورماك
بولدی لار ایرسا جبرائیل علیه السلام اوزاورنیدا علی
رضی الله عنه نی یاتغوروب ابوبکر بیرلا غارسا رودوا نه بولدی

لار ابوبکر رسول سونك سوزرت یانیغا ایلانیب بورور
ایردی رسول ایدی لا لا تَحزَنْ اِنَّ الله معنا یعنی قایغورماغیل
حق سبحانه وتعالی نینك عنایتی بیزنم بیرلا دور ابوبکر ایدی
یا رسول الله هر طرفغه ایلانغانیم قورقماقدین ایرماس
دوشمن لا قایو طرفدین کیم قصد قیلغا دیب ساقینام
اول طرفغا کیجامن تا اوزومنی سنکا فدا قالسم اندین
سونك رسول نینك مبارك اذاق لاری مجروح بولغا
نین کوروب ابوبکر رسولنی علیه السلام اوز بوینیغا کوتا
ریب غارغا ییتکوردی تقی اوزی کیریب بارجا تشوك لار نی
توتوب رسول علیه السلام نی کفوردی اندین سونك حق سبحانه
وتعالی نینك فرمانی بیرلا عنکبوت ایشکنی اوروب وحشی
حمامه لار یومورتغا یاسفاندین سونك داوپسی سکیت
لار قرا کلیب الیك ارشون جاقلی غارغا یقوق یتیب وحشی

کوکارجین لار نی عنکبوت اورکانین مشاهده قیلیب
بریا وقدا بو غارغه کیشی کیرمایدور دیب قایتیدی لار
دربان قیلیب حمامه بیله عنکبوتنی ساقلاردی غارایچیندا ایدیم شهسوار لار
حق ساقچی بولسا بندهکا حاجت ایماس ترور قت قت توبه تقی نیا محکم حصار لار

قال قدس سره

ما ضامنی الدهر واستجرت به	الا ونلت جوارا منه لم یضم

یعنی روزکار منکا هیچ وقت ظلم وجفا قیلمادی کیم من حضرت
رسالت علیه السلام پناهیکا سغنیب اول ظلم وستم وجفا والم
دین خلاص تاپمیش بولسام

بیت

اکر منکا جور وجفا قیلسا فلك نینك کردشی مصطفی نینك ایشکی را منکا هیم دور منیم
اول حبیبی مهربان نینك ایشکنی ساقلام سا کیم جفا قیلغانداد شمن لا نیاهم دور منینك

قال قدس سره

وما التمست غنی الدارین من یده	الا استلمت الندی من خیر مستلم

تقی طلب قیلمادیم ایکی جهان نینك یاریلقین رسول علیه السلام
نینك مبارك قولیندین مکر کیم اول تیلاکان عطانی تاپدیم
قول لار نینك بخششی راقییدین یعنی رسول علیه السلام قولین
حاصیل قیلادیم دنیا نینك باریلیغی کیم مال واقرا یرور
تقی آخرت نینك عنایتی کیم دین کامل ترور
حاجتنی رسول دین کیم تیلار نیاز ایله بیر نظری بیلان تاپار ایکی جهان مرادینی

قال قدس سره

دعنی ووضعی آیاتٍ لیظهرتِ	ظهور نار القری لیلا علی علی
فالدرّ یزداد حسنا وهو منتظمٌ	ولیس ینقص قدرا غیر منتظم

یعنی منی قو یا بیر کیل وصف قیلما قیم بیرلا آیات وقراینه ومعجزات
قراینه رسول علیه السلام نی کیم اول آیات معجزات ظاهر بولدی
قرانغو کیجا مهمان دارلیق اوجون بوکسا تاغ یاشنیدا یاقلغان
اوت نینك ظهوری تیك اینك اوجون لیم لا ولی جواهر

نینک حسنی نظم قیلماق بیرله اره تارتقی کرتوز ولساهم قدری
ایکسلماس محبوب زیبا دلبر عذرا نینک غنازیغا مشاطه لیق
حاجت ایرماس لا لی بایات غه منینک دیکلار نینک نظمی
زینت بیرماس جهانی توتدی نینک معجزاتی نینک نوری
منیم تیکین لار اوکماکا احتیاج یکول اینک صفاتی بیله سوزلاریم رواج تبار
کیم اول جواهر بو نظم دین رواج دیکول قال قدس سره

فما تطاول آمال المديح إلى | ما فيه من كرم الأخلاق والشيم

یعنی یسی اوزاق بولدی مدح قیلغوچی لارنینک اردولاری اول
حسن واخلاق وکمال مرحمت وا شفاق یا بیغا کیم حضرت
رسالت علیه السلام نینک ذات شریف وعنصر وعنصر لطیفیدا
بار انینک وچون کیم اشعار غه او نظم دل لار نینک الفاظ متعدیه
لطیفه سی و کمالات مسطابه شریفه سی اول افضل رشیق
ومعنیء اینق بیرله زینت تبار کیم جبیبه والجلال نینک

ذات

ذات نی مثالی انینک بیرله اراسته تزور
بیزنینک دیبک لار مدیحی دین منزه دور آینک انی
ولیکن سوزکا زینت دور انینک اوصافنی ایماق
ایرورجان لار غا اسایش بیروز سوزلار کا ارایش
صفاتی ذاتی نی دیماک تا ئیم الطافینی ایماق قال قدس سره

آیات حق من الرحمن محدثة | قديمة صفة الموصوف بالقدم

یعنی بعضی معجزات رسول آیات تزور نبوت بیرله موصوف
تقی تنزیل وتعلیم رحمان بیرله معروف کیم الفاظی حادث
تزور تقی معنی سی اعنی کلام نفسی کیم قایم دور ذات
قدیم باری تعالی بیرله قدیم ایروراری بیت
جون کلام اوز منقرعرنی دین عالم ملک ایچیندا یاسدی قدم
ظاهر وباطنی بیلان بولدی کاشفی معنی وحدوث قدم
قال قدس سره

یعنی بو آیات هیچ زمانی غه مخصوص ایرماس قدیم لیق یا بیندین
تقی الفاضی نینک نزولی آخر زمانده خاتم الانبیاء عهدیندا ایردی
وباوجود ان کیچکان قرن لاردین خبر بیرور تقی عاد وارم نینک
قصه سنیدین خبر قیلور کیم عاد قوم هود ایرورینه عاددین
عوض ابن ارم سام ابن نوح نینک اوغلان لاریغه هم عاد
دیرلار رها شم اوغلان لاریغا هم تیکان تیک روایت قیلورلار
کیم عاد نینک ایکی اوغلی بار ایردی بیری شداد بیری
شدید شدید اولدی تمامی مملکت شداد غا مسلم بولوب
مطیع وعاصی اداتی دا قاضی انکا انقیاد قیلمیش دا جنت
قیلورمن دیب خراین نینک صفتین ایشتیب بعضی
صحرای عدن دا جنت قیلورمن دیب خراین دا اموال
حرف قیلیب اوچ یوز ییل ایچیندا بیر شهری بیتکوردی
دیوار التون کوموش دین اورالاری زبرجد یاقوت دین

تقی

تقی اندا اصناف انهار وا سجار میوه کا یتیب بو مجموع تمام بو
لغاندین سونک اهل مملکت بیرله اتفاق قیلیب ایرم کا بارو
رد ایریکو نلوک یول قالغاندا حق تعالی صیحه اذا بیریب بارچانی
هلاک قیلدی تقی شداد هلاک بولغاندا توقوز یریشا ایردی
عبدالله ابن قلابه دین روایت قیلورلار کیم تبغا ایزدار
ایردی ناکاه ارم دین الیب انینکا کلکانی نینک خبرین معاویه
استیب ابن قلابه نی احضار قیلیب اول مدینه نینک اخبار
بیندین استفسار ایتیب تعجب قیلدی تقی کعبه نی طلب
قیلیب سوردی ایرسا ایدی اول ارم ذات العماد دور کیت
الهی احادیث رسول دا معلوم بولوب دور کیم بو عهددا
بیر مسلمان سا ریغ جهره لیک قزیل نینکا قلیق قیسغا بویلوق
بیر وا شیدا منک لیک تزا ایزدا بو ارم کا کیریب اندا غی
اموال دین الیسا ربو سوزنی ایتور دا کوزی نا ک ابن قلابه غه

نوشتنی ایدی والله اوکیشی بوایرکراک کیم بولسپا تفاصیلی
بوقصه نینک کتاب عرایس تقلبی دا مذکور دور قال قدس سره

دامت لدینا ففاقت کل معجزة	من النبیین اذ جاءت ولم تدم

یعنی بوا نقصا وانقراض یوق لاجرم اوزکا مجموع معجزات دین
کیم انلار نینک دا ئمی یوق بلکیم کلور تقی کیتار بو معجزه فایق
ایرور تقی خاتم انبیا ورسل کیم ملت قیا متغه تیکرو منسوخ
بولماس لایق ایرور   حبیب معجزه سی چون کلام حق بولدی
بو معجزت کاروان بولمادی فنا وزوال   فنای معجزه باقی غا قایدا تا نک بولسون
بو سوز حقیقتی انکلار اهل فضل کمال   قال قدس سره

ومحکمات فما یبقین من شبه	لذی شقاق ولا یبغین من حکم

بو آیات موصوفه دور حکمت واحکام بیرلا لاجرم هیچ شک
وشبهه باقی قویماس مخالفت قیلوچی غا تقی حق وباطل اراسیدا
فرق قیلماق اوچون اوزکا حکم تیلاماس اینیک اوچون کیم

اصل

آیات حضرت الهی معجز اولوب ... کریمه کیم ... ۷

٧٥

اصل اوصول شرایع قرآن ایرور ولهذا مسنده ور کتاب غایا سنت
کا تقی قیاس محتاج بو اصول ثلثه نینک بیریکا
حق تعالی حکیم دین حکمت ایچیندا بو کتاب   حق وباطلنی ایرماقدا ایرور فصل الخطاب
قال قدس سره

ما حوربت قط الا عاد من حرب	اعدی الاعادی الیها ملقی السلم

یعنی معارضه قیلمادی بو آیات کریمه نوادر غرایب فصیحا
وبدایع وعجایب عرب وعربا بیرلا مکر کیم بو کلام نینک فصاحتی
دین انلار غا فصاحت لاف زنم کلدی تقی دشمن لار نینک
بونیا غوراقی بو آیات باهره ومعجزات طاهره نی کوروب
تسلیم قیلدی مصاقع خطبا بو کلام غا اوخشاش سوز کلتورماک
دین عاجز وحیران تقی مداره یلغا بو سوز نینک اوتی سینبغا
معارضه قیلماق آشفته وسرکردان زهی وحی ناطق بینات
وحج بیرلا تقی خوشا قران عزتی کیم مناسبتی یوق

عوج بیرلا بیت   زهی کلام الهی بو نه فصاحت ایرور
کیم او فصاحت ایله دشمنا فصاحت ایرور   قال قدس سره

ردت بلاغتها دعوی معارضها	رد الغیور ید الجانی عن الحرم

یعنی بو آیات نینک بلاغتی معارضه قیلغوچی نینک دعوی
سینی اینیک نینک عزت لیغ ایرا وزحرمیدین جنایت قیلغوچی
تصرفین دور قیلور بو سوزا یچیندا اشارت بار انکا کیم قرآن
نینک اعجازی علا طبقات فصاحت واقصی مراتب بلاغت
دا بولماقدین ایرور معارضه قدرتین خلقه دین کتارماک ایرماس
بلاغتی بیله قران قوار معارضنی   نتاک کیم اوز حرمیدین قواریغای غیور
قال قدس سره

لها معان کموج البحر فی مدد	وفوق جوهره فی الحسن والقیم
فلا تعد ولا تحصی عجائبها	

قال قدس سره

دورقیل

٧٦

دورقیلدین ایچکا قیلیچ دین تیتیک بعضی اینیک اوستیدین
بیلدریم نینک کیچکای بعض بیل دیک بعضی یوکوروک اطدیک
بعضی ایمکاکلاب هر کیشی اوطاعتی اندازه سینچا اسانلیق
بیرلا کیچکا تقی تموغ کوکاف لار عاصی لار نینک اذاقی تاییب
تموغ غا توشکای نیه زبانیه انلارنی اسعاق لار بیرلا چاککای
لار تقی حدیث جابر بیرلا بو صراط نینک یاینی خوف
مقامیندا اون ایکی مینک بیل یورغان پیغامبر نینک یوزیدین
دین ایرور بعضی روایتده ابو صراط تموغ اژدهاسی نینک
تیلیندین دیب تورور کیم حق تعالی انکا اقتدار بیریبتور کیم
تیلین کاهی یاسی قیلور کاهی ینچکا ایتار بار حدیث صحیح
دا کلیبتور کیم صراط نی وضع قیلغاندا بیر یانیندا امانت
بیر یانیندا رحم نی تورغوزغای لار کیم امانت وورزشی
اسلبت صله رحم قیلمیش بولسپا صراطدین اسانلیق

یرلا کیچکای تقی حدیث دا کلیبدور کیم زهی حسرت انکا تا
یاسنا صراط دین اینک قدمی تقی هیچ فایده قیلماسا اول
حالدا اندی لاجرم اینغای بو اول حالدور کیم اندین قورقان
ایردیم کاشکی تیرلیک اثنا میندا بوکون نینک یراغین قیلغای
ایردیم کاشکی توپراق بولوب بو حالغا اوچراماغای ایردیم
اما میزان عبارت تور اول نسنه دین کیم اینک بیرلا مقادیر
اعمال بیلینور تقی بو اعمال نی وزن قیلماق دا اسرار حکمت اول تورور کیم
بنده لار اوز حالین معلوم قیلسالار تا عقاب قیلغاندا فضل
یا متناهی نی بیلسالار تینه موندین اوزکا شاید کیم کوب
تور بولوک حکمت بولغای و طه عدم معرفت دین عدم حکمت لازم
کلماس امیر المؤمنین حسن رضی الله عنه روایت قیلور کیم بیر کون
رسول صلی الله علیه وسلم امیر المؤمنین عایشه رضی الله عنها
نینک تیزینکا مبارک باشین قویوب تکیه قیلیب تورور

ایردی عایشه بو حالت دا آخرت نی ساغینیب ییغلادی
ایرسا کوزی نینک یاشی شبنم کل کا توشکان دیک یوزینکا
توشتی رسول اویغانیب ایدی ای عایشه نه اوچون ییغلارسین
ایدی آخرت نی ساغینیب یا رسول الله بیلماس من کیم
آخرت دا هیچ بیر نی یاد قیلغای مو سیز رسول علیه السلام
ایدی اول تنکری غا آنت ایچارمن کیم منیم جانیم اینینک
قدرت قولیندا تورور کیم اوچ موضع دا هیچ کیشی اوزیندین
اوزکانی یاد قیلماس بیر موضع موازین قیلیب اعمال نی
اولچکان داینده میزان نینک اغیری ینینکلی نی بیلمادی
اوزکانی یاد قیلماس تیا صراط داینا تامه کلکاندا سالغ دین
مو یا رسولدین مو کلورین بیلمادین کیشی اوزکا سا
عتما س انس رضی الله عنه روایت قیلور کیم قیامت دا آدم
اوغلین یران نینک ایکی ارسی ارا سندا تورغوزوت

حق تعالی ملک نی موکل قیلغای تا قیلماق اوچون کیمونک کیم
میزانی ثقیل بولسا تا قیلغای فلان بنده سعادت تاپتی ایله سعادت
کیم هرگز شقاوت یوزین کورمکای اکر میزان خفیف بولسا اندا
قیلغای کیم فلان اینینک دیک بدبخت بولدی کیم
هرگز سعادت تاپمغای نعوذ بالله تقی آخرت احوالی اینینک
تفاصیلی مطولات دا مذکور دور قال قدس سره

لا تُنْجِسُ الحَسُودُ رَاحَ يَنْكُوهَا	تَجَاهُلًا وَهُوَ عَيْنُ الحَاذِقِ الفَهِمِ
قَدْ تُنْكِرُ العَيْنُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَدٍ	وَيُنْكِرُ الفَمُ طَعْمَ المَاءِ مِنْ سَقَمِ

یعنی اول حسود نینک حالیندین تعجب قیلما تخیل کیم فصاحت
و بلاغت نی کوره کلوک بیلیب خواص تراکیب و مقتضات
احوالینی توکار انکلار ایرکان بو ابیات غه کیم غایات بلاغت
بیرلا موصوف ایرور انکار قیلور اینینک اوچون کیم ضعیف کوز
کون نورینک یوزینکا منکر بولور تقی خسته نینک سو تینیک طعمینکا

انکار قیلور لاجرم حسود غا حضرت اعلی الرفیق دین توفیق
رفیق بولماغان اوچون ایات باهره و رسالت ظاهره غا انکار
قیلور کویا بو ایکی بیت اشارت قیلور اول امانت غا کیم
حق سبحانه و تعالی ایتور الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ یعنی اهل کتاب رسول نی یا قرآن نی تانیرلار اوز
اوغلانلاردین تانیغان دیک تقی بعضیسی حق نی بیلور
ایرکان یاشورورلار روایت قیلور کیم امیر المؤمنین عمر
رضی الله عنه عبدالله ابن سلام غا سوردی کیم رسول
نینک حالین بیلور مو سین ایدی من محمد نی اوز اوغلوم
دین ارتوقراق تانیرمن اینک اوچون کیم محمد نینک
رسالتیندا هیچ شکیم یوق تقی بو اغلوم منیدین بولغانی غا
شکیم بار شاید انا سی خیانت قیلدی بولغای امیر المؤمنین

عمر رضی الله عنه تحسین بیریب عبدالله بن سلام نی اویتی
رسول علیه السلام نینک معرفتی مستلزم معرفت ایات
ایرو حسود اوز حسدین تاب غه بیماس نه اول سبب دین ایرور کیم بو جانی بیکماس
ضعیف یوزلوق و یاش یوزینه قیلور انکار
مریض لذت آب زلال نی بیلماس

قال قدس سره

یا خیر من یمم العافون ساحته سعیا وفوق متون الاینق الرسم
ومن هو الایة الکبر لمعتبر ومن هو النعمة العظمی لمغتنم

ای بخشش راق اول طایفه نینک کیم اضاف عباد اطراف بلاد دین
عرض حاجات وکفایت مهمات اوچون انینک ساحت
باراحتی سارو ساحت قیلیب گاهی ساده وگاهی سواره یورمینک
درد و نیاز و سوز و گداز بیرلا متوجه بولورلار تقی ای ذات
پاکیزه صفات کیم اولوغ آتی سیب اعتبار الغان غا وعظیم

نعمتی بن غنیمت بیلکانکا
اهل حاجت ساحتینگا یوز منینک راحت نیاز
بنده بولغانلا سنکا بولور جهانغا پادشاه
اتینک نینک بوسه سی اقبال بیلکانکا کیم
استانینک توپراقی دولت کوزیکا توتیا

قال قدس سره

سریت من حرم لیلا الی حرم کما سری البدر فی داج من الظلم
وبت ترقی الی ان نلت منزلة من قاب قوسین لم تدرک ولم ترم

یعنی کیچه یورودونک بیر حرم دین کیم بیت الحرام دور بیر
بیر حرم گا کیم بیت المقدس ایرور انینک تیک کیم تولون
ای کیچه ایچرا سنکا ترقی وعروج مشرق دین مغرب غا یورور
لاجرم بو کیچه ایچرا سنکا ترقی وعروج حاصل بولدی تا شرف
وادراک منزلهٔ قاب قوسین بیرلا مشرف بولدی
بو منزله هرگز ادراک قیلینماغان یوق هیچ احدیهم یوم رتبه نی.

تیلاگانی یوق بو ایکی نینک ترجمه سی ترک تیلی بیرلا ایردی
کیم ایشتینک اما ناظم رحمة الله علیه نی اسلاک اصفایه اشارت
قیلور اول واقعهٔ غریبه وحالت عجیبه گا کیم حضرت الهی
نینک فیض فضل نامتناهی بیرلا میسر بولوبدور افضل انبیا
ورسل رهنمای جبرائیل مصطفی دور صلی الله علیه وسلم عنه
مواهبت ربانی نینک خبردار مراتب روحانی نینک
جنت سواری علم و حکمت دریاسی نینک گوهری فضل و رحمت
فلکی نینک بدر انوری ایرور تقی بو عجیب واقعه عبارت
دور معراج دین کیم صحیح مسلم وصحیح بخاری نینک اتفاقی
بیرلا روایت قیلور مالک ابن صعصعه کیم رسول علیه السلام
ایدی من خطیم مسجد الحرام دا کعبه یوو قیندا اویقو بیرلا اویغاغ
ارا سیندا ایردیم جبرائیل علیه السلام بیرا اولاغ الیب
کلدی استردین کیچیک رنکی بوز گوز تیکان بیرگا اباقین بسار

ایردی اتی براق منی براق غا میندوروب مسجد الحرام دین
مسجد اقصی غا یتکوردی تا اول کیم حق سبحانه تبارک وتعالی
ایتور سبحان الذی اسری بعبده لیلا من المسجد الحرام
الی المسجد الاقصی الذی بارکنا حوله اندین سونک
منی کوک لارکا اشوردی اول کوک دا یعنی سماء دنیا دا
ادم نی کوردوم منکا دعا قیلدی ایکینچی کوک دا عیسی بن یحیی نی
کوردوم اوچونچی کوک دا یوسف نی تورتینچی دا ادریس نی بیشینچی دا
هارون نی التینچی دا موسی نی کوردوم منکا دعا قیلدی
من اسیم ایرسا بیغلادی جبرائیل ایدی نرا اوچون اغلارسین
ایمدی محمد کا نبوت مندین سونک حاصل بولوب
انینک امتی منیم امتیم دین کوپراک جنت غا کیرار اندان
یتیغلار من بیشینچی کوک دا ابراهیم نی علیه السلام کوردوم سلام
قیلدیم منکا ترحیب قیلیب دعا قیلدی اندین یتیغلادیم

اشیب سدرة المنتهی غا یتکا نداجبرائیل یوروب قالدی نراوجون
یورومس سن تیدیم ایرسا ایدی یوروب اغلالاحرمت اکبریر
بارماق اندازه سی یقوقراق بارسام بیجات جمال الٓهی
دین یانیغا من مشاهده جمال تمناسی داسدره دین اشیب
ایردیم یابسنام تقی یانمان نیا یانماق بیلاریم کیم پروانه
صفت شمع شبستان لی سوارمن یاری عنایت باری
بیرلا قاب قوسین اوادنی حاصل بولوب توقسان مینک
کلمه حق تعالی بیرلا سوزلاشیب اشراقات تجلیات حق
وسطوات انوار جمال مطلق دین نقاب اتیبارادین
کتیب حجاب بیت دائیل بولوب میم احمدیت ذات
احدیت دا محو بولوب بکاته لیق عبودیت بیرلا رتعه
اسم واسم بشریت دین رقبه محمدیه خلاص بولوب مکونات
وموجودات عقبه سنیدین بوفالک قبر اقتحام میسر

بولوب حریت مطلقه دست بیر بیب فلا اقتحم العقبة وما
ادراك ما العقبة ظهورنا پیب لی مع الله وقت لا یسعنی فیه
ملك مقرب ولا نبی مرسل بر مکاهی نبینك شمع شب افروزی
بولدوم یارغندا احمد ایردیم کلکاندا میلیك نحمتی نبینك
رای نقته دین محمد بولوب محض رحمت کلدیم وما ارسلناك
الا رحمة للعالمین دهده قیصره علی طویله

لیله اسری براقی عشق ایوراسران
کیم دکولده وربو براق غارق خاطف هم عیان
جلوه جانان دین خلوت سرای عشق دا
کرنشانی تاپتونك ایرسا بولی ورونکدین نی نشان معراج قصه سین
استفسار واستقصا بیرلا کتاب مقصد الاقصی دا اهل
سنت محقق بولوب دور قال قدس سره

وانت تخترق السبع الطباق بهم	وقدمتك جمیع الانبیاء بها

فی موکب کنت فیه صاحب العلم	والرسل تقدیم مخدوم علی خدم

یعنی روایت حدیث معجزات دا منقول دورکیم ارواح انبیا
بیت المقدس دا متمثل بولوب حضرت رسالت نی امامت
اوجون تقدیم قیلیب بارجا اقتدا قیلیب نمازاوقوغان دین
سونك تشییع قیلماق اوجون کوك نمازسومنات دا قیلیب
سدره یانیغا تشییع قیلدیلار ایمدی ناظم رحمة الله ایتورسنی
ای محمد جمیع انبیا ورسل بیت المقدس تا اول منزله دا کیم
مذکور بولدی خادلار مخدوم بولدی کیم تقدیم قیلغان
دیك باك تقدیم قیلدیلار تقی سن ملایك وانبیا بیرلا یتی
قات کوکنی باریب حق تعالی یاری بیر ملك بیرلا یوروردونك ایله
موکبی یحنیدا کیم انلار ارا سیندا سلطان صاحب علم سن ایردیك
نیك یا اول موکب کواکبا ایردی کیم ارالا رنیدا بدر تاك
مانی ظلم سن ایردیك ای رسل نیك پیشواسی انبیانیك سروری

ختم بولدی اتیکیز بیرلا رسالت دفتری قیلدیلار تقدیم سیزنی انبیا و مرسلین
شاه نی تقدیم قیلغاندیك اوردنیکا لشکری
اصفیا نیك خیلی ایجراسن ای پاکیزه ذات
هم خداوندی علم هم صاحب انکشتری قال قدس سره

من الدنو ولا مرقی لمستنم	حتی اذا لم تدع شاوا لمستبق

یعنی خرق سبع طبق اطباق قیلدینك اول غایت غا یتکوروکیم اوزماق
بیلا کانکا هیچ میدان غایت قریمادینك یقوقلوقدین تقی هیچ منا
سودرجه باقی قویمادینك عالی مقام طلب قیلغان غا یعنی معارج
اعتلا ومدارج ارتقا دا حق دین عنایت توفیق بدرقه طریق
بولوب سنکا اینك مقام عالی حاصل کیم علو بیرلا اوکوش طعنه
قیلور عرش معلا غه ولهذا انبیا ورسل و مرسلین وملائکه مقربین
وما منا الا له مقام معلوم مقتضی سینجا اوز درجات و مقامات دین
قدم ایلکاروباسمادیلار تقی جبرائیل امین کیم اسساق

اسلامنینک مضایرومدانی سینیدا اقصی غایتده اعلی درجت
نی تالاشور سدرة بتیکاندا کیم منتهای سیری اولدور لوذنوب
اندلا حرقت بتوعنا نین تارتیب سینیک رکابونکدین قالدی
سن تیکان وقت طمع الله   جون بولدی وصال حق مسلم
بولنا یمادی اندا هیچ مرسل   هم بولمادی جبرائیل محرم
قال قدس سره

حفضت کل مقام بالاضافة اذ	نودیت بالرفع مثل المفرد العلم
کیما تفوز بوصل ای مستتر	عن العیون وسر ای مکتتم

یعنی جمال نعمت وکمال همتادا قی نینک استی باسیب بیست قیلدینک
مسالک طریقت ومنایح حقیقتده اسلوک قیلغان کامللار
نینک مقامین اوز مقامینک سنتبنیکا اکرجه هر بیری
نینک مقامی اوحدذاتنیدا عالطایرور اول وقتکیم نداقیلدینک
دفع بیرلا معرد علم بنینک یعنی اول جاقدا کیم بارجا کامللار ارا سینیدا

مخصوص

٨٣

مخصوص بولدونک عالی قیلیماق غا فضل وکمال ایجیندا یکانه ء مشهور
لا تاک تا بسانک انینک دیک وجیلی نی کیم مستورایردی بصابرا
بصاردین تقی بیلیسانک انینک تاک سرنی کیم بوشیده تورور
مجموع اهل اسراردین
سدره روح الامین نینک منتهاسی سدرة دور
بسیت اینیتام قدرنکا بیرمایه ء اوجی ایرور قال قدس سره

فحزت کل فخار غیر مشترک	وجزت کل مقام غیر مزدحم
وجل مقدار ما ولیت من رتب	وعز ادراک ما اولیت من نعم

یعنی جمع قیلدونک فضائل وکمالاتدین هر بیر فخر قیلاسو بار
سانی کیم اوز کاللار نینک اندا اشتراک یوق تقی نی
سر قیلدینک مراتبه درجاتدین هر بیر مقامی نی کیم
هیچ احدی نینک انی ایزداماک کا مجال ادراک یوق تقی
یسی بزرکدور مقداری اولمرتبه نینک سنکا بیریب

دور تیب جلیلدین تقی نهایتده دشوار ایرور ادراکی اول
نعمت نینک کیم سنکا عطا قیلیبدور نعم جبرئیلدین حاصل اول
کیم ابنیا نینک حلتسک ودینی وعقبی طفیلینک وعرش
مجید تکیه کاهینک وحریم حضرت حق بارکاهینک ایرور

بیت   سن ایکی جهاندا پادشاسن
صورتدا اکرچه بی نواسن   بیکانه بولوب قوغ جهاندین
حق نینک حرمیندا اشناسن   قدرینک یا قی بیتیشدی عرشه
کیم سیرا یجیندا منتهاسن   اخردا جهان غه کلدینک اما
سرد فتر جمله انبیاسن   قال قدس سره

بشری لنا معشر الاسلام ان لنا	من العنایة رکنا غیر منهدم
لما دعی الله داعینا لطاعته	باکرم الرسل کنا اکرم الامم

یعنی فرح وبشارت بیزکا حاصل دورای اهل اسلام کیم عنایت
نی غایت حضرت الهی دین بیزکا رکنی رسالتدین روزی

بولوب

٨٤

بولوبدور کیم هرگز اولرکن قیامت غا تیکرو خراب بولماس
یعنی بیزنی انبیاءدین رسولینک امتی قیلیبدور کیم انینک شریعتینکا
منسوخ بولماق یوق هر اینه چون تنبیهانه وتعالی بیزنی طاعت
الهی دا طاعت حضرت پادشاهی غه دعوت قیلغان رسولنی
علیه السلام اکرم رسل ورهنمای خیل خیر سبل تیدی بیزنی تقی
اکرم امت وخیر ابیل ملت بولغای میز نتاک کیم حدیث صحیح
دا رسول علیه السلام حق دین خبر بیرابدی کیم من سید
ولد آدم واکرم جمیع خلق عالم تورور من تقی آدم وانبیای آدم
منیم بولادم استندا نورورلار تقی معلوم دور کیم حضرت رسالت
بوخبرنی وحی الهی بیرلا ایتورند هوابیرلا کیم وما ینطق عن الهوی
ان هو الا وحی یوحی   قال قدس سره

کنبأة اجفلت غفلا من الغنم	ما زال یلقاهم فی کل معترک
حتی حکوا بالقنا لحما علی وضم	راعت قلوب العدی انباء بعثته

يعني قورقوتی دشمن لارنينك كونكلی لی رسولنينك رسالتی نينك
خبری اشتيلكنده بيك كيم غافل قوی لار بير قاتيق اوكوتسا لاجرم
كورسن دشمن لار بير بير معركه ده اتن لاری نينك باشيغا
سنجيليميش قصاب پيش خوانيندا كسليب قناره غه اسيلغان
ايت پاره لاری تيك اول بيتده اشارت بار بو حديثكا كيم
رسول عليه السلام ايتور نصرت بالرعب مسيرة شهر يعني
حق تعالی منكا قورقوغ لشكری بيرلا نصرت بيردی تا بو طرف غا
يوز كلتوردوم ايكی ای ليق يير كا تيكرو منيم قورقوغوم نی
دشمن لار كونكليكا سالدی ايكينجی بيتده اشارت بار اول
حديثكا كيم ايتور انا نبي السيف والملحمة يعني من قليچ بيرلا
ايبلاشكان رسول بولسيه رسول من صلی الله عليه وسلم وعلی
اله بيت عدونينك كونكلی تاش بولسه ايرتكای
يالی اشار هيبتدين تجلی قيلمشندا حق.

هيبت

٨٥

هيبتی و تنبيدين جلال سلطنت بيرلا بنی كلسا معاداغا
غريب ايرماس اكر بولسا تدكرك طور سيناغا قال قدس سره

وَدُّوا الفِرارَ فَكادُوا يَغبِطُونَ بِهِ — أَشلاءَ شالَت مَعَ العِقبانِ وَالرَخَمِ
تَمضِي اللَيالِي وَلا يَدرُونَ عِدَّتَها — ما لَم تَكُن مِن لَيالِي الأَشهُرِ الحُرُمِ

يعني قورقوغ بيرلا قاجقانداي تفوقده وركيم حيرت تا بيسالار
عقابده اوزدكا قوش لار اليب كيتكان اولوك لار نينك اعضاسی
حالیدين اننيك اوچون كيم اولكان لار دشمن شماته
سيندين قوتولدی لار تقی مونلار خوار لوق بيرلا
قوتغان تا غی قولسيغا تولمدی لار لاجرم بو قورقوغلوكا فرلاردين
كمون لار دتون لار كيچا دكيم خوفده يز سايز بيلماس لار مكر كيم
اشهر حرام كلكانين بيلورلار قتال اهل سلام دين خلاص
تاپقان لاری اوچون يعنی بو عادی افت محافت بيرلا
اننيك نيك حيوان وصدمت وصولت اهل اسلام خلاص

تاپقاق لاری اوچون يعنی بو عادی آفت محافت بيرلا اننيك
تاك وصدمت وصولت اهل اسلام دين اینكدیك سر كردان
ايرورلار كيم هر بير عضو لاری عقاب قولنيدا بولماقنی بخشی
راق كورالار خصم قولنيدا عقابده بولماقدين نيه عمر كرانمايه
نيك حسابيندين انيك غافل بوردور لار كيم اشهر حرام دين
اوزكا ليالی وايام كيچكانين بيلماس لار قال قدس سره

كَأَنَّما الدِينُ ضَيفٌ حَلَّ ساحَتَهُم — بِكُلِّ قَرمٍ إِلى لَحمِ العِدى قَرِمِ

يعنی كويا كيم دين اسلام مهمانی دور كيم نزول قيلور كفار
منازل نينك تكرا سيندا هر بير بزكی بيرلا صحابه رسول
دين كيم دشمن نينك هلاكينكا لی نهايتده وروو رغبت
ليق ايرور يعنی طائفه اهل اسلام نشيدا قواعد شرايع واحكام
اوچون اننيك اهتمام قيلورلار كيم كويا كفار نينك
قانينغا سوسابانينكا اجقيتورلار قال قدس سره

بحر

٨٦

يَجُرُّ بَحرَ خَمِيسٍ فَوقَ سابِحَةٍ — يَرمِي بِمَوجٍ مِنَ الأَبطالِ مُلتَطِمِ
مِن كُلِّ مُنتَدِبٍ لِلّهِ مُحتَسِبٍ — يَسطُو بِمُستَأصِلٍ لِلكُفرِ مُصطَلِمِ

يعنی چكيب كلتورور دين اسلام كا فرلار اوستينكا اننكديك
لشكر نينكده رياسين كيم بيشی بولاكی اغنی غول بيرلا اونك
قول لی رسول قول لی تقی ايلكاروا ورغو بخی فعاد اجفه ولحار استه
بولسيا تقی بو اراسته لشكر سواره بولسا لار انكده ديك اطلارغه
منيم سف يوركان بيتك صاحبين ايمكا تمای يوروونيه يودرياي
لشكر نينك موجی بهادرلار دين بولسا كيم بيری بيريكا توقوتشا
لار تقی روانه بولوب طلب قيلغان يردين حق تعالی رضاسی
اوچون هر بيری خصم غه حمله قيلور اننكديك قليچ بيرلا كيم
كفرنی بيلاك قيليب بيخ وبنيادين كسار حاصل معنی اول
ايرور كيم كافرلار اوزرادين احاطه دريای لشكر نی كيم
جان اوينا غان لار موجی دين اول بحر هر دم جوش اتيار ربيت

هر بیر طرفدین یوزاوروب حق رضاسین ساغینیب
تاکه حمله قیلسالار کفارنی مدهوش ایتیار
قال قدس سره

حتی غدت ملة الاسلام وهی بهم	من بعد غربتها موصولة الرحم
مکفولة ابدا منهم بخیر اب	وخیر بعل فلم تیتم ولم تئم

یعنی بو شمشیردارلارونیزه کذارلار انجاسی قیلدیلار کیم ملت
اسلام کیم غریب ایردی انلار وجودی بیرلا اوروغ قیاشین
تاپتی تقی مشفق اتا مهربان حلالیغا یتتی لاجرم هم تلیم بولمادی
هم بیوه قالمادی اعنی ارامل دا ایتام دیک خوارلوق چکمادی
رسول قول بیله دین غریب ایدی اول
صحابه همتیدین تاپدی اوروغ قیاشینی
بودین کا باش بولا ییم تیبوسی ایتیب کستی
اتا اوغول باشنی هم اوغول اتاسی باشین
قال قدس سره

هم الجبال فسل عنهم مصادمهم	ماذا رأى منهم فی کل مصطدم
وسل حنینا وسل بدرا وسل احدا	فصول حتف لهم ادهی من الوخم

یعنی بو بهادرکیم اعلاء کلمة الله اوچون کفار بیرلا محاربه قیلورلار
دین ایچیندا صلابت با بیندین تقی توقوش لاردتولاک لیک
بیرلا توقتاماق سبیدین تاغ لارغا اوخشارلار پس مونلار
نینک حالین ایرکشی دین سوز عنیلکیم مونلار بیرلا توقوشتمیش
بولسه تا بیلسانک کیم بو بهادرلاردین هر بیری میداندا نده دولی
جرئت و مردانه لیق لار کوروب دور تقی بدر و حنین واحد
نینک نفسیدین یا مواضع دا اهل اسلام بیرلا اوروش غازلار
دین قیلغیل بو اوقات حرب نی کیم کافرلارغا بارچا هلاکت
ایا میدین عمان راق هلاکت ایامی ایرور ناظم رحمة الله علیه
بو ایکی بیت ایچیندا غزوات رسول دین علیه السلام دین اوچ
غزاغه اشارت بیرور بیر غزوه حنین ایرور بو غزوه نینک

قصه سی اول ترورکیم حق تعالی عنایتی بیرلا سکزنچ ییل هجرت
دین رمضان آیی نینک ییکرمی سیندا رسول غه صلی الله علیه وسلم
فتح مکه میسر بولوب اون بیش کونکا تیکرو هنوز نمازنی
مسافرانه اوقور ایردی کیم هوازن بو فتح خبرین ایشتیب مالک
ابن عوف نضری قاتیندا لشکر جمع بولوب بنه ثقیف تقی
بو نضره جشم سعد ابن بکر بیرلا بعضی هی هلال انلار بیرلا
متفق بولدیلار اما هوازن دین کعب کلاب غایب
ایردیلار و بنی جشم اراسیندا بیر پیر بار ایردی کیم دوسیز یوز الیتمش
یاشاغان درید بن صمه اتالیغ انی تقی رای وتدبیری وتجربه
ودانشی بخشی بیب محفه بیرلا الیب بارچا عزیمت تکه
قیلدیلار مالک ابن عوف کیم مالک ابن عوف کیم بولشکر
عظیم تینک سرداری ایردی اطفال وعیال و مواشی و اموال
بیرلا لشکرنی سوروب بولغاکفوردی اوطاس غه ییتکاندا

تغار ایاقی نینک اوانیدین درید انکلاب ایدی بو پیر کیراک
کیم اوطاس بونسیا ایدیلار ملتی وادی اوطاس ایرور تیدی
بو پیر اوروش غا بغایت مناسب تور اندین سونک ایدی
یاش اوغلان لار ییغلاماقی توارقرا اوازی ایشتورمن ایدیلار
مالک بارچا لشکرنی کوچی بیرلا کلتوروب دور مالک غا
ایدی سین رییس قوم بولوب سن اعتماد ونک موکیم ناکاه ایش
سن ستیلکان دیک بولمسا فذمونک اهل و اولاددین
اولدوروب فضیحت بولماس مو مالک ایدی سین پیر بولوب
فکروتدبیرینک قالمادین توزورد رید ایدی من بو عمروم
ایچیندا قاچغان لشکرکا اوغول قیز سبب ظفر بولغانین کورکانیم
یوق بنه ایدی ای هوازن بو حاکم نینک قولیندین بیرکا ضرر
یتکوروب فضیحت قیلماق دین اوزکا ایش کلماس اندین
سونک کعب و کلاب نی سوردی غایب دوروب ایدیلار

ایرسا ضرورت بیرلا مالك ابن عوف یقوق‌کا اطاعت
قیلدیلار چون بو طایفه یقوق‌کا کلکان خبری حضرت رسالت
ایشیتیب عبد الله ابن ابی حدرد اسلمی نی اذا بیردی کیم بو
لشکر دین خبر کلتورسا عبد الله هوازن لشکریکا کیریب مالك
نینك خیمه سیغا کلدی کیم تقوش کونی اهل و اولادیکلرینی
اوز قفانکیرو اصف قیلدورونك نقی جمله قیلیلیك کیم ظفر مبادی
و مسابعت قیلغان ننینك بصیرسی دور عبد الله کلیب رسول
غه علیه السلام خبر بیردی ایرسا عمر رضی الله عنه ایدی یالغان
ایتور عبد الله ایدی بو سوزنی یالغان بیتسانك حق نی یلغان
بیتمش بولغای عمر ایدی یا رسول ایدی کنت فالا فهذاك الذین
سونك لشکرکا حکم قیلدی کیم شنبه کون شوالنینك
سکزنده حنین سارو جیبقسالار لاجرم اون بینك
ایر مسلمان لار دین تقی اوچ مینك کشی طلقا دین بولغا کیردی لار

لوانی امیر المؤمنین علی کا بیریب بیرلا، بیت نی سعد وقاص
غا بیرلی امیر المؤمنین عمرکا لواء خزرج سعد ابن عباده غا لواء اوس
استدین خصر غا تابیشوروب بار چا لشکرنی آراسته ایتیب
شعار لشکر یا اصحاب سورة البقرة بولسون بتیب سه شنبه
اخشامی شوالنینك اونتچی کیچا حنین کا سدی لار مالك
نینك قراووللری کوزوب مالك بیردی لار کیم آق شهسوار
تورد وك الا اط لار منیمش اکرانلار حمله قیلسالار بیز بیم
ایلا درسلا طاقت مقاومتیمیز یوق مالك ایدی سیز یوراك
سیزلار ایمش سیزلار دلیر کیشی اندا بیردی لار اول تقی بو سوزنی
مالك وادی حنین نی کوروب تورا ایردی کیم انینغ غایت
توجای دورو لشکرنیکا بو بوردی کیم اول یولنینك اطرافیندا کمین
قیلیب تورسالار رسول علیه السلام بیرلا اهل اسلام بو طایفه
نینك کمین بیلمادی متوجه بولغاندا ییکشی ایدی لشکر اهل

اسلام نی نهایت کثیر قوی تورو بوکون انلیندین مغلوب
بولماس بیز رسول غا علیه السلام بو سوزنی خوش کلمادی و ذلك
قوله تعالی و یوم حنین اذ اعجبتکم کثرتکم باری بعضی لشکر اسلام دا
دی غا اتکان حالتده اکافرلار بیر یولی حمله قیلدی لار ایرسا
مسلمان لار دغه کثرت لشکر بیرلا قوددانماق بتعه سی لاحق
بولوب قاجیب مکه ساری قایتیدی لار رسول علیه السلام یوز
استرمتیب هرکز سنقلاب امیر المؤمنین عباس جلادودین
توتوب قالدی لار تقی اصحاب دین ابو بکر و عمر و علی ابو سفیان
بن حارث نی عبد المطلب رضی الله عنه اجمعین تقی او یاسی
ایمن برغیبا حرا زنحه دین اوزکا کیشی قالمادی تقی رسول
علیه السلام استرکا یتوتوب انا النبی لا کذب انا ابن عبد الله
بتیب کافرلار سارو یوره ماك سلار ایردی تقی عباس
یوروماك کا مانع بولور ایردی عباس غا ایدی لشکر اسلام نی

بولاك بولاك اتاریبا ونداکیل عباس قانینغ اوانلیق کیشی
ایردی چاقردی ایرسا فوج فوج کلدیلار اندین سونك حضرت
نی پیشبیت فرسته لار اق تون لار بیرلا الا الا الا رمنیب کلدیلار
رسول علیه السلام هم بیر اوچ توپراق شاهت الوجوه بتیب
اندی ایرسا بارچانینك کوزلارینکا کیریب عساکر مخذوله کفار
منهزم بولوب اهل و عیال و مواشی و مال لارینی اهل اسلام
کلتوروب ایدی لار یا رسول الله سن خلایق نینك بخشی
راغی سن بیمان لار غا کورامعامله قیلماغیل ما لنی الیب اسیرنی
قایتارغیل رسول علیه السلام اول سوزنی اجابت قیلدی تقی
لی نهایت مال غنیمت الیندی رسول علیه السلام اول مالنینك
توپراکین طلقا و مولفة القلوب غا قسمت قیلدی باقی
تفاصیل قصه نی کتاب مقصد الاقصی دا ذکر قیلیب تورور
میزان کینیچی غزوه بدر کبری ایرور تقی بو غزوه نینك قصه سی

اولتوردکیم رسول علیه السلام ایشتیکیم ابوسفیان باشیغ
اوتوز کیشی اعراد عیش باشلاب اموال قریش نی الیب شام دین
مراجعت قیلیب کلا توزورلاجه اصحاب غا ایدی کیم قاریشو
جیفینك شایدکیم بو اموال عظیم نی حق تعالی بیزکا روزی قیلغای
اوچ یوز اون بیش کیشی اتفاق قیلدیلار رسول علیه السلام
بیرلا عزیمت قیلغای سکسان کیشی قریش دا باقی انصاردین
رسول علیه السلام روایت مهاجرات نی کیم عتاب اتلیغ ایردی
امیر المؤمنین علی کا بیریب میمنه و میسره دا ابوبکر و عمر نی باساب
بقیع دا توشوب عدی ابن ابی الرغبا اجعفی تقی بسبس بن وحففی
نی ایبدکا روقراول ایبدا یبیردی تقی اوزی مونلارنینك سونکیدا یوردی
علی و بسبس بدرکا بیتیب سغ یقوفنیدا بیرنل دا بیتغالارین جوکارنی
سف الماق قا باردیلار بو اوجوردا مجدی بن عمروکیم ابوسفیان
نینك یوزنچی سی ایردی یوسف غا بیتیب اولاغین سفارا

٩١

نوزوردی تقی جواری جهنه دین ایکی جاریه بیردی بیتا بیرین
دین مردهم طالب قیلیب جیقتی بیر بیتیب تالاشورایردیلار اول
یوججلوغ جاریه ایدی تا نکلا تا بیرسی کون قریش کاروانی بیبار
انلارغا خدمت قیلیب بیردرم حاصل قیلیب سنکا بیری مو یوتیخ
تصدیق قیلیبا بیدی راست ایتور بیری سی کون بریموارعیش
بیبارعدی ولیبس یو خبرنی بیتکوردیلار بو ایکی سی کیتکاج
ابوسفیان بدرکا بیتیب اوتوزیخی سی محدی دین سوردی کیم
محمد دین هیچ خبر بیلا بیتك مو ایدی یوق ولی ایکی کیشی تیغالارین
اولدا اجوکوروب سف الیب کیتیلار ابوسفیان باریبانلار
بیتواسی نینك قومالاقین سنیدوب خرما ندا نرسنی کوروب
ایدی ای محمد برنیك دیدیا نلاری یوزور بوشروب تیغاسی توور
ثیم داند خرمایبیب دورتقی روان کاروانی معرقه بولی بیرلا
روانه قیلیب ضمضم ابن عمرو غفاری نی اوجوه کانو توب جمانه بیرلا

٩٢

قریش غا خبر قیلدی کیم جریکلاب تیز کیلینك کیم مالینکیز
نی محمد غارت قیلدی ابولهب دین اوزکا مجموع صناديد قريش
مینك اوچ یوز کیشی سلاح تمام و ستعداد بیرلا بدرکا متوجه
بولدی باری نیجیل تمام بیرلا رسول علیه السلام بدرکا بیتکان
کون کفار قریش سلاح خانه غا کلکان تغازنالك اوزایا
قلاری بیرلا اولوم بیریکا تیتشتیلار اما رسول علیه السلام
جهارشنبه کیجاسی لیله نصف رمضان هجرت نینك ایکینچی
ییلی روحا دا قوب حق تعالی دین تیلادی کیم الٰهی بو امت
نینك فرعونی ابوجهل نی تیلاك قیلغیل زمعه بن اسود نی تیلاکت
دین خلاص قیلماغیل الحدیث اندین کوجوب وادی وفار غا بیتکاندا
قریش لشکری نینك خبر کیلدی ایرسا رسول علیه السلام اصحاب عنه
مشورت قیلدی صحابه کبار فریق مهاجر و انصار دین بیر تروب
حمد و ثنا دین سونك ایدیلاردیلار یا رسول الله اکر ایك غماز عنه

بارسنك باروز بیز اکر دریای آتشین کا کیر کوروز میز سنینك
رضا نك اوجون یوز مینك جان فدا بولسون سعد بن عباده توروب
ایدی یا رسول الله مکر بو مشورت و استطاق دین مراد نینك
بیزنیم حالمیزنی بیلماك دور رسول ایدی اری سعد ایتتی یا رسول الله
بیز سنکا صدق بیرلا اتباع قیلیب ملت اسلام غا اخلاص بیرلا
اعتقاد ایتیب اطاعت و انقیاد کرین جان بیلنکا باغلابوروز
میر اکر سین دریاغه بیترسنك کروزمیز اکر اوت غا بیترسنك
توشارمیز بو جا نمیز نینك مرادی سنینك فرمانیکدور رضا بیرماك
کونکلومیز نینك تیلاکی سنینك عهدینکا وفا قیلماق ایرور جا
بنمیز سنکا فدا بولسون مالمیز سنکا نثار بولسون والله کیم بیریم
مالیمیزدین الغا نینك دین کویراك سفارمیز بیر کا بنکدین رسول
علیه السلام بو جهه غا دعا قلیب یوروب بدرکا نزول قیلدیلار
بو حالدا قریش دین مشك لار بیرلا سفا الماق غا کلکان کیشیلار

کوردی اصحاب رسول پیغمبر کرامی قولنی توتوب ابوسفیان
کاروان نی خبرین سوردیلار ایرسا ایدی ابوسفیان نی بیلمان
ولی قریش لشکری دور کیم کلیب توشوب تورلار رسول
علیه السلام اول قول سوزین تصدیق قیلیب جنابن مندرحموج
اشارتی بیرلا بدر قلیلارین قفادا توزوب اوزنقوق لارینیا
بیرا ولوغ حوض نی سفتولدوروب اول موضع دا نزول قیلدیلار
رسول علیه السلام بیرا ایکی کیشی بیرلا ردین خبر بیلماک اوجون
اطلاندی ایرسا ابوسفیان ضمیری بیر ینجا سوارن بیرلا اوجرادی
اندین قریش نینک خبرین سوردی ایدی کیم فلان کون مکه دین
جیقغان لارین ایشتیتم اگر راست بولسا کیراک کیم حالی
بودا ریکتار سیند ابولسا لاینیا رسول علیه السلام ایدی محمد
دین خبر بیلور موسین ایدی تا لا رمدینه دین فلان کون
جیقدیلار دیب اشتیم اگر راست بولسه انلار تقی کیرک کیم

بوبیرکا یتمیش بولسا لار سفیان سوردیکیم سیزلار رسول
سوردیکیم سیزلار رسول ایدی رسول ایدی میر سفدان
میزتقی قولی بیرلا عراق سا رود سفیا دا یردی اشارت قیلدی
تقی بوسوزجون معاریضه بنا یوروش عاجاز بولوور اندین
سونک حضرت رسالت کلیب هر بیرکا قولین قوتیوب
ایتور ایردی بوفلان نینک ییقیلور یری ایرور کوب کیشی
نینک مصرعین صنادید قریش دین تعیین قلدی امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایتور کیم اول یرلارنی بیلکو بوقیلدیم ایردی
والله کیم هیج بیری اونشان قیلغان یردین تخلف قیلمادی
بیر سلامت دین سونک ایکی کوروشدی لار ایرسا ابلیس سراقه
بنی کنانه سراقه بن جعشیم صورتیغا بولوب کنار قریش ارا سیغا
کریب کلور ایردی جبرائیل علیه السلام نی کوردی کیم فرشته لار
بیرلا مدد و نصرت اوچون اینا دور قورقوب کیم تا کاه

عنایتی بیرلا بیراوج مشرک نی قیل قیلدی لار اندین سونک معاذ بن
عمرو بن جموع کوردی کیم بنی مخزوم اطرافینا حلقه بولوب ابوجهل
نی ادرتغا الیب یورور لار مغادا ابوجهل نی کمین قیلیب عاقبت
طفرتا بوب بیر یوتیت کسیب ییقیدی عبد الله بن مسعود اولتوردی
اندین سونک اکثر صنادید قریش نی شمشیر ابدار بیرلا آتش
دوزخ غا باردی رسول علیه السلام جون ایکی لشکر قارشیغا نین
کوردی اهل اسلام نی بیر بیرکا ییغیب ایدی مندین اجازت
بولمادین حمله قیلمانک تقی رسول علیه السلام هر دم کوز یوموب
اوییغا نغاج ایدی بشارت پسیزکا کیم اویام جبرائیل ملائکه
بیرلا مددکا کلدی اندین سونک بیرا وج تیراق امیر المؤمنین
علی تیلاب ساهت الوجوه دیب مشرک لارکا ایتیب تیوندی
لار ایرسا نصرت الهی و عنایت حضرت پادشاهی بیرلا
مشرک لار بوزاوکوروب اموال نی سالیب قاجدی لار

جبرائیل منی اسیر قیلیب خلاص غا بیلدورور ایکینچی کیشی منکا اطاعت
قیلماغای بنوا رتغاروقایتیا باشلادی ایرسا ابوجهل نینک
قرنیداشی حارث بن هشام ابلیس کا یقوق ایردی ای سراقه مونونک
تاک حالدا سیزنی اوچون سالیب قچارسین ایدی مین انینک
نسنه کورارمن کیم سن کورماس سین اندین سونک رسول
صلی الله علیه وسلم حق تعالی غا حمد و ثنا ایتیب اصحاب نی
اوروش غا تحریص قیلیب کون نی قفاغا سالیب مغرب سارو
متوجه بولدی مشرک لار کون کا مستقبل بولوب قفالارین
مغرب سارو قیلیب رسول غزوه سا میه دا نزول قیلیب قریش
عدوه عاشیه دا توشدی لار کیم اولوغ عدوه دنیا ایکینچی عدوه قصوی
ایرور اندین سونک حرب کرم بولوب مشرک لار عتبه و شیبه
و ولید بن عتبه میدان غا کیریب مبارز تیلادی لار ایرسا حمزه
و علی و عبید ابن الحارث اذاق ایلکار و یا سبب حق تعالی نینک

ایرسا اهل اسلام قفالارینغا یوموب عامه مشرکینی اولتوردی
لار تقی فریق نی قتل قیلیب فریق نی اسیر ایتیب خزاین واموالنی
غنیمت الدیلار تقی بو فتح محض الطاف سبحانی وعین عنایت
ربانی بیلا ایردی حقا کیم بو غزوه نینک عجایبی حد احصا واستقصار
یاده دور کیم زیاده بسط تیلاسا بو ضعیف تالیف قیلغان کتاب
مقصد اقصی غا مطالعه قیلغای اوچونچی غزوه احد ایرور بو غزوه
نینک سببی اول ایردی کیم قریش چون مصیبت زده بولوب شکست
تمام تاپوب یتریک قالغانی مکه کا یتی ابو سفیان نی کوردیلار
کاروان نی دارنده نقد غوروب مال اینالاری حاضر بولماقغا
کوبوب توراکار قریش صفوان ابن امیه وعبدالله بن ربیعه
وعکرمه بن ابوجهل وابی ابن خلف تاک جماعتی بیر کیم هر بیری
نینک اقاریب وعشایری بدرداه مقتول بولوبدور اتفاق قیلیب
ابو سفیان وتقی اوکشی لارکا کیم بو کاروان دا ایلالر نینک اموال

بارا

٩٥

بارایردی کلیب ایدیلار ای معشر قریش محمد بیزلارنی زبون قیلیب
یخشی راق لارینکیزنی اولتوردی ایمدی بو مال بیرلا بیزکا مدد
بیرینک تا لشکر جمع قیلیب محمد بیرلا مقابله قیلساق شاید کیم
اوچومیزنی الا بیلساک بار رجا عنب بیرلا قبول قیلدیلار
لاجرم قریش مجتمع بولوب قبایل کنانه احابیش دین اتباع
قیلغانلار بیرلا بولاکیردیلار ابو سفیان زوجه سی هند بنت
عتبه بن ربیعه نی الیب صفوان بره بنت مسعود نی تقی همراه قیلیب
سایر نسوان وجواری صنادید قریش حلی وحلل آراسته نی بولوب
دایره لار الیب مقاتله قیلماق دا عادی دین انتقام الماق
اوچون رجالنی حرب کا تحریص قیلورغا ابیات وقوبوب
سرود ایتغالی بو سفرده امدا فقت دموافقت اختیار قیلدیلار
سهمناک وبی باک متوجه بولغاچ عباس بن غفاردین بیر
کشی کا نسنه بیریب اوچ کوندا مدینه کا یتماک شرط قیلیب

رسول حضرت غا مکتوب بیرلا اعلام قیلدی کیم قریش
تقی انلارغا اتباع قیلغانلار اوچون مینک کیشی اوچ مینک
بتوه وایکی یوز آت بیتی بوبجبه قتال اهل اسلام اوچون مدینه
کا متوجه بولدیلار غنادی اوچ کوندا مدینه کا یتیب قباد اکتاب نی
رسول علیه السلام غا ایتکوردی ابی ابن کعبه کتاب نی رسول حضرتینیدا
اوقوردی ایرسا رسول منزل سعد ابن ربیع کا کیریب کتاب عباس
دین سعد کا خبر بیردی سعد ایدی والله امید توتار مین کیم انلار
کلماکی بیزکا خیر بولغای اندین سونک کلماکی نینک خبری مدینه
دا فاش بولدی تقی بحشنبه کون شوال آیی نینک بیشیندا اون
تون یول یوروب قریش جمعه دا نزول قیلغانلار نیدین رسول
علیه السلام غا خبر بیردیلار ایرسا رسول فاضله اوغلانلاری
انس ومونس نی تحقیق خبر اوچون اندا یبردی انلار تقی کوروب
ایتو کلدی لار قریش بینا کوچوب بنو حارث بنی سلمه وبنی

عبداشهل

٩٦

عبداشهل نینک اکین لاریکا یتیب تورلارلار اکین کا توشا
غان اوچوردا رسول علیه السلام حباب ابن منذر نی اینابیردی
کیم لشکر قریش نی حیاب کلسا کوروب ایتغانی عباس
کا بیندا ایتیلکان موافق حقیقتی رسول ایدی حسبنا الله ونعم
الوکیل اللهم بک اصول وبک احول تقی بو جمعه کیچاسی اکابر و
اشراف انصاف سلاح کیلیب حراست محافظت اوچون
رسول ایشکیندا کیچوردی کیجا تانک آتی رسول علیه السلام جمعه
نمازین ادا قیلیب خطبه اوقوب حق تعالی غا حمد وثنا ایتیب اهل
اسلام غا جد واجتهاد بیرلا امر قیلغاچ ایدی کیم نصرت الهی
سیزکا رفیق عنایت نامتناهی یدرقه طریق ایرور مادام
کم صبرنی پیشه قیلیب طلب مرضاة حق نی اندیشه قیلسانک
بینا ایدی کیم من بوکیجه توش کوردوم کیم بیرنیچه سغیر و قربان
قیلور ایردی تقی من بیر حصن ودرع کا ارادیم تقی قلیچیم ذوالفقار

داسندلماق بار ایردی بنا بیر فوجقا ر ردیف قیلور ایردیم
اولقربان لارنی تعبیر قیلدیم کیم بیر نیچا کیشی اصحابدین شهید
اولورلار تقی درع حصین نی مدینه بیرلا تاویل قیلدیم تقی
ذوالفقار سینماق اول تورکیم منیم تیشیم کا زحمتی تیکای اما اول
کیم اعدانینک دیتین قولغا توشورکای مین انشاء الله تعالی ایمدی
سیزنینک بیرلا مشورت قیلورمن نی کیم صواب کورسانکیز
انکا اشارت قیلینک تقی رسول علیه السلام بو توشنی کورکان
اوچون مدینه ایچیندا توروب حصار ساقلاماق تیلار ایردی
عبدالله ابن ابی نینک رای موافق توشتی حضرت رسالت
اختیارینغا اما اول اصحاب کیم بدر غزاسی ادراک قیلا بیلمادی
لار ایردی اتفاق بیرلا ایدیلار یا رسول الله بیزنی الیب چیقینگیل
مقاتله قیلالیم خصم بیرلا کیم بیزنی قورقدی تیب کمان
ایلتماکای رسول علیه السلام ایوکا کیریب لامه سین کییب

چیقدی

٩٧

چیقدی ایرسا بعض اصحاب الحاح قیلغانلاردین پشیمان
قیلیب ایدیلار یا رسول الله اختیار سینکدور اگر اقامت
اولی بولسا مدینه دا اقامت قیلالیکم رسول ایدی ایمدی فایده
قیلماس پیغامبر سلاح کیکاندین سونک ملاقات اعادی
قیلمای چیقارسا بولماس تقی همان کون عایشه رضی الله عنها
بقیندین اطلانیب مینک کشی احد سارو متوجه بولدی
لار احدکا یقوق کلیب مشرک لار لشکری توربوربجا قلوبولغاندا عبدالله
ابن ابی ثلث لشکر اسلام بیرلا مدینه سارو قایتدی ایکی طایفه
بنو حرج بیرلا بنو حارثه دین قصد قیلوردی کیم عبدالله بیرلا مرا
جعت قیلسالار حق تعالی بو ایکی طایفه نی اوز کیف عصمتیدا
ساقلادی تا قایتمادیلار اندینک کیم حق سبحانه و تعالی خبر بیرورکیم
اذ همت طایفتان منکم ان تفشلا والله ولیهما عبدالله بن
ابی قایتغاندا رسول علیه السلام ایدی اطاعهم وعصانی

یعنی کافرلارنکا اطاعت قیلیب منکا عاصی بولدی عبدالله بن عمرو بن
حرام کیم جابر نینک اتاسی ایرور سوکینچا کیم ایدی کیم مونونک
تیک حالدا مراجعت قیلیب لشکر اسلام غه شکست بیریب اوز
اهلکنی فضیحت ایشتمادی ابن ابی تنکری نینک رحمتیدین
ییراق بولغای سین فسیغنی الله عنکم یقوق زماندا حق تعالی
اهل اسلام غه نصرت وقوت بیریب سیزنینک تیک منافق
لارنی نیاز قیلغای اندینک سونک رسول علیه السلام عبدالله
بن جبیر نی الیک تیرانداز بیرلا مرکز ساقلاتیب ایدی کیم
اکر کورسانکیز بیزیم اعضامیزنی قوش لار الیب کیتادور سیز
بو موضع دین تابرانمانک تقی اکر کورسانک بیز اعداغه غلبه قیلیب
برچا اذاق استیغا الدوق مندین فرمان بولمادی بو موضع نی
ترک قیلمانک تقی رسول صلی الله علیه وسلم حق تعالی نینک عنایتی
بیرلا جمله یاغینی قاچوردی ایرسا یاران غارت ایتورکیم من نیاز

قریش

٩٨

قریش نی کوردوم اتاک لارین یوقارو کوتاریب تالانغ غا مینا باشلادی
لار تاغ ایتی کیم ازاق لار ینداغی خلجال قوللا بیناغی سوار کورینور
ایردی لا جرم اصحاب خیر غنیمت دین محروم قالغای بیز تیب
مرکز ساقلاماق غا طاقت قیلمادی لار نیچه کیم عبدالله ایدی رسول
ایدی رسول علیه السلام قیلغان وصیت لارنی اوچون ضایع
قیلورسیز انلار ایشتمادی کیکاچ خالد بن ولید تقی عکرمه بن ابو
جهل ایکی یوز فارس بیرلا بو موضع داغی رخنه خالی تاپوب
حمله قیلدی عبدالله یالغوز انجا اوروشدی کیم شهید
بولدی اندین سونک بو فارس بیرلا لشکر اهل اسلام نینک
قفاسیغا توشوب انلارنی غنیمت الماق غا مشغول تاپوب
مسلمانلارغه ضرر تیکوردی لار انینک تاک کیم ثلث لشکر اسلام
شهید بولوب ثلثی مجروح بولوب ثلثی منهزم بولدی تا غایتی
کیم اعادی رسول سارو حمله قیلیب تاش تیکیب مبارک تیشلاری

سنت یوزلاری جراحت بولدی تقی تاش اتقان عبدالله
قیمیه حارثی ایردی ابن قمیه نینک فعلی اوچون مصعب بن
ایلکا اوپوردی ابن قمیه ظفر تاپوب مصعب نی شهید قیلیب رسول
بتو سلیب محمدنی قتل ایلیم بتیب فریاد قیلدی ایرسا کوپراک
اصحاب نینک منفرقه بولماقینا سبب اول بولدی اما رسول علیه
السلام بیر یرده اوتوروب منیم یانیمغا کلینک تنکری نینک قول
لاری یتب ندا قیلماقی بیرلا بعضی اصحاب جمع بولغاندار
رسول علیه السلام منهزم بولغاندارسغا ملامت قیلغاندا ایدی
لار یا رسول الله اتا میز انا میز سنکا فدا بولسون سنی مقتول
دیو بیزنی هلاک قیلدی اندین سونک حق تعالی نصرت بیریب
مشرک لار قاچیب مسلمان لار قیغالاریغا توشوب قتل شدید
قیلدی کیم حسن اندین عبارت ایرور ولهذا عباس رضی الله
عنه ایدی هیچ موطن دا نبی علیه السلام احد دا تاپغان تبک

٩٩

تاپمادی اکثار قیلدی لار ایرسا ایدی منیم سوزوم کا حق تعالی
نینک کتابی تنوق دور کیم والله صدقکم الله وعده اذ تحسونهم
یاری طلحه بن عبید الله طلحه کیم صاحب
رایت کفار ایردی تقی جمعی کا ربو قول دین مقتول بولدی لار انلار
نینک تفاصیلی کتاب مقصد اقصی دا مذکور بوتور و اما شهادت
امیر المؤمنین حمزه داغی موبخا شکست کیم واقع بولدی مخالفت
فرمان رسول علیه السلام قیلیب مرکزنی ترک قیلماق دین بولدی
تقی حق نینک مونونتاک تقدیر قیلماقی اظهار استیفا اوچون
ایردی دخی دوست لارنی امتحان قیلماق اوچون تا قضا عارضا
بیریب بلاغا صبر قیلیب نعماغا شکر قیلغان محب لار حالت
سعت و راحت دا سوب هنکام الم و جراحت دا ایوراقور
کان لار دین ممتاز بولسالار بلا کیم دوست دین کلسا عطا دور
عطای دوست دین قاچماق خطا دور قال قدس سره

المصیبدی البیض حمرا بعد ما وردت	من العدی کل مسود من اللمم
والکاتبین بسمر الخط ما ترکت	اقلامهم حرف جسم غیر منعجم

یعنی مدح قیلورمن اول نیزه دار و شمشیر کذار لارنی کیم دشمن لار
نینک قرا باش لاریغا ایندورکان اق قیلیچ لارنی قان بیرلا
قزارمیش قایتارغان دور لار تقی بتیکان دور لار سونکولاری
بیرلا انلار نینک نیزه لاری نینک قلمی هیچ تن نینک حرفی نی نقطه سیز
قویماس زخم سیز راستی بو ایکی بیت ایچیندا غرایب صنایع و عجایب
بدایع بسی کوب ذکر کیم اهل معانی انینک بیان بدیعیغا تأمل
قیلسالار نشاط اذهان و مرت فراغ بهمت نفس کا مقصی
وهو الموفق قال قدس سره

شاکی السلاح لهم سیما تمیزهم	والورد یمتاز بالسیما من السلم
تهدی الیک ریاح النصر نشرهم	فتحسب الزهر فی الاکمام کل کمی

یعنی تمام سلاح بولارکیم جهره لارین کوزماک بیرلا بهادرلوق

لاری ظاهر بولور تاک کیم جیجاک تیکان دین ممتاز بولسا انلار
نینک احیار طیبه سی دین سنینک جانینک مشامینغا اینک تاک
نصرت رایحه سی یتکا دکیم بهادرنی غنچه ایچیندا کی جیجاک دیب
تکمان ایلیور سن قال قدس سره

١١٠

کانهم فی ظهور الخیل نبت ربا	من شدة الحزم لا من شدة الحزم
طارت قلوب العدی من باسهم فرقا	فما تفرق بین البهم والبهم

یعنی کویا کیم اول بهادرلار اطلار اوستندا یو کساک تل لار اوزا بتیکان
سبزه لار دور حسن رای و ضبط امر ما نندین نه حرامی محکم لیکدین
یعنی تل لار اوزا بتیکان تاش اوت نینک تقویرا قین قوت لغان
اوچون ولی منیم مرادیم بو بهادرلارنی بنت زنجغا اوخشاتماق
ایچیندا انلار نینک حربه دا ثبات قدمی و جودت رای و ضبط
امری ملحوظ نه بیلغوز شدت جرانی اکرچه اول تقی نوعی حزم
دین توتور و اول بهادرلار نینک توقوش دا قاتیغ لیغین دین

دشمن لار کونکلی خوف بیرلا پریشان بولوب اوجوب انینک تاک
خبرسیز بولورکیم تغاریقرا دین بهادرلار نی فرق ایتا بیلماس
یعنی اختلال عقلی سببیدین نافع بیرلا ضارا ارا سیندا فرق قیلماس

قال قدس سره

وَمَنْ يَكُنْ بِرَسُولِ اللهِ نُصْرَتُهُ ... إِنْ تَلْقَهُ الْأُسْدُ فِي آجَامِهَا تَجِمِ
وَلَنْ تَرَى مِنْ وَلِيٍّ غَيْرِ مُنْتَصِرٍ ... بِهِ وَلَا مِنْ عَدُوٍّ غَيْرِ مُنْقَصِمِ

یعنی اینیک نصرت تاپماقی رسول علیه السلام واسطه سی بیرلا
بولسه اگر ارسلان لار بیشه سیندا کیرسا اول ارسلان لار
بینک بیشه سی شدت مخافت سببیدین کیزلا بینه ورماق
بولغای نیچی سین هیچ کورمای سین رسول علیه السلام نونک
دوستیین نصرت تاپماغان نیچی شکسته بولماغان بیت
رسولدین کیما بیتک نصرت و اقبال انی کوروب قچار ادو بیشه سی تبار ارسلان
بحث و نصرت السیلماس تیکار عدو سیناد ایم هزیمت و نقصان

قال

قال قدس سره

كَاللَّيْثِ حَلَّ مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجَمِ ... أَحَلَّ أُمَّتَهُ فِي حِرْزِ مِلَّتِهِ

یعنی اورون بیردی رسول علیه السلام اوز امتیغا ملت اسلام
بینا حصاریندا انینک تاک کیم ارسلان اوبلالا رینغا بیشه
ایچیندا اورون بیربیا سرار نتاک حدیث صحیح دکلیبدورکیم
رسول ایدی دین نینک بیر محکم حجری بار کیم کیم لا اله الا الله
بتیسالار اول حرزدکا کیرور بینا الذی حق سبحانه و تعالی منکا امر قیلیب
دورکیم اسلام کلتورماکان لار بیرلا مقاتله قیلسام اول وقت
غایتکوز لا اله الا الله بتیسالار رفچان کیم کلمه ء شهادت نی بتیسا
لار قان لاری مال لاری من دین اما سینا بولور بیت
دین نینک اما سیناکیروب امنینی اسرار نتاک کیم اسرار اسلام بیلا سینی

قال قدس سره

لَمْ جُدِلَتْ كَلِمَاتُ اللهِ مِنْ جَدَلٍ ... فِيهِ وَكَمْ خَصَمَ الْبُرْهَانُ مِنْ خَصِمِ

یعنی نیچا جدل قیلغوچی لارنی کمالات الهی حاجز قیلدی تقی نیچا
خصومت بیرلا معارضه قیلغان لارنی برهان بیرلا اسکات
آیتی

قال قدس سره

كَفَاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأُمِّيِّ مُعْجِزَةً ... فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالتَّأْدِيبِ فِي الْيُتُمِ

یعنی کفایت اودسنکا ای طالب معجزات بر کمال علم نینک مشاهده سی
رسول علیه السلام دا قیلورسین با وجود اول کیم هیچ اوقومغان
امی ایرودنشو نما تاپغان دور مخرف بولغان ایام دا شرع سابق
تقی بلکور حاقدا وحی لا بق تقی کفایت دودسنکا بو جمال ادب
نینک ملاحظه سی یتیم کیم اتا انادین کیچیک قالیب ادیب
الهی بیرلا انینک تاک مؤدب بولوب تورور کیم انینک
حسن ادبی نینک نهایتی یوق نفسی فضلو دانشی نینک
غایتی یوق

قال قدس سره

خَدَمْتُهُ بِمَدِيحٍ أَسْتَقِيلُ بِهِ ... ذُنُوبَ عُمْرٍ مَضَى فِي الشِّعْرِ وَالْخِدَمِ

اذ

إِذْ قَلَّدَانِيَ مَا تُخْشَى عَوَاقِبُهُ ... كَأَنَّنِي بِهِمَا هَدْيٌ مِنَ النَّعَمِ

یعنی خدمت قیلدیم رسول غا صلی الله علیه وسلم انینک تیک
مدح ایتماق بیرلا کیم عفو قلماق امیدتوتار من حق تعالی دین بو مدح
واسطه سی بیرلا اول یاروق لار نی کیم خلایق غا شعر ایتیب خدمت
قیلماق بیرلا کیچکان عمرا ایچیندا قیلیب تورور من انینک اوچون کیم
هر کیشی کا شعر ایتماق و خدمت قیلماق منیم بوینوم غا انینک تیک
نشانه ء اسیب تورور لار کیم انینک عاقبتی پوشیده ایرور
بلکیم بوایکی بینی نینک ارکالی بیرلا من اول قربان اوچون معین
قلیب بوینیغا بالکواسان بقارغا او خشار من نتاک کیم اول
قربان نینک اولماکی مین دا منیم تقی هلاک بولماقیم مقرر
ایرور لا جرم کونینی دین تبرا قیلیب رسول درکاهی غا یینا تولا
تولا قیلورمن تا هلاک بولسم نظم
درکاه خلق برچه فریب و دوست ایرور خدمت قیلورغا احمد مختار رسا ایرور

دری یتیم بحر حقیقت رسول دور　　عاشق کوزینکا اورکاسی خاک ایرور

کلشن تورین بوجان قوشیبه روضه حبیب　　اندین براق جنتا علی قفس ایرور

کلشن توب بوجان قو　　من صید بولماق آرزولرمن ولی دریغ

شهباز قدس صید قچان هر مکس ایرور　　قال قدس سره

اَطَعتُ غَیَّ الصِّبَا فِی الحَالَتَینِ وَمَا	حَصَلتُ اِلَّا عَلَی الآثَامِ وَالنَّدَمِ
لَم تَشتَرِ الدِّینَ بِالدُّنیَا وَلَم تَسُمِ	فَیَا خَسَارَةَ نَفسٍ فِی تِجَارَتِهَا

یعنی موافقت قیلدیم کیچیک لیک گمراه لغینیا ایکی حالت دا یعنی یکیت لیک اوهم قری لیق دا یا شعردا وحدمت دا تقی بو ایش دین بارزوق بیرلا پشیمان لیق دین اوزکا حاصل قیلمادیم لاجرم زهی خسارت وزیان بو نفس نینک تجارتی ایچیندا ایم دنیای خسیس سنی بیریب دین نفس نی المادی تقی الماق غا هم رغبت قیلمادی لاجرم عمر سرمایه سی سودای دنیادا اتلف بولوب سود ایکا کلمادی

بیت　　کیچیک لیک نی اولوغ بولغاندا قویمای

ندامت

ندامت بیرلا بارزوق بولدی حاصل　　زهی خذلان زهی حسرت انکاکیم

قیلور دینی سینی دین کا مقابل　　قال قدس سره

وَمَن یَبِع آجِلًا مِنهُ بِعَاجِلِهِ	یَبِن لَهُ الغَبنُ فِی بَیعٍ وَفِی سَلَمِ

یعنی کیم دنیاسین بیریب اخرة نی الماسلا قیلغان الیغ ساتیغیدا اولوغ زیان قیلمش بولغای اینک اوچون کیم رسول علیه السلام ایتور کیم کیم اخرتینیغا زیان قیلور تقی کیم آخرتین ساتسا دنیا سفا زیان قیلور لاجرم آخرت نی کیم باقی دور اختیار ایتیب دنیا کیم فانی ایرور ترک قیلسا انک

بیت

ساتیب عقبینی دنیا الما ایزداب　　اوزونکنی ساما غیل هردم یازنغه

نعیم جاودانی ایزدا ایرسانک　　کونکولنی باغلنم فانی جهانغه

قال قدس سره

اِن آتِ ذَنبًا فَمَا عَهدِی بِمُنتَقِضٍ	مِنَ النَّبِیِّ وَلَا حَبلِی بِمُنصَرِمِ
فَاِنَّ لِی ذِمَّةً مِنهُ بِتَسمِیَتِی	مُحَمَّدًا وَهُوَ اَوفَی الخَلقِ بِالذِّمَمِ

یعنی اکرچه یاروق قیلورمن ایمان وتوحید نی الزام قیلغان عهدیم هرکز شکسته بولماس تقی اول محبت واخلاصیم کیم حضرت رسالت غا بار تعبیر تا پماس نبیا حقیقتا اول تورکیم منکا محمدات بیرماک بیرلا رسول علیه السلام دینه کرمیندا منیم بیر حقیم بار تقی رسول بر حا خلق دین حق نی ادا قیلیب عهدکا وفا قیلغان راق دور لاجرم هم نام لیق واسط بیرلا رحمت الهی و الطاف نامتناهی نی امید توتارمین نتاک کیم حضرت رسالت ایتور جبرائیل علیه السلام منکا کلیب ایدی کیم حق تعالی سنکا تیکاج ایتور کیم عزت وجلال و عصمت وکما کیم غا آنت ایجارمن کیم عذاب قیلماغی من اول بنده نی کیم انکا محمدات بیر یلمیش بولسه　　قال قدس سره

اِن لَم تَکُن فِی مَعَادِی آخِذًا بِیَدِی	فَضلًا وَاِلَّا فَقُل یَا زَلَّةَ القَدَمِ
حَاشَاهُ اَن یُحرَمَ الرَّاجِی مَکَارِمَهُ	اَو یَرجِعَ الجَارُ مِنهُ غَیرَ مُحتَرَمِ

یعنی

یعنی اکر رسول علیه السلام اخرت دا اوز فضل وعنایت بیرلا منیم قولومنی توتوب مددکارلیق قیلماسا زهی اداق تاییماق زهی مبتلا بولماق من محروم کا ولیکن ساحت کرم وحریم بارگاه حرم رسول نونک علیه السلام منزه دور اندین کیم امید توتقان بنده نی مکارم اخلاق ورحمت واسفاقیندین محروم قیلسا تا انکا پناه کلتورکان نی لطف کرم بیرلا عزیز محترم قیلمای قایتارسا　　کر عنایت بیرلا توتماسا قولومنی مصطفی

وای کیم تانکدا صراط اوزرا تایار بولغای اداق

حاشا لله کیم بنی محروم قیلسا بنده نی

کیم حرمینکا یوق بارغان نی هیچ سالماس یراق

بیر نظر سندین منینک تاک عاصی لاس ایرور

یا رسول الله کوزاوچی بیرلا من مسکین کا باق　　قال قدس سره

وَمُنذُ اَلزَمتُ اَفکَارِی مَدَائِحَهُ	وَجَدتُهُ لِخَلَاصِی خَیرَ مُلتَزِمِ

إن الجنا تنبت الأزهار في الأكم	ولن يفوت الغنى منه يدا تربت
ولم أرد زهرة الدنيا التي قطفت	يدا زهير بما أثنى على هرم

يعني اول وقتدين باروكيم رسول نونك عليه السلام فضايل وكمالات
وايات معجزاتدا فكر قيليب مدحين ايتورمن بارجا افات وبليات
دين مني خلاص قيلماق غا رسولنك الترام قيلغان تابويدور تقي
اميديم اول تورور كيم اخرتدا انينك شفاعتي بيرلا نالمق ثواب
خيرات دين ناسارمن انينك اوچون كيم يالغوز شكوفه لار نا
غنچه ايجيدا ايتيكورور تقي استحقاق يوق ايركان بيرور كا هركز
منت قيلماس لاجرم استحقاقم يوق انينك عطاسيني دين اميد
كسماك بغايت خطا ايرور بينا حال اول تورور كيم من هركز حضرت
رسالتدين دنيا نينك مهمات ومسئلا تين طلب يوق
انينك تاك سعراء سبعه دين بيري كيم زهير دورهرم دين كيم
ملوك عرب اراسيندا جود وسخاوت بيرلا مشهور دور زيبردنيانى

قيليب

قيليب واحسان تبادايردى بلكيم منيم مراديم اخرت دادركات
حرين نجات ومنازل ايزاردا رفعت درجات ايرور بيت
من اولدم دين كيم ايتورمن نبي هاشمي مدحيني
كوركوز وروحلاصيم دايد بيضا
مبنيك تاك عاصي عا نيكسا بني لطف عجب ارماس
نفس ناعسا انينك فتيصوا ولوك نتيرى قيلور حيا
من ايزدامن رسولوم دين بوفاني دنيا نينك ملكين
انينك تاك كيم زهير ايزدا ارهردم دين زهره دنيا قال قدس سره

يا أكرم الخلق ما لي من ألوذ به	سواك عند حلول الحادث العمم
ولن يضيق رسول الله جاهك بي	إذا الكريم تجلى باسم منتقم

ايمدى رسول غا صلى الله عليه وسلم خطاب قيليب ايتوراى خلايق
اكرمي واى لطف وكرم نينك عالمي يوق دورمنيم سيندين اوزكا
اسلاكيشم كيم اول حكم عام تام بيمنى اولوم كلكاندا انينك نباهنغا

سفينسام تقي هركز تاربولماس اى شكرى نينك رسولى سينينك
عظمت وجاهينك نينك ساحتي منينك تاك عاصي بيچاره لار
پناه توتماقي بيرلا اولجاقدا كيم حضرت پروردكار كريم وافريدكار
كار ترحم منتقم ليقني بيرلا تجلى قيليب بيت
اى اكرم خلايق سن سين منيم نپاهيم
تبغونكدا نندبولماق اقبال عزو جاهيم
سين تاك اولوغ سفعيم حق دين مني قولادور
بيتسام اولوغ كنه بولغاى اولوغ كناهيم
قال قدس سره

فإن من جودك الدنيا وضرتها	ومن علومك علم اللوح والقلم

يعني بدرستي وراستي كيم سينينك بيرماك دين ايرور حصول
خيرات دنيا واخرت تقي علومونك نونك عالمبيدين
تورور علم ولوح وقلم بلك اصمحلال رسول بشريت واسسلاح

صوا

صواثيبت بيرلا حضرت احديتدا محو بولماق دين تخلق باخلاق
الله حاصل قيليب بي يسمع وبي يبصر مقامنيد متمكن بولغا نينك ني
بيلكان تقي بير وحدت في ما ريبت اذ رميت نينك امثالي
دين انكلاغان انكلار كيم وجود دنيا واخرت مبز فيضي ايرور
فيضان شاملينك دين بيت
پرتوافتا بدا انينك دا دره ءناديدا يرور عالم
رسحه ءبحر وعلم وفضليكدين قطره ءدور علوم لوح وقلم
قال قدس سره

رشحهء بحر وعلم وفضليكدين	قطرهء دور علوم لوح وقلم
يا نفس لا تقنطي من زلة عظمت	إن الكبائر في الغفران كاللمم

يعني نوميد بولماغيل اى نفس نيچا كيم يازوقونك اولوغ بولسا انينك
اوچون كيم بلغيا ماق جايزدور كبايرني صغاير تاك اولوغ
يازوق لار حق تعالى نينك غفراني نينك اوغلوقي ننتيكا كيچيك

لعل رحمة ربي حين يقسمها
تأتي على حسب العصيان في القسم

تاکترور لاجرم بوینیدبولماق کرالماس شاید کیم حق سبحانه وتعالی
نینک رحمتی فضل مقامیدا قسمت قیلغانداباروق لار اندازه
سیغا تقسیم قیلغای یعنی اولوغ باروق قیلغان لارغا کوب
راک یحیک بارزق قیلغان لارغا ازلاق تیککای اینینک اوچون
کیم ایمان اهلینکا فضل مقامیدا حق تعالی غفوردیت ورحمانیت
بیرلا تجلی قیلسا تنقی اعفو الآلی بیتساهرانیه بیرجانی یرلیغاغا
نداهربیری بنیک یاروقیغاکورا رحمت ومغفرت قیلمیش
بولوربو سوز محض فضل وعین عنایتدین امید توتغان لار

سوزی اولور **بیت** بوفانی دنیاکا کیم کیم بقاسی
بیلوربولغای کیم اینینک یوقلقاسی توزونکنی اوزکالاریوزیکا اچما
کراک بولسا سنکا حق نینک تقاسی هوسلاربیرلا قیلدیم عمر ضایع
ولی کسیلمادی نفسوم هواسی مقابح دا محاسن آق بولدی
ولیکن کیتیمادی کونکلوم مراسی زهی حسرت بویر یازوق توقونغا

مقای

١١٧

مقای عدل دا تیکسا جزاسی الهی نفس دینی درمانده بولدوم
ولی فضلینک ایرور دردیم دواسی عنایت قیلماسانک حای شاه کیماس
قیامت دا کونکول لارینینک عیاسی قال قدس سره

یا رب فاجعل رجائی غیر منعکس لدیك واجعل حسابی غیر منخرم
والطف بعبدك فی الدارین ان له صبرا متی تدعه الاهوال منهزم

ای رب دهاب کریم وای یرتواب رحیم بخشش غایت وبخشایش
نی نهایتینک بیرلا منیم مرادیم نی بیریب اوز حضرتینکدا امیدیم
نی عکس قیلمادی فضلینک بیرلا منی محروم ایتماکیل تقی حساب
حیرانیتیم نی منقطع قلیب سمت حرمان بیرلا منی موسوم ایتماکیل
تقی من بنده کا ایکی جهاندا لطف قیلغیل کیم منیم صبریم پایدار تکول
تقی توجای لیبک کلکاندا بیرقرار تکول اهوال وافراغ
اول صبرغا بوزکلتور ساطاقت قیلمای نجاد مرادیم نی منیم بیرکیل الهیم
عنایت بیرلا عفو ایتکیل کناهیم منی سن بنده درکاه نیبانک

زهی دولت زهی اقبال وجاهیم ابیشیکتینک استانین پاستانور سبار
بولور عرش معلا تکیه کاهیم قیامت کونی مخافت حالتیندا
سنینک فضلینک دین اوزکا یوق پناهیم قال قدس سره

واذن لسحب صلوة منك دائمة علی النبی بمنهل ومنسجم
والآل والصحب ثم التابعین لهم اهل التقی والنقی والحلم والکرم
ما رنحت عذبات البان ریح صبا واطرب العیس حادی العیس بالنغم

تقی فرمان قیلغیل بولوتینغا کیم سنینک حضرتینک دین هیچ منقطع
بولمای رسولغا علیه السلام فیضنی نهایت تیکوراتورسون
مادام کیم صبا بیلی بان سغای نینک بوتاقلاری حرکت قیلدوردور
تقی خنانا وقوغوچی کون کلوک بیوم لارنی خوش لحن لار بیرلا ذوق
وطربغا کلتورور **بیت** باران رحمتینکنی ابدا بیرکیل ای کریم
تا روضه رسول وازایا غساحساب مادام کیم صبا یلی بنک اسماکی بیلان
نازک بیغاچ بوتاقلاری قیلسا اضطراب یا خود خنا اوقوغوچی لار نغمه سی بیلان

مادام

١١٨

مادام کیم قیلور بیوم لار رقص نی حجاب اول ذات دوچی اوچون قیلغیل ای کریم
من بنده نی کرم بیلا خوش وقت کامیاب تعبه فراق بیرلا رسول اشتیاقی دین
بولور بو بنده نینک جکری دم بدم کباب من قولنی اول امانیل اقدس بتیکورو ب
قیلغیل تیلاک لاریمنی کرم بیرلا مستجاب ای کریم کارساز وای رحیم بنده
نوازای عاشق لار قراقلی نینک کعبه حقیقی سی بیر دم وصالینکا یتماک
ای صادق لار رواحلی نینک قبله اصلی سی نظر جمالینکا ایتماک قوافل
عشاق ورواحل مشتاق لار رخرمتی اوچون کیم حریم قبله اخلاص
دین لبیک شوق ایتیب احرام تواضع واحترام کبیب عرفات عرفان
وقوف قیلیب عمر اعتماد لوقیل بیلیب صفا بیرلا مروه مروت سا رو
سعی ایتیب طواف آستانه حبیب نی تیلاب دوست دیداری
دین تمتع الماق اوچون حج اکبر وصالنی ایزداب نفس سرکش نی
قربان قیلور لار بو بنده ضعیف وبیچاره نحیف نینک بضاعت
مزجات وعوایتی عر اجابت غا موصول قیلغیل تقی بو فقیر نینک

رسول صفا تیندا بتیکان تحفهء حقیرنی جناب حضرت رسالت دا مقبول
قیلغیل تقی رسول کاینات وسرور موجودات نینک میامن
بوکامی بیرلا انواع خیرات واصناف مبرات بو پادشاه پاکیزه ذات
پسندیده غا خلدالله ملکه وخلده وضاعف عزه واقباله رفیق
رفیق وهمراه قیلیب حوادث وآفات ایلکی نی جلالت وجاهی نینک
ایتاکی دین کوتا قیلغیل   تا فلک باغیندا کوب تورلوغ نهالی تازه غا
باغبان لار احتیاجی بیرلا استان قیلغانی   بخت واقبالینک نهالین تازه تو توت کرکار
مملکت باغین مثالی باغ رضوان قیلغالی   هر اینه پادشاه واسلام نینک
طبع سلیم وخاطر مستقیم نیفا ظاهر وپیدا وروشن وهویدا ایرور
بو رسالت نی اوقوب صفات رسول دین علیه السلام فایده الغان
عزیزلار نینک برکات ادعیه صالحه سی تالیف کا سبب بولغان
شاه عالم پناه نینک سبب مزید عظمت جاهی بولسا تقی اول وقت
دا اقبال نینک صیتی آفاق جهانغا تولیسا دا نیک اوچون کیم

پادشاه

١١٩

پادشاه لار غه دولت واقبال وسعادت وجلال تا یماق غا هیچ
سرمایه دغای اهل الله دین بخشی راق ایرماس خاصه دعای کیم
اوقات شریفه ومنازل منیفه دا واقع بولسه هر اینه اجابت غا
یقوق طواف بیت الله الحرام وذوق زیارت روضهء رسول
علیه السلام بیرلا آشفته وحیران ایردیم تقی بعض طایفه نینک
مانعی بولماق بیرلا عاجز وسرگردان ایردیم تیلارمن کیم بو
پادشاه اسلام نینک اجازتی وهمتی بیرلا اول مواطن معظمه دا
یالکی مکرمه کا یتیب دعا قبول بولور اورونلاردا بو کریم ذات لیق
کوردکلوک اتلیغ سوزی تا تلیغ اولوغ اورون ایبیا سنکا صدق واخلاص
بیرلا اوکوش دعا ساء ثنا قیلسام

مژده عالی نینک شعرا دین بر کیل ای مالک رقاب
کیم سنی قیلغای ایدیم اوز فضلی بیرلا کامیاب
جون لیئم لار کا تیلاک بیرکوچی سین بولغا یمو کیم

بولسا بو مسکین دعاسی تیلاک حضرتیکا مستجاب
بختا وزرا بخت بیرلا شاه کوب کوده وم ولی
کورمادی کون سیبر کین بیر خسروی عالی جناب
خلق روح افزا ایکیز دین شمهء دور مشک جبین
رای ملکا رایکیز دین لمعهء دور آفتاب   سهم تدبیرنکیز دین عدو کرم منهزم بولسا تنانک
طرفه ایرماس کر قچور ساقیل شیطانی شهاب   نیچه کیم بولسا دعا اور فتحرم دا ملازم
ملازم بولسون دعا نکیز قیلماغا هر صبح وشاب   دشمنینک نینک دیده سی تیری نوایب هدف
حاسد نیک نینک سینه سی تیغ مصائب غرض   یوم استفتاح ایدی بو نسخه کشف الکهف

ختم بولدی اتیکا والله اعلم بالصواب
تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب

بردن کر طوغتشیدی جهانی ظلام غم   صبحی وجود المشتری ظلمت عدم
ماتم بلدوسنی کیوبن دهر پیرزن   کنج مصیبت اجره انور منشدی دزم
شولد کلو کوز تیشنوح وکبد ردی روزکار   کم اوجده اوجه بیوز تین طوغتشیدی نم
دیدی زحل تیوب فلک پاسبانلغی   شمدن کرو بو محنت اوه بکلیب ندم
بر جیس تو منشیدی قضا وحکومتی   در یغ شمدن کرو نه حلم ونه حکم قلم
بزمن طغتمشیدی بو زهره چنکنی   چلمش دولتر بیر عطارد صبوبا
تحتندن اغتشیدی شه خاوراندیره   انجم طغتمش انجمنی الله رب علم

استرکه جرخ دوشمه مریخ غصه ده   بکوزکه یقدی بورکنی آتشی غم
شمعن سونیدی روز بهول اندی یکی باز   براه سرولن که دیم صبح اوزده
دهقان دهر خرمن دوران صلدی اوز   استرکه دور لغی جهانی ایرادی عدم
کمکور تسه ددی نه عالم مستد دربواه
وار ایسه دهر ادلو مصیبتدر بواه
شیر قضا به جرخ ایدین کندی کماه   قلدی حولوث اوقلونه عالمی نشان
سوزد لیله برق ایدنب اه آتشین   رعد یله ابر نوحه کر اولوب ادر فغان
چشم زمانه نیتن نه قان اقدب   خونی شفقله طولدی بو نه طاس اسمان
طولی بخرخ بوکدیلن بار غصه ده   باران دکل کوز تیشن رکه اولمشی ادر شوراه
قندیل جرخ صبح سونیدی دا اظلم   سوزد لیله نفس کندن بو جهاه
ایشتد صبحدم که سحر مرغ باغدع   کو نیکلو بر خبر کوین ایلدی نغاه
دردیله نا که ایلدی براه سردکم   ازقلدی کم طوله کرئه نار اول زمان زن
کوکسین کف بوجله اوردی ایجی حیوب   دریا قلدی غنه اول خبر ایرشدی کا
اوردی بستین طشلره طبرق دوشندکوه   کوکا بو یاد طونلونی جرخی اسمان
خبر نه قلدی جمله جهان بونه حال در
نه طرفه حال اولور که مصیبت مثال در
ای دهر بونه حادثه در نیچه کار در   جمله جهان بلوده عجب روزکار در
ای صبح نولد بو لیه تقیک چاک ایلدک   نه غصه در بو کم بو یکا طولو نادر

ای ماه نولدکم بن جلدهٔ کالمه سکی — ای چرخ نولدی بویله یوزلره خاکسارد ر
نه قرتولو خبر اشدیلر دسن ای کنش — کم کرز ده شدلجوک تنك نی قرارد ر
ای غنچه نولدکم یورکك طولدی قانله — ای کل نیچه اوغردیکه بیرلك بویله خسرد ر
ای مرغ نوحه کرنه اشتدك دم سحر — که ایشتك نوایی نیچه بوکون اه و زارد ر

مونس اولا ده کوز و مه خیالکله — اولنجه کلنور جسما الکله

کلدی انصاف ایله باللهی — ابرلق برهیلد دوصالکله

ای جویبار نولدیکه یاشوکه غرق اولب — طشلولدی وکترسن اجیك برفکارد ر
ای اسماه کوکده نه بو یادك لباسکی — ای شب نچون سجوك کسرسن نه وارد ر
حیران اولوب بواشلره ایدر دم اه کیم — نه ظرفه حال اولدی بو نچه روزکارد ر
ایرشدی غیبدن بو ندا کوش جانمکم — شیخ زمانچوه بو جهاده سوکوارد ر

اول پیشوای راه شریعت اولن قنی
اول مقتدای اهل طریقت اولن قنی

اول شهد قنی که مالك کنج خدا ایدی — صاحب لوای زمرهٔ اهل وفا ادی
قطب زمانه یعنی وفازاده که اول عزیز — دارفنا ده ممالك ملك بقا ایدی
خاکی تنسه الحنوب وحلیسطلم کیم — بودام اجنالی نیلسون اول رهنما ایدی
حاضر اولردی جمعنه ارواح اصفیا — دایم حضور مجمع اهل صفا ایدی
هر قلبه ایرسه ایدردی تمام العیار زر — اکسیر خاك پای عجب کیمیا ایدی
داکوزکسینه نطق دسیدی جلا و تر — جاه کوزنه اشیکی نوزی توتیا ایدی
کل بکی اجرد غنچه صفت بغلود للری — لطف دمی نسیم نه خوش دلکشا ایدی
دوه کوزه مراد حاجی صیا ایدی خضر — اولدی قبول حاجت جونکیم روا ایدی
اول بولدی مطلبنی ارشدی مرادنه — درد بنه شربت اجل اولدی دوا ایدی
وای انلره که بر نفس ایرو اولمز ایدلر — انکله دایم اشلری صدق و صفا ایدی

اول مجمع صفاده نه حیف اتدی روزکار
جمعیتیم پریشان اتدی فلکدی تار و مار

کمال پاشازاده

سومه وفا سزیی نه ضرور تدر ای کوکل
سنك بلایه باش اجه سن اختیار ایله

اغلو سك اغلا بلبله اول کلستانده — یار ایله بلدن برو کشرادن خار ایله
بهشته
واعظ مزمت ایلسه مست وملامتی — کوش ایتمه الی بکشنی صاغر حکایته

دوره من یارده وار ده یم — یار یم او باغر او باغر
الینر اویدیم بهم بالوار دیکم — یاریم او باغر او باغر
بیم یاریم خوش قروته — لبلاری شکر ده طاتلی
او بانقدم دره طنغر بتاك — کافر او باغر او باغر
الما اتدوم بو ارلدی — واروی الشکه طایدی
الارین یاره او بایدی — بیم او باغر او باغر
عشقك طولو سنی اشدیم — یولینه سریده کچدیم
او بدیم بیاکیننی قوجدیم — یاریم او باغر او باغر

سلطان ... وفادر وفا — ارباب ... اولر خصوصا

النوم في النهار ثلثة التبلولة والقيلولة والعيلولة التبلولة يورث الفقر وهو نوم الصبح الى الضحى
القيلولة يورث العقل والصحة وهو نوم بعد الضحى الى وقت الزوال العيلولة يورث السقم وهو
نوم بعد العصر وفي رواية نوم الرحمة وهو بعد العصر قال النبي عم النوم على سبعة اوجه نوم
الغفلة ونوم الشقاوة ونوم اللعنة ونوم العقوبة ونوم الراحة وفي رواية نوم الرحمة وهو بعد
العصر ونوم الرخصة ونوم الحسرة واما نوم الغفلة في مجلس الذكر ونوم الشقاوة في وقت الصلوة
ونوم اللعنة وهو في وقت الصبح ونوم العقوبة بعد صلوة الفجر ونوم الراحة وهو في وقت القيلولة
يعني بعد الضحى وقبل الظهر ونوم الرخصة وهو بعد صلوة العشاء ونوم الحسرة وهو
في ليلة الجمعة صدق رسول الله وصدق حبيب الله

الهی خالقی وارحم بکائی — تقبل توبتی واغفر خطائی

اللهم ارزق لقائه عن قريب الزمان
بحق النبي المختار نبي عدنان

اولوا العزم نوح والخليل بن آزر — وموسى وعيسى والحبيب محمد
صلوات صلوة من نبيك مهيمن — على ازواجهم في كل يوم مجدد

چونکه تقدیر ایتدی حق کیم فسق ادم بن — نه تدبیر اکه کیم ناچار ایدروه
نکمه کیم اتدی حق بر ایشی تقدیر — اولور ناچار انکا اول ایشه نه تدبیر
نه کیم اولور سه علمنده مقدر — ضرور ایدر کیم اولور اول میسر

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Mahmud Paşa
Yeni Kayıt No.:
Eski Kayıt No.: 271